

TILINPÄÄTÖS 2004

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Länsi-Suomen lääninhallitus

TILINPÄÄTÖS 2004

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Maaherran katsaus toimintavuoteen

I TOIMINTAKERTOMUS	1
1. LÄÄNINHALLITUS	1
1.1. TOIMINTAKATSAUS.....	1
1.2. TULOKSELLISUUDEN KUVAUS.....	6
VAIKUTTAVUUS, TALOUDELLISUUS JA TUOTTAVUUS	6
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO	10
SIVISTYSOSASTO	14
POLIISIOSASTO.....	19
KILPAILU- JA KULUTTAJAOSASTO.....	21
LIIKENNEOSASTO	23
PELASTUSOSASTO.....	26
OIKEUSHALLINTO-OSASTO	27
HALLINTO-OSASTO.....	29
TOTEUMATIEDOT JA NIIDEN VERTAILUA	32
HENKILÖSTÖKATSAUS	37
RUOTSINKIELISET PALVELUT 2004	40
MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS JA SEN KEHITYS	42
2. LÄÄNIN KIHlakuntien yhtenäisvirastot	44
3. LÄÄNIN MAISTRAATIT	52
4. LÄÄNIN POLIISITOIMI.....	65
5. HÄTÄKESKUSLAITOS	72
II TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN TARKASTELU	76
1. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
2. TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT	82
3. TILINPÄÄTÖKSEN LASKELMIEN TARKASTELU	93
III SISÄINEN VALVONTA	100
IV ALLEKIRJOITUKSET	102

Johtoryhmäkäsittely 16.3.2005
Yt-käsittely 16.3.2005

Maaherran katsaus toimintavuoteen

Lääninhallituksen rooli alueellisena koordinoijana on kasvanut

Päättynyt vuosi oli läänissä juhlavuosi. Lääninhallinnon 370-vuotispääjuhlassa Turussa puhunut tasavallan presidentti Tarja Halonen totesi, että hallinto ei ole olemassa itseään, vaan ihmisiä ja heidän asioidensa hoitamista varten.

Presidentti painotti, että lääninhallitus on ensisijaisesti valtion keskushallinnon osa ja tältä pohjalta sen rakennetta ja toimintaedellytyksiä tulee edelleen parantaa ja tehostaa. Presidentti katsoi, että "lääninhallituksille on viime vuosina osoitettu uusia merkittäviä tehtäviä ja kehitys näyttää jatkuvan samansuuntaisena. Lääninhallituksen merkitys alueellisena koordinoijana on uudestaan korostunut. Sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjäytymisen vähentäminen ovat lääninhallitusten toiminnan tehtävissä ajankohtaisia painopisteitä".

Tuo kaikki on kuvastunut päättyneen vuoden työssä. Vuosi toi läänille myös päivitettyt tavoitteet, arvot ja vision. Länsi-Suomen lääninhallitus haluaa tänä päivänä olla arvostettu asiantuntija ja kokoava vaikuttaja, joka toimii laajassa yhteistyössä länsisuomalaisten elämisen laadun ja elinkeinollisten edellytysten kehittäjänä. Asiantuntijuus, avoimuus, palveluhenkisyys ja oikeudenmukaisuus ovat toiminnan perusarvoja.

Koordinaatiota ja yhteistyötä paikallis-, alue- ja keskushallinnon välillä on pyritty kaikin tavoin lisäämään. Lääninhallitus on toiminut yhtenäisen aluejaotuksen puolesta. Erityisesti on painotettu yhteyttä kuntahallintoon. Kansalaisten sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden edistämisen sekä syrjäytymisen vähentämisen lisäksi on kannettu huolta lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisestä sekä perheväkivallan kasvusta. Päihteiden ja huumeiden käytön ehkäisyä on tehty paitsi viranomaisten myös kansalaisjärjestöjen laajassa yhteistyössä.

Hallintokanteluiden määrä on edelleen kasvanut ja käsittelyssä käytetty työmäärä on lisääntynyt. Uusia kanteluita tuli vuoden aikana 851.

Ammatillisen koulutuksen ja työelämän kohdannassa yhdistämistyö jatkuu. Aikuiskoulutuksen Noste-ohjelman tavoitteena olevan puuttuvan ammatillisen koulutuksen suorittaminen on käynnistynyt reippaasti.

Peruspalveluiden arviointityö on jatkunut ansiokkaasti. Pelastus- ja hätäkeskukset ovat löytämässä paikkansa. Alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun valvonta- ja lupahallinto on saatu organisoitua lääneihin vuoden loppuun.

Lääninhallituksen tiedotusvolyymit ovat kasvaneet edelleen ja viestintäyksikkö on kouluttanut ja kannustanut asiantuntijoita yhä aktiivisempaan tiedottamiseen. Uuden intranet-järjestelmän kehitystyö on valmistumassa.

Lääninhallituksen oman talouden aleneva kehitys saatiin tiukalla menokurilla sekä myönteisellä tulokehityksellä katkaistua. Tarkkaa taloutta tarvitaan jatkossakin, jotta joustavan toiminnan edellytykset saadaan rakennettua. Henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 374, josta puolet toimii Vaasassa, Jyväskylässä, Tampereella ja Porissa.

Vuosi päättyi ikävästi Aasian tsunami-tuhoihin. Uutta vuotta juhlistavat perinteiset vastaanotot vaihtuivat kansalliseen suruliputukseen.

Pyydän kiittää yhteistyöministeriötä, valtion alue- ja paikallishallintoviranomaisia, maakunnallisia liittoja, kuntayhtymiä ja kuntia mutkattomasta yhteistyöstä päättyneen vuoden aikana.

Turussa 30.3.2005

Rauno Saari
Länsi-Suomen läänin maaherra

Landshövdingens översikt över verksamhetsåret

Länsstyrelsens roll som regional koordinator har vuxit

Året som gått var länets jubileumsår. Republikens president Tarja Halonen, som talade vid länsförvaltningens 370-årsjubileumsseminarium i Åbo, konstaterade att förvaltningen inte är till för sig själv utan för människorna och deras angelägenheter.

Presidenten betonade att länsstyrelsen dock i första hand är en del av statens centralförvaltning och att dess struktur och verksamhetsförutsättningar bör förbättras och effektiviseras utgående från detta faktum. Presidenten konstaterade att "under de senaste åren har länsstyrelserna tilldelats nya viktiga uppgifter och utvecklingen tycks fortsätta i samma riktning. Länsstyrelsens betydelse som regional samordnare har på nytt betonats. Aktuella tyngdpunktsområden i länsstyrelsernas verksamhet är främjandet av jämlikhet då det gäller social trygghet och hälsa samt en minskad utslagning."

Allt detta har avspeglats i arbetet under det gångna året. Under året blev också länets mål, värderingar och visionen uppdaterade. Länsstyrelsen i Västra Finlands län vill vara en välsedd samarbetspartner och en samlande kraft då det gäller att utveckla medborgarnas livskvalité och näringslivets förutsättningar. Sakkunnighet, öppenhet, serviceanda och rättvisa är verksamhetens grundvärderingar.

Vi har strävat efter att på alla sätt öka samordningen och samverkan mellan både den lokala och regionala förvaltningen och centralförvaltningen. Länsstyrelsen har arbetat för en enhetlig områdesindelning. Särskild fokus har ställts på växelverkan med kommunerna. Vi har fäst uppmärksamhet vid att främja medborgarnas sociala trygghet och hälsa och att minska utslagning, men vi har också dragit vårt strå till stacken i frågor som gäller att främja barns och ungas välmående och att arbeta mot våld i familjer. Omfattande drogförbyggande arbete har gjorts tillsammans med både myndigheter och medborgarorganisationer.

Antalet förvaltningsklagan har ökat ytterligare och handläggningen av klagomålen kräver en allt längre tid. Antalet nya klagomål under året var 851.

Arbetet för att yrkesutbildningen bättre kan svara mot behoven inom arbetslivet fortgår. Programmet Kunskapslyftet, vars mål är att höja utbildningsnivån hos den vuxna befolkningen som saknar yrkesutbildning, har redan visat goda resultat.

Utvärderingen av basservicen har fortgått förtjänstfullt. Räddnings- och nödcentralerna har så småningom funnit sin plats. Tillsyns- och tillståndsförvaltningen för detaljförsäljning och servering av alkoholdrycker är organiserade i länen.

Antalet pressmeddelanden från länsstyrelsen har vuxit och informationsenheten har skolat och uppmuntrat de sakkunniga till allt aktivare extern kommunikation. Den interna kommunikationen har förbättrats genom att utveckla det interna nätet.

Länsstyrelsens negativa ekonomiska trend har med en stark utgiftsdisciplin och tack vare en positiv inkomstutveckling kunnat hållas i styr. En noggrann hushållning är viktig även framöver för att vi skall kunna skapa förutsättningar till en flexibel verksamhet. Antalet anställda i årets slut var 374 personer av vilka hälften arbetar i Vasa, Jyväskylä, Tammerfors och Björneborg.

Årets sista dagar präglades av det dystra beskedet om tsunamikatastrofen i Asien. Traditionella festliga nyårsmottagningar förvandlades till nationell sorgflaggning.

Jag ber att få tacka samlarbetsministerierna, de statliga regionala och lokala myndigheterna, landskapsförbunden, samkommunerna och kommunerna för ett smidigt samarbete under det gångna året.

Åbo den 30 mars 2005

Rauno Saari
Landshövdingen i Västra Finlands län

Länsi-Suomen lääninhallitus

I TOIMINTAKERTOMUS

1. Lääninhallitus

1.1. TOIMINTAKATSAUS

Länsi-Suomen lääninhallituksen toimintaympäristö

Vuosi 2004 julkisten palvelujen muutoksen aikaa

Valtion palvelutuotantoa ja hallintoa on voimakkaasti kehitetty vuonna 2004 alueellistamalla toimintoja sekä lisäämällä tuottavuutta ja taloudellisuutta tieto-, talous- ja henkilöstöhallinnossa. Alueellistamisen vaikutukset ovat näkyneet Länsi-Suomen läänissä, jonne on alueellistettu eri viranomaisten palveluja. Painopiste alueellistamisessa on kuitenkin ollut Pohjois- ja Itä-Suomessa. Erikoistuminen tiettyihin tehtäviin toimialan sisällä on yhdessä sähköisen asiointin kanssa muuttanut julkishallinnon palvelujen tuottamismallia. Näitä keskitettyjä, erikoistuneita palveluja on voitu alueellistaa eri puolille maata. Esimerkkinä tästä Länsi-Suomen läänissä sijaitsevasta verohallinnon toimintayksiköstä hoidetaan veroviranomaisten valtakunnallisia neuvontapuhelinpalveluja koko maahan.

Kaikkia valtionhallinnon toimialoja koskenut tukipalvelujen eriyttäminen ydintehtävistä on näkynyt myös Länsi-Suomen lääninhallituksessa. Marraskuussa 2004 on sisäasiainministeriö asettanut projektin, jonka tehtävänä on sisäasiainhallinnon henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskuksen perustaminen Joensuuhun. Länsi-Suomen lääniin vaikuttaa myös valmisteilla oleva ruotsinkielisten palvelujen keskittäminen ja alueellistaminen.

Koordinaatiota ja yhteistyötä aluehallinnon eri toimijoiden välillä on pyritty lisäämään, ja aluejaotuksia edelleen yhtenäistämään. Seutuistuminen ja kuntaliitokset ovat leimanneet vuotta 2004. Länsi-Suomen läänissä on astunut voimaan viisi kuntaliitosta 1.1.2005, mikä on puolet koko maan 10 kuntaliitoksesta. Länsi-Suomen läänin kuntien määrä on näiden liitosten jälkeen ollut 199.

Kuntarakenteen muutosten lisäksi eri tavat tuottaa kuntien vastuulla olevia palveluja ovat olleet tarkasteltavina. Kuntien yhteistyö on ollut vaihtoehtona kuntaliitoksille saada riittävä väestöpohja palvelujen rahoitusta ja taloudellista tuottamista varten. Seutuyhteistyökokeilu on laajentunut seitsemälle uudella alueelle koko maassa, joista Länsi-Suomessa Kaustisten seudulle. Seutukokeilua on myös sisällöllisesti kehitetty. Valtio on kannustanut kuntien välistä yhteistyötä sekä kuntaliitoksia taloudellisilla tuilla.

Talousarviolaki ja -asetus

Valtion talousarviolain ja -asetuksen muutoksilla otettiin säädösten käyttöön uusi tuloksellisuuskäsitteistö. Tuloksellisuutta käsitellään kokonaisvaltaisesti ns. tulosprisman kautta. Uudistuksen yhteydessä korostuu samalla tilivelvollisuuden ja tilinpäätösraportoinnin järjestämisessä sisäisen valvonnan merkitys.

Keskus-, alue- ja paikallishallintoa koskeva selonteko 2005 linjaa julkisten palvelujen ja hallinnon kehityslinjoja

Luonnos 11.1.2005 valtioneuvoston selonteoksi keskus-, alue- ja paikallishallinnon toivuudesta ja kehittämistarpeista "Parempaa palvelua, tehokkaampaa hallintoa" on rakentunut hallitusohjelman 24.6.2004 tavoitteelle palvelujen saatavuuden turvaamisesta. Hallintoselonteko on laajin keskus-, alue- ja paikallishallinnon sekä kuntarakenteen toimivuutta ja kehittämistarpeita koskeva selonteko yli 10 vuoteen. Hallintoselonteko annetaan eduskunnalle maaliskuussa.

Selontekoluonnoksen mukaan lääninhallitusta kehitetään kohti yleis- ja turvallisuusviranomaista, jonka ydintehtäviä ovat ohjaus, valvonta ja peruspalvelujen arviointi. Tukipalveluja keskitetään niihin erikoistuneille yksiköille. Keskushallinnosta siirretään tehtäviä aluehallintoon sekä alueellistetaan tehtäviä. Tämä linjaus vastaa tapahtuneita muutoksia: Vuoden 2005 alusta lääninhallituksille on siirtynyt kaikkien alkoholilupien myöntäminen. Länsi-Suomen lääninhallitus toimii myös pilottina alkoholilupahallinnon sähköistämisessä.

Hallintoselontekoluonnoksen mukaan valtion palvelujen saatavuutta pyritään turvaamaan vuonna 2005 asetettavilla alueellisilla palvelujen saatavuustavoitteilla. Lääninhallitus arvioi palvelutavoitteiden toteutumista sekä tulostehokkuudella että peruspalvelujen arvioinnissa. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi valtioneuvosto voi hallintoselontekoluonnoksen mukaan määrätä viranomaisia tarjoamaan palvelujaan yhteispalveluna tietyllä alueella. Lääninhallituksen tehtävä on tarkastella palvelujen tarjontaa läänin alueella sekä tehdä esityksiä yhteispalvelupisteiden perustamisesta.

Virtuaalinen yhteispalvelu uutena palvelujen tuottamisen muotona

Sähköisen asiointin asema on korostunut sekä lääninhallituksen omassa toiminnassa että paikallishallinnossa. Tämä on perustunut julkisten palvelujen saatavuuden turvaamiseen. Samalla laatua, tuottavuutta ja tehokkuutta on lisätty. Uutena tapana tuottaa palveluja on tullut esille virtuaalinen yhteispalvelu. Pohjois-Karjalassa on toiminut virtuaalisen yhteispalvelun pilottihanke. Tavoitteena on koko julkishallintoa koskeva sähköinen yhteispalvelu. Virtuaalista yhteispalvelua voidaan tarjota myös viranomaisten perinteisestä yhteispalvelupisteistä valtionhallinnon tulevan palvelustrategian mukaisesti.

Euroopan unionin uudet tavoiteohjelmakaudet avoimna

Euroopan unionin tavoiteohjelmakaudet päättyvät 2006. Uusien tavoiteohjelma-alueiden muotoutumiseen vaikuttavat myös uudet jäsenvaltiot. Se, miten Suomi sijoittuu Euroopan unionin uusiin tavoiteohjelma-alueisiin, heijastuu myös Suomen sisäiseen alue- ja rakennepolitiikkaan.

Yhteistyö jatkuu maakuntien liittojen kanssa

Lääninhallitus on osallistunut aluehallintoviranomaisena alueiden kehittämiseen. Lääninhallitus on sopinut maakuntien liittojen kanssa maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmista. Niissä valtionhallinnon sektoriohjaus on sovitettu yhteen maakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Valmistelun alla on lakiehdotus alueiden kehittämislain muuttamisesta.

Peruspalvelujen arviointi

Vuoden 2004 peruspalvelujen arviointikierron oli järjestyksessä yhdeksäs. Raportin mukaan useimmat palvelut läänissä on järjestetty tyydyttävästi, jopa hyvin, vaikka huoliakin esiintyy. Alkoholien kulutus on kasvanut läänissä merkittävästi ja päihdehaitat ovat pahimpia Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Keski-Suomessa. Myönteistä on se, että nuorisotyöttömyys on alueella laskenut 37 prosenttia vuodesta 1999. Määrän alenemisesta huolimatta nuorisotyöttömiä on edelleen yli 10 000.

Vajaassa puolessa läänin kunnista harkitaan vähintään yhden koulun lakkauttamista ja ruotsinkielisistä kouluista seitsemän on lakkautusuhan alla. Oppilashuollon resurssipula vaikeuttaa oppilashuoltoa. Koulupsykologipalvelut puuttuvat yli neljäosasta läänin kunnista ja yli puolet kunnista on kokonaan vailla koulukuraattoripalveluja. Lasten ja nuorten turvaverkko ei ole vaikeissa ongelmatilanteissa vielä riittävä.

Tarve tiiviimpään yhteistyöhön yli hallinnollisten ja toiminnallisten rajojen sekä ehkäisevän työn tehostamiseen käy selvästi ilmi raportista.

Hallintokantelut

Hallintokanteluiden määrä on edelleen lisääntynyt ja niiden käsittelyyn käytetty työmäärä kasvanut. Vuonna 2004 uusia kanteluja tuli vireille yhteensä 851. Hallintokantelujen määrä on kasvanut viime vuosina voimakkaasti: Vuonna 2000 tehtiin Länsi-Suomen lääninhallitukselle 591 hallintokantelua, vuonna 2001 691 hallintokantelua ja vuonna 2002 728 hallintokantelua. Vuonna 2003 saatettiin vireille 822 hallintokantelua. Hallintokantelujen määrä on kasvanut siten yli 40 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2004.

Laatu- ja strategiatyö

Lääninhallituksen toimintaa on kehitetty laatuhankeella Länsituuli koko viraston ja osastojen osalta.

Länsi-Suomen lääninhallitus on laatinut vuoteen 2010 ulottuvan strategian pohjautuen laatu-työssä tehtyyn itsearviointiin. Lääninhallituksen toiminta-ajatus, arvot ja visio hyväksyttiin johtoryhmässä 10.5.2004 ja strategia 2010 johtoryhmän kokouksessa 25.10.2004.

Länsi-Suomen lääninhallituksen toiminta-ajatus

Lääninhallitus valvoo oikeudenmukaisuutta sekä rakentaa turvallista, hyvinvoivaa ja tasapainoista Länsi-Suomea.

Toiminta ja tehtävät

Lääninhallitus on seitsemän ministeriön ohjaama valtion aluehallintoviranomainen ja monialainen asiantuntija. Lääninhallitus edistää, arvioi ja valvoo läänin elinoloja, asukkaiden hyvinvointia, turvallisuutta ja perusoikeuksien toteutumista sekä kehittää alueellista yhteistyötä ja verkottumista. Toiminnan tavoitteena on läänin eri osien tasapainoinen kehitys, kansalaisten perusoikeuksien toteutuminen sekä laadukkaat, tasapuoliset ja taloudelliset palvelut alueellaan.

Lääninhallitus hoitaa oikeushallintoon, pelastus- ja poliisihallintoon, opetus- ja kulttuurihallintoon sekä liikunta- ja nuorisotoimeen, maa- ja metsätaloushallintoon, liikennehallintoon, kuluttaja-, kilpailu- ja elintarvikehallintoon, sosiaali- ja terveyshallintoon sekä kihlakunta- ja rekisterihallintoon liittyviä tehtäviä. Lääninhallitus suunnittelee, kehittää ja johtaa poliisi-toimintaa läänissä ja ohjaa kihlakunnanvirastojen ja maistraattien toimintaa sekä toimii myös tilivirastona ja vastaa yhteispalvelun koordinoinnista alueellaan.

Länsi-Suomen läänissä on seitsemän maakuntaa, 34 kihlakuntaa ja vuoden 2005 alusta 199 kuntaa. Läänin asukasmäärä on 1,84 miljoonaa eli kolmannes Suomen asukasluvusta. Ruotsinkielisiä asukkaita on seitsemän prosenttia. Kahdeksassa kunnassa yli 90 prosenttia asukkaista puhuu ruotsia äidinkielenään. Länsi-Suomen läänin pinta-ala on noin 74 000 km² eli neljännes Suomen pinta-alasta.

Arvot

- Asiantuntijuus
- Avoimuus
- Palveluhenkisyys
- Oikeudenmukaisuus

Visio 2010

Länsi-Suomen lääninhallitus on arvostettu asiantuntija, haluttu yhteistyökumppani ja ko-koava vaikuttaja länsisuomalaisten elämisen laadun ja elinkeinoelämän edellytysten kehittäjänä.

Organisaatorakenne

Länsi-Suomen lääninhallituksen organisaatio on rakenteeltaan pysynyt ennallaan vuonna 2004 ja se koostuu kahdeksasta osastosta. Lääninhallituksen sisäinen tarkastus ja tiedotus toimivat suoraan maaherran alaisuudessa. Sivistysosasto jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen opetustoimen yksikköön. Länsi-Suomen lääninhallituksen organisaatio 2004 on esitetty sivulla 5.

Lääninhallituksen resurssit*Henkilöstö*

Länsi-Suomen lääninhallituksen henkilömäärä oli vuoden 2004 lopussa 374, josta 339 oli palkattu momentilta 26.05.21 (lääninhallitus), 23 poliisihallinnon momentilta 26.75.21 ja EU/teknisen tuen rahoituksella 12 henkilöä. Henkilötyövuosien yhteenlaskettu määrä oli 361, josta hätäkeskuksen osuus on 4,3 htv. Kokonaismäärästä kohdentui 329,5 htv momentille 26.05.21 ja 22,5 htv momentille 26.75.21.

Valtionhallinnon linjausten mukaisesti myös Länsi-Suomen lääninhallitus on seurannut henkilöresurssien odotettavaa kehitystä ja varautunut muutoksiin.

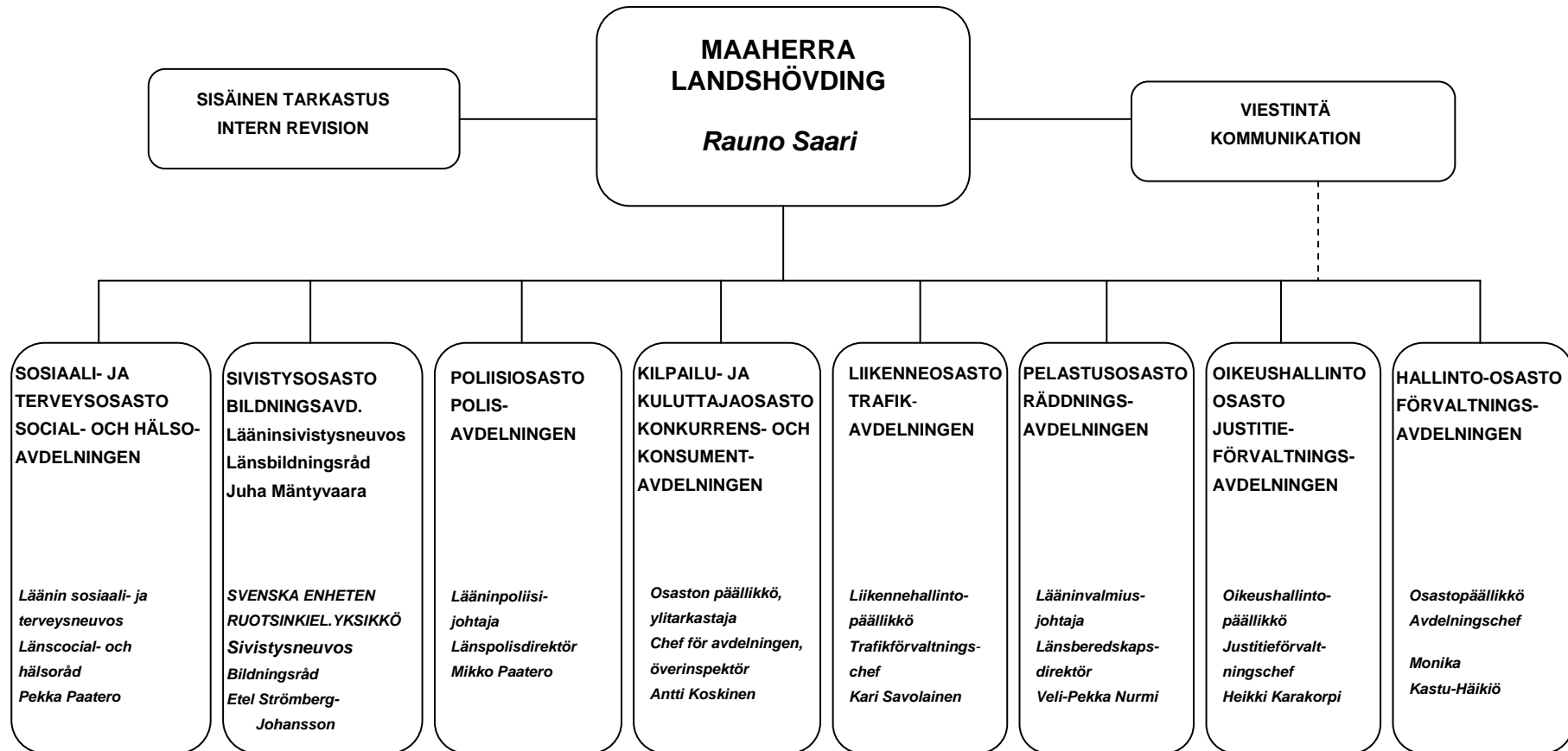
Henkilöstön kohdentuminen osastoittain ja paikkakunnittain on esitetty sivulla 33 ja henkilöstökatsaus sivulla 37.

Määräraha

Vuoden 2004 toimintaan momentilta 26.05.21 osoitettu määräraha oli 15 313 500 euroa (14 892 500 vuonna 2003). Edelliseltä vuodelta siirtyi 319 856 euroa (909 029 euroa vuonna 2003). Nettoutettavista julkisoikeudellisista suoritteista kertyi tuloja 2 111 211 euroa (1 325 320 euroa vuonna 2003) ja muita nettoutettavia tuloja oli 619 805 euroa. Tulokehitykseen myönteisesti vaikuttavia tekijöitä oli muun muassa lääninhallituksen suoritemaksuasetukseen tehty tasokorotus, lääninhallitukselle siirtyneet alkoholihallinnon tehtävät sekä eläkemaksujen ja työterveyshuollon palautukset. Vuodelle 2005 siirtyi 459 438 euroa.

Länsi-Suomen lääninhallituksen toimintamenot vuonna 2004 olivat 17,9 miljoonaa euroa. Asukasta kohti tämä oli 9,7 euroa.

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS LÄNSSTYRELSEN I VÄSTRA FINLANDS LÄN

1.2. TULOSELLISUUDEN KUVAUS

VAIKUTTAVUUS, TALOUDELLISUUS JA TUOTTAVUUS

Seuraavassa esitetään momentin 26.05.21 osalta koko vuodelle 2004 asetettujen lääninhallituksille yhteisten, valtion talousarviossa asetettujen tulostavoitteiden toteutuminen. Ohjaaville ministeriöille ja keskushallinnon viranomaisille on suoritettu erikseen tarkentavaa tulostaloudentointia sektorikohtaisen käytännön ja tarpeen mukaan.

Toiminnan tuloksellisuus raportoidaan osastokohtaisen organisaatiojaotuksen pohjalta käsittelemällä toimialakohtaisesti toimintaympäristö ja muutokset sekä tulostavoitteet ja niiden saavuttaminen.

ERI TOIMIALOILLE YHTEISET BUDJETTITAVOITTEET

Lääninhallitukset edistävät alueellista kehitystä ja varmistavat, että alueellinen ja seudullinen hyvinvointipolitiikka ja kansalaisten turvallisuus paranee. Tämän toteutumiseksi lääninhallitukset osallistuvat maakuntaohjelmien laadintaan, edistävät viranomaisten ja muiden toimijoiden verkostoituvaa yhteistyötä sekä poikkeusoloihin varautumista.

Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveysosasto osallistui kaikkien seitsemän maakunnan liiton maakuntaohjelmien ja toteuttamissuunnitelmien valmisteluun. Osasto oli mukana kaikilla maanpuolustuskursseilla ja käynnisti oman valmiussuunnitelmansa tarkistuksen. Sosiaali- ja terveysosasto kehitti verkostoyhteistyötä mm. Virve-järjestelmän käyttöönotossa.

Sivistysosasto

Sivistysosasto on osallistunut aktiivisesti maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmien 2005-06 valmisteluun. Suunnittelutyö on kehittynyt selvästi ensimmäisestä, vuosia 2004-05 koskevasta suunnittelukierroksesta ja kehittynyt valtion viranomaisen kannalta hyvään suuntaan.

Lääninhallituksen asiantuntijaeliminä liikuntatoimessa on toiminut neljä alueellista liikuntaneuvostoa, joissa kussakin on 10-13 jäsentä. Liikuntaneuvostoissa on edustettuna alue- ja paikallistason sidosryhmien asiantuntemus.

Nuorisotyön alueellista kehitystä ja nuorten hyvinvointia on edistetty poikkihallinnollisesti mm. nuorten työpajatoimintaa, koululaisten iltapäiväkerhotoimintaa, nuorten osallisuutta ja ehkäisevää päihdetyötä kehittämällä. Läänissä on toiminut lääninhallituksen toimikaudeksi 2004 - 2005 asettama 14 jäsenestä koostuva läänin nuorisoasiainneuvosto, jonka keskeisenä tavoitteena on hallinnonalojen välisen yhteistyön tehostaminen nuorten hyväksi tehtävässä työssä.

Enheten har deltagit i utarbetandet av Österbottens förbunds landskapsprogram. Vidare har enheten handlagt kommunernas förslag (12) till finansieringsplan för anläggningsprojekt för perioden 2005-2008 samt påbörjat utarbetandet av två regionala åtgärdsprogram för vuxenutbildningen. Enheten har deltagit i NMR:s Skärgårdssamarbete, under året hölls 15 möten.

Poliisiosasto

Poliisin lääninjohto on sisällyttänyt kunnallisten / kihlakunnallisten turvallisuussuunnitelmien tehostamisen ja vaikuttavuuden lisäämisen kihlakuntien poliisilaitosten tulossuunnitelmiin. Tältä pohjalta paikallispoliisi on verkostoitunut kunta- tai aluekohtaisesti ja laatinut kattavat turval-

liikeyritysuunnitelmat. Poikkeusolojen valmiussuunnitelmat on päivitetty kaikissa poliisilaitoksissa.

Kilpailu- ja kuluttajaosasto

Kilpailu- ja kuluttajaosasto on pitänyt esitykset kansanhuollosta sekä kunnille suunnatuissa koulutustilaisuuksissa että alueellisilla maanpuolustuskursseilla.

Liikenneosasto

Liikenneosasto on osallistunut eri maakunnallisten ohjelmien valmisteluun ja tiivistänyt yhteistyötä mm. maakunnan liittojen ja tiehallinnon kanssa. Liikenneosastolla toimii kaksi päätoimista valmiussuunnittelijaa. Nämä ovat kehittäneet, valmistelleet ja ylläpitäneet järjestelyjä, joilla kyetään joustavasti ja tehokkaasti johtamaan, sääntelemään ja säännöstelemään sähköistä viestintää ja tiekuljetuksia.

Pelastusosasto

Pelastusosaston toimintaa on viimeisen puolentoista vuoden aikana suunnattu uudelleen alueellisen yhteistyön ja verkostoitumisen toteuttamiseksi. Tämän on tehnyt mahdolliseksi organisaatiouudistuksen tuottamien seitsemän pelastuslaitoksen pieni määrä ja pelisääntöjen muuttaminen: Yhteisesti sovittujen toimintamallien luomiseen ja keskinäiseen tiedon jakamiseen pyrkien on yhdessä pelastuslaitosten kanssa perustettu neljä yhteistyöfoorumia, jotka ovat johdon, palvelutason, onnettomuuksien ennaltaehkäisyn kehittämisen sekä evakuointien ja poikkeusoloihin varautumisen foorumit.

Verkostoituminen muiden hallinnonalojen viranomaisten kanssa liittyy sekä poikkeusolojen valmiussuunnittelun koordinointiin, vuoden 2004 aikana järjestämäämme viiteen maanpuolustuskurssiin että yhdessä pelastusopiston kanssa pidettyyn Varsinais-Suomen valmiusharjoitukseen. Säännöllisesti tapaamiemme yhteistyökumppaneina ovat mm. Suomen Pelastusalan keskusjärjestö, alueellisten pelastusalan lääniliittojen edustajat, poliisi, sosiaali- ja terveystoimi, alueelliset ympäristökeskukset, TE-keskukset, puolustusvoimat (maanpuolustusalue sekä sotilasläänit), rajavartiolaitos ja Maanpuolustuskoulutus r.y.

Hallinto-osasto

Hallinto-osasto on koordinoinut ja laatinut maakuntien liitoille maakuntasuunnitelmista, maakuntaohjelmista, maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmista sekä maakuntakaavoista annetavat lausunnot läänin 7 maakuntaan. Aluekehitystä koskevia lausuntoja on annettu vuonna 2004 35 kappaletta.

Syksyllä 2004 järjestettiin lääninhallituksen johdon ja maakuntajohtajien sekä TE-keskusten johtajien yhteistyötapaaminen. Yhteyksiä on muutenkin pidetty aktiivisesti yllä maakuntien liittoihin sekä muihin verkostotahoihin.

Hallinto-osasto on osallistunut poikkeusolojen varautumisen tietoteknisen infrastruktuurin ylläpitoon ja kehittämiseen. Vastuu lääninhallituksen johtokeskusten puhe- ja tietoliikennetarkkailuista on siirtymässä SM/PEO:lta lääninhallitukselle. Poikkeusolojen tietoteknisten valmiussuunnitelmien laadintaa on jatkettu ministeriön antamien ohjeiden mukaan.

Lääninhallitukset toimivat sosiaalisen turvallisuuden ja terveyden yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä syrjäytymisen vähentämiseksi. Eri viranomaisten yhteistyöllä, erityisesti edistäen valtion ja kuntien viranomaisten yhteistyötä tunnistetaan turvattomuutta aiheuttavia sosiaalisia ja taloudellisia tekijöitä ja puututaan niihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveysosasto toteutti sosiaali- ja terveysministeriön erillisrahoituksella tulostavoitetta tukevan terveydenedistämishankkeen, toteutti koulutusohjelmaan merkityt tavoitteet toteuttavat koulutustilaisuudet sekä osallistui mm. varhaisen puuttumisen hankkeen VARPUN toteuttamiseen.

Sivistysosasto

Kts. edellinen kohta.

Främjande av elevernas välbefinnande och trygghet har hört till årets tyngdpunktsområden inom tilläggsutbildningen för undervisningspersonal. Sektoröverskridande samarbete inom elevvården har prioriterats.

Poliisosasto

Poliisi on tehnyt useilla paikkakunnilla tiivistä yhteistyötä varhaisen puuttumisen ja hoitoonohjauksen parantamiseksi sosiaaliviranomaisten kanssa. Useissa poliisilaitoksissa toimii sosiaaliviranomaisen sosiaalipäivystys. Turun poliisilaitos on suurin poliisiyksikkö, jossa ei ole sosiaalipäivystystä.

Kilpailu- ja kuluttajaosasto

Kilpailu- ja kuluttajaosasto on tehnyt päätöksen talous- ja velkaneuvontaan käytettävissä olevan valtion määrärahan jaosta kunnille. Peruskorvaus on jaettu asukasluvun mukaan. Lisäkorvaus ja velkasovinto-ohjelmaan liittyvä korvaus, jotka ovat harkintaan perustuvia, on jaettu ottaen huomioon neuvonnan kysyntä ja tarjonta.

Lääninhallitukset tukevat erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Huumausaineiden saatavuutta ja käyttöä ehkäistään ja niistä aiheutuvia riskejä vähennetään ja painotetaan ennaltaehkäisevää päihde- ja huumetyötä. Nuorten ja riskiryhmien sosiaalisesti vahvistamiseksi ja osallisuuden tukemiseksi edistetään hallinnonalojen ja muiden toimijoiden, erityisesti kansalaisjärjestöjen välistä yhteistyötä.

Sosiaali- ja terveysosasto

Toimintavuoden aikana käynnistyi Kansallinen alkoholiohjelma 2004-2007. Sosiaali- ja terveysosasto osallistui hankkeen käynnistämiseen. Kehittämishankerahoituksella tuettiin hankkeen etenemistä. Lääninhallitukseen nimettiin uusi poikkihallinnollinen päihdetyöryhmä.

Sivistysosasto

Lääninhallituksen ja OPM:n välisen tulossopimuksen tulostavoitteet perustuvat lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, nuorten elinolojen parantamiseen, nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen (syrjäytymisen ehkäisemiseen) ja nuorten kansalaistoiminnan edistämiseen. Nuorten osallisuuden edistämiseksi läänissä on meneillään 14 valtakunnalliseen Osallisuushankkeeseen sisältyvää paikallista nuorten osallisuushanketta.

Poikkihallinnollisuus on nuorisotoimessa oleellinen osa kaikessa toiminnassa (nuorten työpaikatoiminta, koululaisten iltapäiväkerhotoiminta, osallisuushankkeet, alueellinen kehittämistoiminta). Ehkäisevä päihdetyö, jota toteuttaa myös lääninhallituksen poikkihallinnollinen päihdetyöryhmä, on yksi nuorisotoimen keskeisistä tulostavoitteista.

Enheten har deltagit i länsstyrelsens arbetsgrupp gällande förebyggande av drogmissbruk. Vidare har enheten varit representerad i UvM:s arbetsgrupp för utarbetande av statsrådets redogörelse till Riksdagen om förskoleundervisningsreformens verkningar och måluppfyllelse.

Poliisosasto

Poliisi on tehnyt katutason huumevalvontaa tarjonnan vähentämiseksi sekä ennalta estävää työtä kouluissa ja yhteisöissä kysynnän vähentämiseksi. Yhteistyötahoille on annettu tietoa päihdeongelmien tunnistamisesta ja informoitu puuttumismalleista sekä viranomaisyhteistyön keinoista.

Pelastusosasto

Osana pelastusosaston tukemaa ennaltaehkäisyn kehittämistä turvallisuuskulttuurin muuttamiseksi ja yksilön vastuun ottamiseksi omasta turvallisuudestaan ovat pelastuslaitokset jatkaneet lapsiin ja nuorisoon kohdistuvaa valistus-, neuvonta ja harrastustoimintaa.

Lääninhallitukset toimivat kansalaisten perusoikeuksien toteutumiseksi alue- ja paikallistaloudella. Ne seuraavat peruspalvelujen tarjontaa ja tarvetta läänin alueella. Ne arvioivat palveluverkkojen riittävyttä sekä yleisesti palvelujen saatavuutta sekä palvelujen ja markkinoiden toimivuutta.

Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveysosasto seurasi vuoden aikana aktiivisesti palvelujen tarjontaa ja suoritti mm. Turussa mittavan vanhustenhuollon arvioinnin, joka johti myönteisiin palveluja parantaviin tuloksiin.

Sivistysosasto

Peruspalvelujen arviointi on toteutettu kuuden opetus-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen teeman sekä kahden poikkialueellisen teeman osalta ja raportoitu sisäasiainministeriöön. Alueelliseen ja seudulliseen kehitykseen ja hyvinvointiin, oppilaitosverkostojen kehittämiseen ja tasapuoliseen palvelujen saatavuuteen on kiinnitetty huomiota mm. rakennushankkeiden ohjauksen ja lausuntojenannon yhteydessä. Erityistä huomiota on kiinnitetty oppimisympäristöjen toimivuuteen, terveellisyteen ja turvallisuuteen.

Enheten har övervakat medborgarnas rätt till utbildning. Som ett led i övervakningen gjorde enheten en utvärdering av basservicen vad gäller tillgången till utbildning. Vidare är enheten besvärinstansens gällande elevernas rättsskydd.

Poliisiosasto

Poliisiosasto on osallistunut toimialansa peruspalvelujen arviointiin ja esittänyt toimenpideehdotukset omalta osaltaan.

Kilpailu- ja kuluttajaosasto

Kilpailu- ja kuluttajaosasto on arvioinut kunnallisen kuluttajaneuvonnan sekä talous- ja velkaneuvonnan saatavuutta ja tarvetta läänin alueella. Arviointi käynnistyi syksyllä 2004.

Liikenneosasto

Liikenneosasto on tehnyt peruspalveluiden arvioinnin liikenteen osalta sekä vastannut poikkialueellisten liikenneturvallisuuden, sosiaali- ja terveystoimen sekä koulutoimen kuljetusten tehokkuuden arvioinneista.

Pelastusosasto

Pelastusosasto toteutti valvontavelvollisuuttaan osin pelastuslaitosten toiminnan kehittämisen yhteydessä yhdessä ratkaisuja hakien ja toisaalta ohjasi vuoden 2004 aikana pelastuslaitosten palvelutasopäätösten valmistelua. Peruspalvelujen arviointiraporttiin pelastusosasto kokoaa vuosittain havainnot palvelujen keskeisistä kehittämistarpeista.

Hallinto-osasto

Hallinnon suorittama peruspalvelujen arviointi vuoden 2003 osalta kohdistui viranomaisten asiointipäätteiden ja sähköisen asioinnin saatavuuteen. Vuoden 2004 arviointikohteina ovat valtion paikallis- ja aluehallinto sekä kuntien edunvalvontapalveluiden järjestäminen. Hallinto-osasto on tukenut peruspalvelujen arviointityötä ylläpitämällä ja kehittämällä toiminnan edellyttämää laite- ja ohjelmistoteknistä ympäristöä.

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- Sosiaali- ja terveydenhuollossa kuntien järjestämisvastuu asukkaidensa peruspalveluista jatkui. Yksityisten palvelutuottajien ja kolmannen sektorin osuus palvelutuotannossa jatkoi kasvuaan. Sosiaali- ja terveyspalvelujen riittävä määrällinen ja laadullinen taso on yhä enemmän noussut esille. Erityisesti vanhustenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelujen laadussa ja saatavuudessa kuntien väliset erot ovat kasvaneet ja kuntien taloustilanne palvelujen rahoittamisessa on kiristynyt. Valtakunnallinen terveysprojekti ja sosiaalialan kehittämissuunnitelma työllistävät merkittävästi sosiaali- ja terveysosastoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankejärjestelmä sai vakiintuneemmat muodot ja merkitsee huomattavaa tehtävämäärää sosiaali- ja terveysosastolle. Ravintoloiden jatkoaikakupien siirtyminen lääninhallitukseen sujui ongelmitta kolmen uuden työntekijän ansiosta. Valmistautuminen muiden uusien alkoholihallintotehtävien vastaanottoon sujui hyvin. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eläintautien ennaltaehkäisyyn ja vastustukseen, elintarvikehygieniaan ja elintarvikevalvontaan sekä eläinsuojeluun liittyvät tehtävät lisääntyivät edelleen.
- Uusi aluekehittämislaki vaikutti huomattavasti läänin seitsemän maakunnan liiton ja osaston yhteistyötä lisäävästi. Toteuttamissuunnitelmiin saatiin mukaan omat painotuksemme hyvin. Kansalaisten lakisäätteisiin peruspalveluihin liittyvät ohjaus- ja valvontatehtävät lisääntyivät. Myös ihmisen oikeusturvaan – asiakkaan ja potilaan asemaan ja oikeuksiin – liittyvät tehtävät lisääntyivät.
- Länsi-Suomen läänin monimuotoinen alueellinen ja väestöllinen rakenne, seitsemän maakuntaa ja suuri kuntamäärä merkitsivät osaston tehtävissä yhä kasvavaa lisäresurssitarvetta. Vähittäin ja pienissä osissa lisääntyneet tehtävät ovat kuormittaneet osaston henkilökuntaa.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Muut budjettitavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimi

Lääninhallitukset tukevat ja edistävät terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin toteutumista sekä sosiaalisten ongelmien ja syrjäytymisen ehkäisyä alueellaan. Lääninhallitusten erityisiä painoalueita vuonna 2004 ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän etukäteis- ja jälkikäteisvalvonnan kehittäminen sekä perheiden ja lasten hyvinvoinnin tukeminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmien toimintaa kehitetään myös osallistamalla kansallisen terveydenhuollon kehittämissuunnitelman ja kansallisen sosiaalialan kehittämissuunnitelman toimeenpanoon.

Tulos: Lääninhallitus oli mukana Harava- yhteistoimintaa lapsen hyväksi hankkeessa Varsinais-Suomessa ja Keski-Suomessa. Lääninhallitus oli yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Lääninhallituksen päätöksillä myönnettiin sosiaalialan kehittämissuunnitelmoille ja Alkoholiohjelman mukaisille kehittämissuunnitelmoille valtionavustusta 5,8 milj. euroa yhteensä 27 hankkeelle. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön päätöksillä myönnettiin Länsi-Suomen läänin 10 hankkeelle yhteensä 1,8 milj. euroa. Länsi-Suomen lääninhallituksen päätöksillä myönnettiin 27 hankkeelle yhteensä 3,4 milj. euroa ja sosiaali- ja terveysministeriön päätöksillä 31 hankkeelle yhteensä 6,7 milj. euroa. Lääninhallitus on mukana kaikissa kehittämissuunnitelmojen alueellisissa työryhmissä. Lääninhallitus myönsi seit-

semälle sairaanhoitopiirille valtionavustusta lasten ja nuorten psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen yhteensä 2,4 milj. euroa.

Lääninhallitusten koordinoivaa roolia kansallisen alkoholiohjelman ja paikallisten vaikutusmahdollisuuksien edistämiseksi kehitetään. Alkoholiohjelman vähittäismyynnin ja anniskelun valvontaa ja lupahallintoa kehitetään siirtämällä tehtäviä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksesta lääninhallituksiin.

Tulos: Lääninhallitus on mukana valtakunnallisessa paikallisen kumppanuuden sitouttamisprojektissa Pakka-projektissa Keski-Suomessa ja on sitoutunut Alkoholiohjelman kumppanuussopimusten aikaansaamiseen. Syksyllä siirrettiin lääninhallituksiin alkoholin anniskelun jatkoaikaluvat, joiden hoitamista varten lääninhallitus lisäsi resursseja ja aloitti lupiin liittyvän valvonnan. Loppujen alkoholihallinnon tehtävien siirtoon STTV:ltä valmistauduttiin laatimalla vastaanottosuunnitelma ja perustamalla 5 uutta alkoholitarkastajan ja 2,5 toimistosihteerin virkaa.

Lääninhallitukset käynnistävät vuosia 2004-2007 koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon tavoite- ja toimintaohjelman toteuttamisen yhteistyössä alueensa muiden toimijoiden kanssa.

Tulos: Tulostavoitetta toteutettiin osallistumalla tavoite- ja toimintasuunnitelman tärkeimpien toimintakokonaisuuksien toimintaan. Tällaisia ovat kansallinen terveyshanke, sosiaalialan kehittämishanke ja kansallinen alkoholiohjelma.

Ympäristöterveydenhuollossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kunnat suorittavat vastuullaan olevaa valvontaa riittävästi ja tasapuolisesti.

Tulos: Kuntien ympäristöterveydenhuollon resurssointiin ja erityisesti resurssien puutteisiin on kiinnitetty huomiota valvontasuunnitelmien tarkastuksessa. Kunnan viranhaltijoille järjestetyillä työkokouksilla ja suoralla ohjauksella on ohjeistettu kuntien suorittaman valvonnan tasapuolisuutta.

Eläinlääkintä

Valmiuksia tarttuvien eläintautien ennalta ehkäisyyn ja vastustamiseen tehostetaan maatalous- ja elintarviketuotannon turvallisuuden varmistamiseksi. Eläinten sivutuotteiden käsittelyn ja hävittämisen valvontaa laajennetaan ihmisten ja eläinten terveyden turvaamiseksi. Lääninhallitukset valvovat ja ohjaavat lääkkeiden käyttöä eläimille ja osallistuvat eläimistä saatavien elintarvikkeiden vierasainevalvontaan. Eläinsuojeluvalvonnan auditointeja jatketaan laajassa mitassa ja valvonta kohdistetaan erityisesti vasikoiden pitoa koskevien eläinsuojeluvaatimusten noudattamiseen tiloilla. Kohennetaan teurastamoiden eläinsuojeluvalvontaa sekä parannetaan eläinkuljetusten ja erityisesti eläinten kuormasta purkamisen valvontaa.

Tulos:

- Eläintautivalmiussuunnitelmat on tehty uuden ohjeen mukaisiksi, valmiuseläinlääkäreiden määrää on lisätty ja kaikkia valmiuseläinlääkäreitä on koulutettu. Sidosryhmille on järjestetty koulutusta helposti leviävistä eläintaudeista ja niihin varautumisesta.
- Eläinperäisten sivutuotteiden uuden lainsäädännön mukainen käsittely on ollut keskeisesti esillä niin ympäristöterveydenhuollon henkilöstölle järjestetyissä työkokouksissa kuin laitostarkastuksissa ja neuvonnassa.
- Lääkkeiden käyttöä on valvottu lääkekirjanpidon tarkastuksin ja kunnaneläinlääkäreitä on ohjeistettu maatilojen lääkekirjanpidon suorittamisessa ja valvonnassa.
- Vierasainevalvontaohjelmat tuotantotiloilla on toteutettu ja lääkejäämälöydösten perusteella on ryhdytty tarpeellisiin toimenpiteisiin.
- Eläinsuojelutehtävät yleisesti sekä valvonnan auditoinnit ja eläinkuljetusten valvonta on ollut keskeinen työkenttä eläinlääkinnässä.

Elintarvikevalvonta

Paikallista elintarvikevalvontaa ja elintarvikevalvonnan keinoja kehitetään. Elintarvikevalvonnan vaatimustenmukaisuuden arviointi aloitetaan yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa. Tuetaan ja seurataan seudullisia valvonnan kehittämiskokeiluja. Alueel-

lisesti merkittävien peruselintarvikkeiden kokonaislaadun valvontaa pelloilta pöytään periaatteen mukaan jatketaan. Kuluttajille varmistetaan elintarvikkeista riittävä ja totuudenmukainen tieto. Eläimistä saatavia elintarvikkeita käsittelevien pienimuotoisten laitosten lainsäädännön vaatimusten mukainen taso varmistetaan.

Tulos:

- Lääninhallitus on suorittanut neljällä alueellaan vaatimustenmukaisuuden koearviointit sekä laatinut niistä tarkastuskertomukset. Kuntien elintarvikevalvontavirkkamiehille järjestetyissä työkokouksissa on tiedotettu yleisesti, että varsinaiset vaatimustenmukaisuuden arviointit aloitetaan vuoden 2005 aikana.
- Ympäristöterveydenhuollon alueellisen yhteistoiminnan kehittämiskokeilu (YTAKE) on yksös- tai kakkosvaiheena läänin alueella käynnissä kymmenellä eri alueella. Läänineläinlääkärit ja -elintarviketarkastajat ovat osallistuneet neljän seurantaryhmän toimintaan. Uusien aluehankkeiden jotkut seurantaryhmät ovat vasta muodostumassa.
- Laitoskäyntien yhteydessä on kiinnitetty huomiota laitoksen terveystilanteen olemassaoloon ja oikeellisuuteen lähtevän tavarankirjoissa ja asiakirjoissa. Tarkastusten yhteydessä on tiedotettu valvojille terveystilanteeseen liittyvästä lainsäädännöstä.
- Pirkanmaan ja Keski-Suomen alueella on tehty omavalvonnan tarkastus yhteensä 8 teurastuspaikkaan ja 14 kunnan valvomaan leikkaamoon. Tarkastusten yhteydessä on täytetty EVI:n laatimat projektilomakkeet koskien TSE-tautien vastustamista, naudanlihan merkintäjärjestelmää ja sivutuoteasetuksen vaatimuksia. Turun ja Vaasan yksiköissä projektiin liittyviä tarkastuksia on tehty syksyllä.

Kilpailu- ja kuluttaja-asiat

Tuoteturvallisuusvalvonnan valvontahenkilökunnan ammattitaitoa nostetaan riittävän korkealle tasolle kuluttajien turvallisuuden kannalta keskeisten palveluiden valvonnassa.

Tulos: Lääninhallitus on järjestänyt toimialueellaan kahdeksan työkokousta. Läänin alueella kuntien/kuntayhtymien viranhaltijat ovat käyttäneet tuoteturvallisuusvalvonnan koulutustilaisuuksiin kaikkiaan noin 200 htp. Tämä on 11 % koko tuoteturvallisuuden käytetystä työajasta.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA

Hallinnonalakohtaiset sopimukset ja raportointi

- sosiaali- ja terveysministeriö ja Länsi-Suomen lääninhallitus 27.1.2004
* tulosraportti 15.3.2005 mennessä
- maa- ja metsätalousministeriö ja Länsi-Suomen lääninhallitus 2.2.2004
* toimintakertomus 15.3.2005 mennessä
- Elintarvikevirasto ja Länsi-suomen lääninhallitus 30.1.2004
* kertomus sopimuksen toteutumisesta 28.2.2005 mennessä
- Kuluttajavirasto ja Länsi-Suomen lääninhallitus
* raportointi toiminnasta 31.1.2005 mennessä

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	50 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	100 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	5 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Tulossopimusten ulkopuoliseen toimintaan kuuluvat mm. kuolemansyyn selvittäminen, romanioiden alueellisen neuvottelukunnan tehtävät sekä hallinnonalan kunniamerkit ja arvonimet.

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
sosiaali- ja terveysministeriö	74	74
maa- ja metsätalousministeriö	10,7	10,7
Elintarvikevirasto	3,1	3,15
Kuluttajavirasto	0,75	0,7
Yhteensä	88,55	88,55

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl
maksulliset suoritteet											
Alkoholijuomien anniskelulupa	210	205	1,0	403	210	204	1,0	381	650	742	0,9
Alkoholijuomien tilap. anniskelulupa	450	350	1,3	505	450	353	1,3	472			
Vähittäismyyntilupa	130	391	0,3	131	150	475	0,3	117	100	311	0,3
Valvonnan vuosimaksu	100	2436	0,04	16	100	2407	0,04	15	60	4200	0,01
Toistaiseksi voimassa olevien anniskelulupien haltijoilta perittävä toimipaikkakohtainen valvontamaksu	700	1117	0,6	246	750	1210	0,6	229			
Anniskeluajan jatkoaikaa koskeva päätös	350	600	0,6	229	25	27	0,9	343			
Anniskelualan jatkoaik. kosk. valvontamaksu	250	472	0,5	208							
Anniskelualan muutoslupa	25	42	0,6	234	25	41	0,6	226			
Ilmoitusmaksu anniskelualan muuttamisesta	5	20	0,3	98	8	30	0,3	99			
Tartuntatautilain muk. Mikrobiologian laitokselle annettu hyväksyminen	18	30	0,6	236	20	154	0,1	48			
Yksit. lastensuojelulaitoksen toimilupa	43	16	2,7	1056	40	15	2,7	986			
Yksit. sosiaalipalvelujen antamista kosk. lupa	65	34	1,9	751	450	232	1,9	717			
Yksit. sosiaalipalvelujen antamista kosk. luvan muuttaminen	160	150	1,1	419							
Yksit. terv.huoll. palvelujen antamista kosk. lupa	155	103	1,5	591	400	262	1,5	565			
Yksit. terv.huoll. palvelujen antamista kosk. luvan muuttaminen	97	117	0,8	326							
Terv.huoll. palveluista vastaavan johtajan hyväksyminen	9	18	0,5	197							
Palveluista vastaavan henkilön muutos	8	15	0,5	210							
Asiakasmaksulain 9 §:n muk. lupa hoitaa potilaita erik. maksuluokassa	16	37	0,4	170							
Perheasian sovittelua koskeva toimilupa	1	1	1,0	393	6	7	0,9	317			
Yksit. hautausmaan ja hautausajan perustaminen	-	-	-		5	9	0,6	206			
Eläinlupa	49	49	1,0	393	80	80	1,0	370			
Eläinkuljetuslupa	5	27	0,2	73							
Eläinkuljetusluvan muuttaminen	7	38	0,2	72							
Läinlääkärin antama vientitodistus	15	274	0,1	22	30	560	0,1	20			
Sairaankuljetuslupa	66	47	1,4	552	55	39	1,4	522			
Valitus	2	4	0,5	197							
Muu maksullinen lupa, päätös, suorite	2	3	0,7	262	0,2	4	0,1				
muut seurattavat											
Kuolemansyysselvitykset	1150	3726	0,3		1200	3513	0,3		900	3068	0,3
Valtionapupäätökset	1200	459	2,6		1500	595	2,5		230	460	0,5
Valitukset	2	4	0,5		2	2	1		-	-	
Kantelut	1700	625	2,7		1500	495	3,0		1200	345	3,5
Lausunnot	168	140	1,2		220	180	1,2		200	200	1

Seurattaviin suoritteisiin käytetty yhteensä 42,1 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

SIVISTYSOSASTO

SUOMENKIELINEN TOIMIALUE

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- Kokonaan uutena tehtävänä sivistysosasto käynnisti OPM:n ja LH:n välisen tulosso-
pimuksen perusteella aikuiskoulutuksen alueellisten kehittämissuunnitelmien (AITO) laa-
timisen laajapohjaisena yhteistyönä muiden alueviranomaisten, työelämäjärjestöjen
ja oppilaitosten sekä niiden ylläpitäjien kanssa. Ohjelmat laaditaan OPM:stä saadun
erillismäärärahan turvin koko maahan ja niiden tulee olla valmiina huhtikuussa 2005.
Länsi-Suomen lääninhallitus koordinoi ohjelmatyötä. Edelleen, sivistysosasto otti
keväällä 2004 vetovastuun Varsinais-Suomen liiton rahoittamasta 'Osaamisen juur-
ruttaminen käytännön työelämään' -projektista (OJU), joka kestää vuoden 2005 lop-
puun. Projektin tavoitteena on ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaami-
nen Varsinais-Suomessa, ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisääminen sekä
koulutuksen ja työelämän välisen yhteistyön lisääminen.
- Tietoyhteiskunnan nopea kehitys ja uusien aineistomuotojen kehittyminen perintei-
sen kirja-aineiston rinnalle on asettanut kirjastot uusien haasteiden eteen. Monissa
kunnissa kirjasto- ja tietopalvelujen vähäinen resurssointi on muuttumassa kansalais-
ten tiedon saannin kannalta kestävämmäksi. Kirjasto- ja tietopalvelujen saatavuus-
den ja laadun erot läänissä ovat suuret.
- Liikuntatoimessa väestön ikääntyminen, eräiden sairauksien yleisyyden kasvua kos-
kevat ennusteet sekä lasten ja nuorten kunnon heikkenevä kehitys asettavat kuntien
liikuntatoimelle ja yhteistyölle kansalaisjärjestöjen kanssa kasvavia haasteita. Palve-
lujen turvaaminen kysyntää vastaavasti edellyttää hallinnon alojen välistä yhteistyötä
ja lisää lääninhallituksen informaatio-ohjauksen tarvetta.
- Vuonna 2004 OPM delegoi lääninhallituksen jaettavaksi nuorisotyön alueellisesta
kehittämisrahasta myönnettävät valtionavustukset. Avustus on tarkoitettu nuorisotyön
alueellisiin ja paikallisiin kehittämissuunnitelmiin. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittä-
mistä ei ole kunnissa selkeästi osoitettu tietyille taholle, mikä vaikeuttaa mm. lapsi-
ja nuorisopolitiikan nostamista kunnallispoliittiseen keskusteluun ja päätöksente-
koon.
- Hallitusohjelman mukaisesti terveellisen ja turvallisen opiskeluympäristön takaami-
seksi on oppilaitosrakentamisen määrärahoja lisätty v. 2003 alkaen. Vuonna 2004
lisäys vuoteen 2002 verrattuna oli n. 38 % koko maan tasolla. Läniin suuntautuneit-
ten valtionapujen määrä (yleissivistävä, ammatillinen ja aikuiskoulutus yhteensä) oli
noin 25 M€, mikä merkitsee 53 M€n rakennushankkeitten käynnistymistä. Oppilai-
toskiinteistöjen ikääntyminen, kosteus- ja homevauriot, kasvualueiden lisärakennus-
tarpeet yhdessä oppilaitosverkostossa ja koulutuksessa tapahtuvien muutosten
(mm. yhtenäinen perusopetus) kanssa sekä kuntien taloudellinen tilanne nostavat
määräraharakenteen edelleen suuremmaksi kuin rakentamiseen osoitetut määrärahat
ovat. Myös lääninhallituksen ohjauksen ja neuvonnan tarve on moninkertaistunut.
- Peruskouluverkkoa on saneerattu viime vuosina noin 20 koulun vuosivauhdilla. Li-
säksi on yhdistetty kouluja hallinnollisesti lopettamatta kuitenkin fyysisesti niiden
toimipaikkoja. Uusia kouluja on perustettu vain muutamia ja nekin yleensä ainoas-
taan kasvukeskuksiin. Kuntien taloudellinen tilanne ja väestön muuttoliike edellyttä-
vät edelleen kouluverkon rationalisointia. Peruskoulutuspalvelut pystyttäneen kui-
tenkin pitämään näillä näkymin koulumatkojen suhteen maan keskiarvoa parempina.

- Lukioverkko voidaan pitää erittäin kattavana ja lukiokoulutus on asutuksen rakenne huomioon ottaen opiskelijoiden tasavertaisesti saavutettavissa. Taajin lukioverkko on Turun, Tampereen ja Jyväskylän seutukunnissa. Lukiokoulutukseen on sijoittunut vuonna 2003 koulunsa päättäneistä 54,7 prosenttia. Nuorille tarkoitettuja lukioita täydentävät paikalliset aikuislukiot sekä Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän ylläpitämä etälukio.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Muut budjettitavoitteet

Oppilaitosverkon ja ylläpitojärjestelmän kehittymistä, koulutuksen alueellista saavutettavuutta, tuloksellisuutta ja oppilaan oikeusturvan toteutumista seurataan ja arvioidaan. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen ja koulutuksen jälkeiseen työllistymiseen.

Tulos: Sivistysosasto teki hyvin laajan ammatillisen koulutuksen ylläpitojärjestelmää sekä koulutuskysynnän ja -tarjonnan kehittymistä koskevan selvityksen, joka julkaistiin internetissä LH:n sivuilla elokuussa 2003. Henkilöstöressurssien riittämättömyyden takia vuoden 2004 aikana sitä voitiin päivittää vain osittain eli koulutustarjonta ja -kysyntätilastojen osalta.

Kansalaisten perusoikeuksia on pyritty vahvistamaan myös oppilaiden oikeusturvaan liittyvillä kantelu- ja valituspäätöksillä sekä informaatio-ohjauksella.

Aikuiskoulutuksen NOSTE-ohjelman tavoitteena on ammatillisten tutkintojen hankkiminen niille, joilta puuttuu toisen asteen koulutus sekä tietoyhteiskuntataitojen kehittäminen.

Tulos: Vuosina 2003-07 toteutettava ohjelma lähti vuoden 2004 aikana varsin hyvin käyntiin - jopa niin, että sitä varten varatut määrärahat loppuivat marraskuussa. Ohjelman mukaisen koulutuksen oli vuoden 2004 loppuun mennessä aloittanut 1800 henkilöä ja eri toimintamuotoihin oli myönnetty yhteensä 10,5 M€:n valtionavustukset. Ohjelma on merkittävällä tavalla lisännyt oppilaitosten välistä yhteistyötä sekä tuonut uusia toimintatapoja aikuiskoulutukseen, erityisesti opiskelijoiden rekrytointiin ns. hakevan toiminnan muodossa. Opetusministeriön asettamia aloittajatavoitteita ei kuitenkaan saavutettu, mikä kuitenkin OPM:n mukaan johtuu tavoiteasettelusta (oppisopimuskoulutusta on toteutunut selvästi oletettua vähemmän) eikä ohjelman toteuttajista tai rahoittajista.

Ammatillisen koulutustarpeen alueellista ennakointia kehitetään yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa huomioon ottaen työelämän tarpeet sekä ikääntyvän väestön ja nuorten ikäluokkien koulutuskysyntä. Valtakunnallisissa yhteishakujärjestelmissä kiinnitetään erityistä huomiota neuvontapalveluihin.

Tulos: Lääninhallituksen edustajat ovat osallistuneet TE-keskusten ja maakunnan liitojen ennakointihankkeisiin yhdessä työelämäjärjestöjen edustajien kanssa. Lisäksi sivistysosasto on tuottanut koulutustarjontaa ja -kysyntää koskevia selvityksiä ja tilastoja.

Opetustoimen henkilöstökoulutusta toteutetaan ottaen huomioon täydennyskoulutuksen valtakunnallisten ja alueellisten toteuttajien tarkoituksenmukainen työnjako. Koulutusta suunnataan erityisesti tieto- ja viestintätekniikan opetusikäisten edistämiseen.

Tulos: Vuonna 2004 lääninhallitus järjesti yhteensä 64 tilaisuutta ja 86 koulutuspäivää. Koulutusta järjestettiin eri puolilla lääniä. Koulutettavapäiviä oli 3 524. Tieto- ja viestintätekniikan opetusikäisten edistäminen oli esillä kirjasto- ja koulutoimen yhteisissä koulutuksissa. Lisäksi on toiminnassa on hyödynnetty täydennyskoulutuksen 19 yhdyshenkilöä, jotka ovat verkostoituneet alueellisiksi toimijoiksi.

Kirjasto- ja tietopalvelujen saavutettavuuden ja laadun kehittämistä edistetään ja seurataan sekä arvioidaan palvelujen toteutumista painoalueena kuntien välinen yhteistyö.

Tulos: Kirjasto- ja tietopalvelujen saavutettavuuden ja laadun kehittämistä on edistetty tavoitteena alueellinen kirjastoyhteistyö. Länsi-Suomen läänin kirjastoista 83,3 % tekee ns. kimp-payhteistyötä.

Yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa tuetaan ja kehitetään koululaisten iltapäivätoimintaa.

Tulos: Koululaisten liikunnallisen iltapäivätoiminnan tukemisessa siirryttiin yleisistä valtionavustuksista 3.-9.luokkalaisille suunnatun kehittämistoiminnan tukemiseen. Lääninhallitus myönsi 17:ään kehittämishankkeeseen avustusta yhteensä 130.000 €. Kehittämistyö on tehty yhteistyössä hankkeiden ja liikunnan aluejärjestöjen kanssa. Länsi-Suomen läänin liikuntatoimi on vastannut läänien osuudesta kehittämisavustusten linjauksia koskevassa koko maan valmistelussa. Läänin nuorisotoimessa tehtiin koululaisten iltapäiväkerhotoiminnan avustuspäätöksiä 524 kappaletta.

Lasten ja nuorten liikunta sekä terveyttä edistävä liikunta ovat painopisteitä liikuntatoimessa. Liikuntapaikkarakentamisessa tuetaan erityisesti lähiliikuntapaikkoja.

Tulos: Liikuntatoimi on käsitellyt 64 lasten ja nuorten liikunnan sekä terveyttä edistävän liikunnan edellytyksiin liittyvää liikuntapaikkojen rakentamisavustushakemusta. Käytettävissä olevan määrärahan – 1.635.000 € – rajoissa avustusta voitiin myöntää 54 hankkeeseen.

Nuorisotoimessa keskeistä on peruspalvelut säilyttävän ja rakentavan nuorisotyöorganisaation tukeminen painottaen perusnuorisotyötä kunnissa, ennaltaehkäisevää päihde- ja huumetyötä, nuorison tiedotus- ja neuvontapalveluja, nuorison osallisuushankkeita sekä nuorten työpajatoimintaa. Kuntien ja alueiden nuorisopolitiikkaa tuetaan mm. kehittämällä nuorten elinoloindikaattorein alueellista järjestelmää.

Tulos: Nuorisotoimen peruspalvelujen määrittelytyötä on tehty yhdessä OPM:n ja muiden läänien kanssa. On osallistuttu uuden Nuorisolain valmisteluun tavoitteena kuntien nuorisotyöorganisaation vahvistaminen. On osallistuttu alueellisen elinoloindikaattorijärjestelmän kehittämiseen. Nuorten työpajatoimintaa on kehitetty mm. resurssi-, informaatio- ja arviointiohjauksen keinoin.

Nuorten työpajatoiminnasta on valmisteilla myös erillinen, arviointia koskeva laajempi raportti. Läänin nuorisotoimi valmisteli yhteensä 718 rahoitus-/avustuspäätöstä, jotka ja kaantuivat seuraavasti: nuorten työpajatoiminnan ESR- rahoituspäätöksiä 22 kpl, nuorten työpajatoiminnan kansallisia kehittämisavustuspäätöksiä 30 kpl ja nuorisotyön alueellisia kehittämisrahoituspäätöksiä 142. Kuntien ja lääninhallituksen yhteistyönä järjestettiin neljä maakuntakohtaista Nuori Kulttuuri- aluetapahtumaa.

Ohjataan ja rahoitetaan opetusministeriön hallinnonalan rakennerahasto-ohjelmahankkeita ottaen huomioon valtakunnalliset ja alueelliset kehittämistavoitteet.

Tulos: Lääninhallitus voi rahoittaa alueellisten tavoite 1- ja 2 -ohjelmien, horisontaalisen tavoite 3-ohjelman sekä Interreg-yhteisöaloiteohjelman mukaisia hankkeita. Länsi-Suomen lääninhallituksella on käytettävissään vuosittain noin 26 M€:n myöntövaltuus. Määrärahojen sidonta-aste vuoden 2004 lopussa oli varsin hyvä, mutta maksatusasteen osalta OPM:n asettamia tulostavoitteita ei täysin saavutettu. Lääninhallitus toimittaa opetusministeriölle erilliset raportit ohjelmärahoituksen tuloksellisuudesta 25.2.2005 mennessä.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA

Lääninhallitus on tehnyt tulossopimuksen opetusministeriön kanssa vuosille 2003 – 2005. OPM:lle annetaan tulossopintointi kevään aikana.

BILDNINGSAVDELNINGENS SVENSKA ENHET

VERKSAMHETSMILJÖN OCH FÖRÄNDRINGARNA I DEN

- Satsningarna på den regionala utvecklingen har varit betydande. Enhetens roll som sakkunnig samarbetspart har stärkts. Arbetet med de regionala åtgärdsprogrammen för vuxenutbildningen (AITO-programmet) har inletts i samarbete med TE-centralerna och utbildningsanordnarna.
- Frågor kring elevernas rättsskydd och utvecklande av elevvården har på många olika sätt aktualiserats under verksamhetsåret.
- I syfte att effektivisera verksamheten och förbättra servicen har enhetens eget kvalitetsarbete intensifierats. En strategi omfattande verksamhetsidé, mål, värderingar och vision har färdigställts och arbetet med resultatporten har inletts.

BUDGETMÅL OCH UPPNÅENDET AV DEM

Andra budgetmål

Tyngdpunktsområden inom bildningsväsendet

Läroanstaltsnätet och huvudmannasystemet

Resultat: Läroanstaltsnätet har i stort sett hållits intakt. I Kimito sammanfördes åk 1-2 i Vreta skola med Kyrkoby skola.

Utbildningens regionala tillgänglighet

Resultat: En separat utredning gällande den grundläggande utbildningen ingår i rapporten om basservicen 2004. Enheten har även gjort en skild rapport om elevernas placering i utbildning efter avslutad grundläggande utbildning samt efter avslutad gymnasie- och yrkesutbildning.

Elevernas rättsskydd

Resultat: Enheten har handlagt två besvär gällande särskilda undervisningsarrangemang, varav det ena överfördes till Förvaltningsdomstolen i Vasa. Det andra besväret resulterade i att länsstyrelsen upphävde skolnämndens beslut. Med anledning av att kommunen anförde besvär över länsstyrelsens beslut gav enheten ett utlåtande till Förvaltningsdomstolen. Länsstyrelsens beslut blev dock gällande. Enheten gör stora satsningar på förebyggande verksamhet via rådgivning och fortbildning, vilket har inneburit att många problem har lösts så att besvär- och klagomålsprocesser har kunnat undvikas.

Kunskapslyftet

Resultat: Enheten har finansierat tre projekt i Österbotten och ett i Egentliga Finland. Totalt 66 studerande deltog i utbildning inom Kunskapslyftet (59 i Österbotten och 7 i Egentliga Finland). Enheten hade ett anslag om 639 269 €. Hela 98,5 % av anslaget beviljades för utbildning och uppsökande verksamhet. Projektet i Egentliga Finland avslutades vid årsskiftet p.g.a. bristande resultat.

Den regionala prognostiseringen av yrkesutbildningen

Resultat: Enheten har deltagit i UvM:s arbetsgrupp gällande prognostiseringen av utbildningsutbudet vilken ingår i "Utvecklingsplanen för utbildning och forskning 2008". Arbetet inför följande utvecklingsplan år 2012 har inletts och arbetsgruppen fortsätter oförändrad. Enheten deltar även i det finlandssvenska projektet "Yrkesutbildningen 2015".

Gemensam ansökan (GEA), rådgivningstjänster

Resultat: Den omfattande rådgivningen och handledningen har riktats till såväl sökande, studiehandledare som utbildningsanordnare. Enheten har informerat om GEA via media och Internet samt via fortbildning för studiehandledare.

Tilläggsutbildning för undervisningspersonalen

Resultat: Enheten har ordnat 11 seminarier (13 dagar) med totalt 270 lärare och skolledare. Tyngdpunktsområdena i utbildningen har varit regional utveckling, främjande av elevernas välbefinnande samt stöd för utvecklandet av kunskapsstrategin.

Bibliotekstjänsternas kvalitet

Resultat: Enheten har handlagt 18 ansökningar om statsunderstöd. Tretton ansökningar gällde utvecklandet av biblioteksverksamheten och fem läsfrämjande verksamhet. Enheten ordnade tre seminarier för bibliotekspersonal samt sände ut ett informationsbrev till de kommunala biblioteken.

Eftermiddagsverksamhet

Resultat: Enheten ordnade i samarbete med UvM två seminarier gällande morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever. Sektorövergripande samarbete har prioriterats.

Projekt inom strukturfondsprogrammen

Resultat: Under år 2004 finansierades 28 svenskspråkiga projekt inom Södra och Västra Finlands mål 2-program, mål 3-programmet samt Interreg III A Kvarken/MittSkandia och Skärgården.

Enheten konstaterar, att de samhällseliga effektmålen, till vilka hör befrämjande av regional utveckling, övervakande av medborgarnas rättigheter, säkerställande av det regionala välståndet samt befrämjande av jämlikheten, har uppnåtts i enlighet med de uppställda målen.

RESULTATAVTAL MED CENTRALFÖRVALTNINGEN
--

Det resultatavtal som bildningsavdelningen sluter med undervisningsministeriet gäller även för den svenska enheten. Resultatavtalet, som gällde fjolåret, omfattade åren 2003-2005. Bildningsavdelningen ger en rapport till UvM gällande resultatet för år 2004 inom mars månad.

<i>Tulossopimusten kattavuus:</i>	<i>suom.yks.</i>	<i>svenska enheten</i>
Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	97 %	100 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	3 %	100 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	0 %	0 %

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
Koulutuksen toimialue +rakennerahastoasiat	51,9 s+r	51,7 s+r
Kirjastotoimi	4,8	4,9
Nuorisotoimi	4,8	4,7
Liikuntatoimi	4,8+4 sivut. rakennustarkastajaa	5,0+4
Taiteen toimialue	11,5	11,5
Johto ja yleishallinto	2,1	2,1

Resultatavtal/verksamhet e.d.	Avtalat antal åv	Faktiskt antal åv
Utbildningens verksamhetsområde	5,2	5,2
Bibliotekstjänster	0,2	0,2
EU-ärenden	3,1	3,1
Ledning och administration	1	1
Sammanlagt:	9,5	9,5

OSASTON SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004			2003			2002		
	htp	kpl	htp/kpl	htp	kpl	htp/kpl	htp	kpl	htp/kpl
muut seurattavat									
Noste-ohjelman rahoitus- ja lisä-koulutuksen va- maksatuspäätökset	813	231	3,5	951	96	9,9	-	-	-
EU-hanke- ja maksatuspäätökset	4292	1193	3,6	4635	1272	3,6	4359	1396	3,1
Yhteishaun hakukortti	1652	32563	0,05	1960	30999	0,06	1710	60929	0,03
Valitukset	158	73	2,2	267	74	3,6	255	70	3,6
Kantelut	204	62	3,3	236	69	3,4	159	47	3,4
Lausunnot *	100	76	1,3	443	128	3,5	342	149	2,3
Beslut inom bibliotekssektorn	14	18	0,8	14	14	1,0	-	-	

Seurattaviin suoritteisiin käytetty yhteensä 42,5 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

POLIISIOSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen hätäkeskukset aloittivat toimintansa vuoden 2004 aikana. Länsi-Suomen läänissä toimii nyt viisi hätäkeskusta.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Muut budjettitavoitteet

Lääninhallitukset varmistavat alueellisten ja paikallisten turvallisuussuunnitelmien toimeenpanon ja seuraavat niiden vaikuttavuutta.

Tulos: Paikallispoliisilla on kattavat alueelliset tai paikalliset turvallisuussuunnitelmat. Niiden toteutumista on arvioitu tuloseurannan yhteydessä. Hallinnollisella tai tulospittarein toteutettavalla seurannalla on vaikea arvioida suunnitelmien vaikuttavuutta monien muuttujien verkossa. Arviointi edellyttää tieteellistä tutkimusta.

Huumausaineiden käyttöä ja saatavuutta ehkäistään ja niihin liittyvää rikollisuutta torjutaan yhteistyössä muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Tulos: Poliisin tietoon tulleiden huumerikosten määrä kasvoi jonkin verran vuonna 2004. Sidosryhmäyhteistyötä on lisätty poliisilaitostasolla. Läänijohdon tasolla on osallistuttu aktiivisesti

poikkihallinnolliseen työhön. Poliisi on toteuttanut katutasen valvontaa saatavuuden estämiseksi sekä yhteistyötä huumeiden maahantuonnin estämiseksi tullin ja rajavartiolaitoksen kanssa. Vankilaviranomaisten kanssa on yhteistyötä vankilasta käsin johdettavan huumekaupan torjumiseksi. Huumekaupan rahoittamiseksi tehtäviä rikoksia on torjuttu useissa poliisilaitoksissa erilaisin kulkuneuvoihin, kesämökkeihin ja asuntoihin kohdistuvien rikosten torjuntateemoin.

Alkoholin käytöstä aiheutuvia haittoja ennalta estetään.

Tulos: Poliisin osuus tässä asiassa keskittyy sidosryhmäyhteistyöhön lähinnä kunnallisten viranomaisten kanssa. Se on lisääntynyt. Sosiaalipäivystysten suhteen on edistytty, negatiivisena poikkeuksena Turku, jossa ei ole saatu palattua takaisin siihen tilanteeseen, jossa poliisilaitoksilla oli sosiaalityöntekijä. Alkoholin tuontirajoitusten lievenemistä ja alkoholiveron laskusta johtuvan alkoholin käytön lisääntymistä on valvottu katutasolla järjestyslain suomin valtuuksin.

Viranomaisten välistä yhteistyötä perheväkivallan ehkäisyssä lisätään.

Tulos: Asiaa on korostettu kuntien turvallisuussuunnitelmien sisällä. Poliisi on informoinut lisääntyvässä määrin vastuutahoja ko. tapauksissa. Tässäkin yhteydessä sosiaalipäivystysten osuus on merkittävä ja yleisesti ottaen toimii hyvin kun se on järjestetty ympärivuorokautisesti. Järjestelmissä on puutteita edelleen. Perheväkivallan suhteen toteutetaan yhteistyötä sosiaali- ja lastensuojeluviranomaisten kanssa. Poliisin tekemät lastensuojeluilmoitukset ovat lisääntyneet.

Nuorten hoitoon ohjaus järjestetään.

Tulos: Hoitoon ohjaus on sosiaali- ja terveysviranomaisten tehtävä. Poliisilaitoksille sijoitetut sosiaaliviranomaiset saavat tiedon hoitoa tarvitsevista suoraan poliisilaitoksilla. Muissa tapauksissa tieto välitetään asiakirjojen avulla. Ongelmana on hoitopaikkojen vähäisyys tarpeeseen verrattuna.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA
--

Avaintulostavoitteet vuonna 2004 sisältyvät poliisin ylijohdon ja Länsi-Suomen läänin poliisin lääninjohdon väliseen tulossopimukseen 2003 - 2004 ja sen tarkistussopimukseen 2004, sekä Länsi-Suomen läänin poliisin toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyihin painoalueisiin 2003 - 2006. Tavoitteiden saavuttaminen on raportoitu poliisin ylijohdon marraskuussa 2004.

Läänin poliisitoiminnan kehitystä vuonna 2004 suhteessa poliisin valtakunnalliseen visioon ja valtakunnallisissa strategioissa vahvistettuihin kriittisiin menestystekijöihin arvioidaan huhtikuussa 2005 järjestettävillä valtakunnallisilla poliisihallinnon strategiapäivillä.

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	7 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	78 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	3 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Poliisiosaston tehtäviin kuuluu valmistella ja ratkaista poliisin toimintaa koskevia hallintokanteluja, valtioon kohdistettuja poliisin toiminnasta johtuvia vahingonkorvausvaatimuksia ja antaa lausuntoja, jotka koskevat poliisitoimintaa. Lisäksi annetaan päätöksiä teiden sulkemisesta (ralliluvat), erityisesti poliisivaltuuksista, yksityisetsiväluvusta ja vartiomisliikeluvusta. Lakisääteisten tehtävien osuus osaston toiminnasta on 12 %.

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl
maksulliset suoritteet											
Ampumaradan perustaminen	9	3	3,0	1084	12	6	2,0	742			
Lupa teiden sulkemiseen	30	10	3,0	1084	18	9	2,0	742			
Yhdistyslain 4 §:n mukaiset päätökset	2,5	5	0,5	181							
Erityispoliisivaltuuksien myöntäminen	5	5	1,0	361							
muut seurattavat											
Kantelut	240	104	2,3		354	147	2,4		320	130	2,5
Lausunnot	60	27	2,2		118	49	2,4		110	107	1,0
Vahingonkorvauspäätökset	40	12	3,3		32	13	2,5				

Seurattaviin suoritteisiin käytetty yhteensä 2,3 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

KILPAILU- JA KULUTTAJAOSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- EY:n kilpailusääntöjen täytäntöönpanouudistus tuli sovellettavaksi 1. toukokuuta 2004 lukien. Tämä edellytti muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Kilpailunrajoituksista annettua lakia muutettiin ja muutokset tulivat voimaan samaan aikaan EY:n kilpailusääntöjen täytäntöönpanoasetuksen kanssa. Lainmuutoksen tavoitteena on yhtenäistää yritysten toimintaympäristöä yhdenmukaistamalla kansallinen kilpailusääntely EY:n kilpailusääntöjen kanssa. Lisäksi tavoitteena on mm. tehostaa kilpailunrajoitusten kansallista valvontaa.
- Julkisen vallan palvelutuotannon markkinaehtoistuminen on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen. Seurauksena on, että osa tuotannosta tulee kilpailunrajoituslain soveltamisen piiriin.
- Valtioneuvosto teki 27.5.2004 periaatepäätöksen kuluttajapoliittisesta ohjelmasta. Kuluttajapoliittisessa ohjelmassa esitellään kuluttajapolitiikan keskeiset strategiset linjaukset vuosille 2004 - 2007. Kuluttajapoliittinen ohjelma, kuten myös hallitusohjelmaan sisältyvät kuluttajapoliittiset tavoitteet ohjaavat kansallista kuluttajapoliittista toimintaa. Kuluttajapoliittisilla toimilla varmistetaan toimivat ja turvalliset markkinat ja kuluttajille taataan riittävä tietopohja ja osaaminen toimia kehittyvillä markkinoilla sekä vaikuttaa kuluttajina yhteiskunnassa. Kuluttajapolitiikalla on selkeät yhtymäkohdat myös elinkeino- ja kilpailupolitiikkaan.
- Välitysliikevalvonnassa on painopiste siirtynyt kanteluiden käsittelyyn. Tarve välitysliikkeissä tehtäviin tarkastuksiin on lisääntynyt.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN
--

Muut budjettitavoitteet

Lääninhallitukset selvittävät etenkin paikallisesti ja alueellisesti vaikuttavia kilpailunrajoituksia. Lääninhallitukset osallistuvat Kilpailuviraston kartellitutkimuksiin ja -tarkastuksiin ja muihin laajojen kilpailunrajoitusten selvittämiseen sekä tarkastuksiin yhdessä Kilpailuviraston kanssa. Lääninhallitukset osallistuvat viraston kilpailunedistämistehtäviin. Tavoitteena on, että markkinoilla toimivat ja markkinoiden toimintaan vaikuttavat tahot tuntevat kilpailusäännöt ja niiden merkityksen ja sitoutuvat omissa toimissaan ja ratkaisuisaan edistämään toimivaa kilpailua.

Kuluttajien hintatietoisuuden tueksi tehdään hintavertailuja ja varmistetaan kuluttajien tiedonsaanti niistä sekä tehdään valtakunnallisia valvontakampanjoita kuluttajapoliittisen ohjelman toteuttamiseksi. Huolehditaan talous- ja velkaneuvonnan alueellisesta saatavuudesta, tuetaan kuntia/palvelun tuottajia neuvonnan järjestämisessä sekä seurataan laadun ja määrän kehittymistä läänin alueella.

Tulos: Kilpailu- ja kuluttajaosasto selvitti paikallisia ja alueellisia kilpailunrajoitustapauksia. Selvityksiä tehtiin 14. Kilpailuviraston johtamia kartellitarkastuksia tehtiin kahteen kohteeseen. Julkinen valta markkinoilla hanke on jatkunut. Sen puitteissa on selvitetty elintarvike- ja ympäristölaboratorioiden kilpailutilannetta. Selvitys jatkuu vuonna 2005. Osasto oli mukana Kuinka onnistua markkinoiden luomisessa -hankkeessa. Kilpailulainsäädännöstä käytiin luennoinnassa taksiliikenteen yrittäjäkursseilla ja pidettiin esitys elintarvikelaboratoriopäivillä.

Lääninhallitus teki hintavertailuja terveysvaikutteisina markkinoiduista elintarvikkeista, gluteiiniittomista elintarvikkeista, digibokseista, autokorjaamojen huolto- ja korjaustöistä, yksityisistä kuntosalipalveluista ja laajakaistaliittymistä. Vertailujen aiheet tukivat kuluttajapoliittisen ohjelman painopisteitä ja niiden tuloksista tiedotettiin läänin tiedotusvälineiden ja lääninhallituksen kotisivujen kautta. Lääninhallitus oli mukana kylkiäisten arvon ilmoittamista koskevassa valtakunnallisessa valvontakampanjassa. Kampanjan tarkoituksena oli selvittää, miten elinkeinonharjoittajat noudattavat tiedonantovelvollisuutta lisäedun arvon ilmoittamisesta. Lääninhallitus oli myös mukana valtakunnallisessa kulutusluoton markkinoinnin valvontakampanjassa, jossa seurattiin auto-, kodinkone- ja huonekaluliikkeiden luottomarkkinointia. Valvontaa tehtiin kuuden viikon ajan marras-joulukuussa ja sen tuloksista tiedotettiin tammikuussa 2005.

Talous- ja velkaneuvonnan osalta ks. edellä Eri toimialoille yhteiset budjettitavoitteet.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA
--

Kilpailu- ja Kuluttajaviraston kanssa tehtävissä tulossopimuksissa sovitaan yksityiskohtaiset tulostavoitteet.

Kilpailuviraston ja Länsi-Suomen lääninhallituksen tulossopimus vuodeksi 2004

Lääninhallitus on raportoinut tulostavoitteiden toteutumista Kilpailuvirastoa 1.7.2004 (väli-tulosraportti) sekä 25.1.2005 päivätyillä kirjeillä. Tulossopimuksen kattama osuus yksikön koko toiminnasta on 2,2 henkilövuotta eli n.14 % kokonaishtv:stä.

Kuluttajaviraston ja Länsi-Suomen lääninhallituksen tulossopimus vuodeksi 2004

Lääninhallitus on raportoinut tulostavoitteiden toteutumisesta Kuluttajavirastoa 14.1.2005 päivätyillä kirjeillä. Tulossopimuksen kattama osuus yksikön koko toiminnasta on 7,0 henkilövuotta eli n. 44 % kokonaishtv:stä.

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	75 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	75 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	22 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Luottamusmiestoiminta: osaston henkilöstöstä yksi toimii pääluottamusmiehenä, yksi luottamusmiehenä ja yksi työsuojeluvaltuutettuna. Lakisääteisten tehtävien osuus osaston toiminnasta on 3 %.

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
Kilpailuvirasto/LSLH	3	2,2
Kuluttajavirasto/LSLH	8	7,0

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/kpl	oka	htp	kpl	htp/kpl	oka	htp	kpl	htp/kpl
maksulliset suoritteet											
Liikeaikalain poikk.luvat pienkaupat	6,5	16	0,4	129	30	22	1,4	395	85	85	1
Liikeaikalain poikk.luvat tavaratalot	25	68	0,4	116	100	74	1,4	392			
Kiinteistöväilytysliikkeiden rekisteröinti	18,5	40	0,5	147	55	34	1,6	469	260	368	0,7
Kiinteistöväilytysliik.rek. muutos	9,5	31	0,3	97	35	43	0,8	236			
muut seurattavat											
Hintavertailut ja -selvitykset	480	8	60,0		480	8	60,0		480	8	60,0
Hintamerkintä- ja kulutusluottotarkastukset	400	2154	0,2		440	2938	0,1		330	111	0,3
Kilpailuselvitykset ja -tarkastukset*	360	29	12,4		400	31	12,9		440	49	9,0
Kantelut	185	17	10,9		220	25	8,8		160	15	10,7
Lausunnot	30	10	3,0		75	9	8,3		40	10	4,0

*) Tilastointiperusteet muuttuneet.

Seurattaviin suoritteisiin käytetty yhteensä 8,9 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

LIIKENNEOSASTO**TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET**

- Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa lisääntyy ja vaatii toiminnan yksityiskohtaisempaa ja pitkäjänteisempää suunnittelua. Maakuntaliittojen ohjelmatyön ja tiehallintoyhteistyön merkitys lisääntyy. Matkapalvelukeskusten perustaminen tuo vaativaa lisätyötä. Työn laadun parantamiseen liittyvän toiminnan suunnittelun, ulkoisen ja sisäisen tiedotuksen ja asiakaspalautteen merkitys lisääntyy. Henkilöliikenteen järjestämiseen läänissä ovat vaikuttaneet toisaalta harvaan asutun maaseudun ongelmat ja toisaal-

ta kaupunkimaisten alueiden työmatka- ja palveluliikenteen erityispiirteet. Liikenneasioiden luonteen ja läänin laajuuden vuoksi on toimittu hajautetusti.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Muut budjettitavoitteet

Maaseudulla tavoitteena on turvata julkisen liikenteen palvelut ja kaupunkiseuduilla kasvattaa joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen markkinaosuutta.

Tavoitteiden saavuttamiseksi lääninhallitukset avustavat ja aktiivisesti osallistuvat yhdessä kuntien kanssa joukkoliikenteen alueellisten palvelutasotavoitteiden määrittämiseen, avustavat kuntia henkilökuljetusten yhdistelyssä sekä palvelulinjojen ja kutsujoukkoliikenteiden käynnistämässä, ostavat tarpeelliseksi arvioitua peruspalveluluonteista linja-autoilla ja takseilla hoidettavaa alueellista runkoliikennettä mukaan lukien kaukoliikenteen liityntäyhteydet, alentavat yhdessä kuntien kanssa seutu- ja työmatkalippujen hintoja sekä toteuttavat liikenne- ja viestintäministeriön esteettömyysstrategiassa niille osoitettuja toimenpiteitä. Lisäksi lääninhallitukset osallistuvat liikennejärjestelmien suunnittelutyöhön joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi.

Lääninhallitukset koordinoivat liikenneturvallisuuksia alueillaan. Lääninhallitukset tukevat ja aktivoivat kuntien liikenneturvallisuuksia sekä tehostavat läänien liikenneturvallisuuksien toteutusta. Tarvittaessa suunnitelmia ajantasaistetaan. Lääninhallitukset seuraavat myös valtakunnallisen liikenneturvallisuuksien suunnitelman ja liikenneturvallisuuksien koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen toteutumista alueillaan ja raportoivat siitä liikenne- ja viestintäministeriölle.

Tulos:

1. Liikennepalvelujen rahoittamisen painopisteet olivat liikenteen ostaminen (+kuntien ostojen tukeminen) 8,8 milj. €, lipputuet kunnille (seutuliput+kaupunkiliput) 3,8 milj. € ja liikenteen kehittämishankkeet 0,8 milj. €.
2. Ostoilla on mm. turvattu noin 30 % maaseudun säännöllisestä runkoliikenteestä Keski-Suomessa ja noin 40 % entisen Vaasan läänin alueella; voimassa olevien ostosopimusten mukaan ostokannassa oli 1 610 vuoroa, joissa kulkee 3.8 milj. matkustajaa.
3. Lääninhallitus ja kunnat maksoivat seutulipputukea yhteensä noin 5,3 milj. €, mikä oli hieman enemmän kuin vuonna 2003. Seutulippujen käyttäjämäärät kasvoivat edelleen. Seutulippualueet kattavat väestöstä: Varsinais-Suomi ja Satakunta 98 %, Pirkanmaa 97 %, Keski-Suomi 90 % ja ent. Vaasan läänin alue 85 %.
4. Lupapolitiikan avulla on turvattu taksien saatavuus ja taksiverkon alueellinen kattavuus. Taksitiheyttä ja -tarvetta on arvioitu omien laskelmien ja hankittujen selvitysten perusteella. Taksien määrä läänin liikenteessä pysyi lähes ennallaan.

Oltiin mukana aktivoimassa ja rahoittamassa kuntiin palveluliikennettä. Pääosa kehittämishankerahoituksesta suunnattiin kaupunkimaisen palveluliikenteen kokeiluihin. Uusia linjoja avattiin viidessä kunnassa. Vuonna 2004 palveluliikennettä on 60 kunnassa.

Osallistuttiin (mm. rahoituksella) eri puolilla lääninä moniin kuntien ja kuntaryhmien joukkoliikenneprojekteihin, joissa selvitettiin runkoliikenteen ja kuntien kuljetusten yhdistämistä, laatukäytäviä, liikenneinformaatiota, liikennekokeiluja / palvelulinjoja eri hallintokuntien liikenteiden yhdistämismahdollisuuksia sekä kutsuohjausjärjestelmän kehittämistä. Osallistuttiin eri puolilla lääninä kuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien laadintaan kuten Jyväskylässä, Vaasan ja Seinäjoen, Salon ja Porin seuduilla sekä Lounais-Suomen saaristossa.

Kehitettiin liikenneturvallisuuksien avoimet Internetsivut. Läänintason neuvottelukunnan lisäksi läänissä toimi neljä alueellista liikenneturvallisuuksien ryhmää.

Liikenneosaston johdolla on toiminut esteettömyystyöryhmä, joka on toteuttanut toimenpiteitä esteettömän liikenteen kehittämiseksi.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA

Osastolla on tulossopimus liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Se kattaa koko osaston toiminnan ml. myös tavaraliikenteen, autokoulu toiminnan, etuajo-oikeudet lautoille sekä sähköisen viestinnän ja maantiekuljetusten varautumisasiat (nämä sisältävät osaston henkilötyövuosista noin 80 %).

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	90 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	80 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	20 %

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl
maksulliset suoritteet											
Autokoululupa	48	65	0,7	244	80	80	1,0	314	92	87	1,1
Joukkoliikennelupa	154,25	143	1,1	357	56	63	0,9	279	188	256	0,7
Joukkoliikenteen yhteisöluva	85	163	0,5	172	13	18	0,7	227			
Joukkoliikenteen yhteisöluvan jäljennös	168	685	0,3	81	24	47	0,5	160			
Linjaliikennelupa	60	26	2,3	763	481	269	1,8	562	568	377	1,5
Linjaliikenneluvan muutos	328	237	1,4	458							
Taksilupa	645	891	0,7	239	801	923	0,9	273	796	915	0,9
Taksiluvan muutos	20,5	16	1,3	424							
Tavaraliikennelupa (kotimaa)	229	1703	0,1	44	458	2169	0,2	66	452	2406	0,2
Tavaraliikenteen yhteisöluva	97	630	0,2	51	137	495	0,3	87	477	1946	0,2
Tavaraliikenteen yhteisöluvan jälj.	279	2818	0,1	33	374	1827	0,2	64			
Etujajo-oikeudet lautalle					161	154	1,0	328			
Etujajo-oikeus lautalle, päätös	165	166	1,0	329							
Etujajo-oikeus lautalle, lisäpäätös	4	26	0,2	51							
Tilapäinen etujajo-oikeus lautalle	4	14	0,3	94							
Tavaraliikenneluvan muutos	91	102	0,9	295							
Joukkoliikenneluvan muutos	33	23	1,4	475							
Autokoululuvan muutos	4	9	0,4	147							
Kuljettajatodistus	8,25	48	0,2	57							
Lupa kadonneen luvan tilalle	5	12	0,4	138							
Muu maksullinen lupa, päätös, suorite	-	-			17	134	0,1				
muut seurattavat											
Ostoliikennesopimukset	206	149	1,4		261	159	1,6		229	109	2,1
Ostoliikennesopimukseen liitt. maksatusasiat	81	2441	0,03		105	1939	0,1		201	1942	0,1
Kantelut	41	16	2,6		55	19	2,9		128	30	4,3
Lausunnot	73	88	0,8		86	95	0,9		134	120	1,1

Seurattaviin suoritteisiin käytetty yhteensä 16,6 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

PELASTUSOSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- Pelastustoimen uudelleen organisoinnin jälkeen 1.1.2004 Länsi-Suomen läänin alueella toimii seitsemän pelastuslaitosta entisen noin 200 sijaan. Suuri organisatiomuutos on ollut laitosten kannalta työläs ja toiminnan vakiinnuttaminen pitkäjänteisine kehityssuunnitelmineen vie vuosia. Uusien laitosten toiminta on kuitenkin lähtenyt lupaavasti käyntiin. Onnettomuuksien ennaltaehkäisy, yksi keskeisiä uudistuksen tavoitteita, on tehostunut rakenteiden muuttuessa, joka tekee mahdolliseksi mm. palotarkastustoiminnan vaikuttavuuden parantamisen lähivuosina.
- Valtakunnallisessa hätäkeskusuudistuksessa lääniin on perustettu viisi hätäkeskusta, jotka hoitavat hätäpuhelijujen vastaanottamisen ja tiedon välittämisen pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimintamaisille. Jo toimivien Keski-Suomen, Pohjanmaan ja Satakunnan hätäkeskusten lisäksi Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen valtioliset hätäkeskukset ottivat tehtävät vastuulleen joulukuussa 2004.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN

Muut budjettitavoitteet

Lääninhallitukset tukevat kuntia pelastustoimen alueelliseen järjestelmään siirtymisessä, valvovat pelastustoimen palvelujen saatavuutta uusilla alueilla sekä ohjaavat palvelutasopäätösten laatimista pelastustoimen alueilla. Erityisesti huomiota kiinnitetään voimavarojen riittävään kohdentumiseen onnettomuuksien ehkäisyyn.

Lääninhallitukset edistävät aluehallinnon viranomaisten välistä yhteistyötä pelastustoitossa, ohjaavat ja tukevat kuntien poikkeusoloihin varautumista sekä huolehtivat pelastustoimen riskialueiden mukaisten toimintavalmiusaikojen seurannasta ja arvioinnista lääninalueella. Lääninhallitukset osallistuvat pelastustoiminnan ja väestönsuojelun johtamisjärjestelmien tarkistamiseen läänin alueella.

Tulos: Lääninhallituksen eri toimialoille yhteisten budjettitavoitteiden saavuttamisessa on kuvattu valittu toimintalinjamme alueelliseen järjestelmään siirtymisen tukemisessa, toiminnan vakiinnuttamisessa, valvonnan ja palvelutasopäätösten ohjaamisessa sekä aluehallinnon ja kuntien varautumisen edistämisessä. Vuoden 2004 tavoitteet on saavutettu kohtuullisesti huolimatta siitä, että osasto on ollut aliresursoitu.

Pelastusosaston erityisenä painopistealueena on ollut onnettomuuksien ennaltaehkäisyn kehittäminen. Pelastuslaitokset ovat yhteisesti sovitun linjan mukaisesti kirjanneet palvelutasopäätöksiin onnettomuuksien ennaltaehkäisyn kehittämisen sekä lisänneet panoksiaan ennaltaehkäisyyn kaikkien ammattiryhmien (päälystö/alipäälystö/miehistö) osallistuessa ehkäisevään toimintaan sekä paikoitellen muuttamalla työaikajärjestelyjä.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA

Sisäasiainministeriön pelastusosaston ja Länsi-Suomen lääninhallituksen pelastusosaston välinen tulossopimus, josta raportoidaan kahdesti vuodessa.

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	70 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten	

kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	95 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	5 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Sisäisen hallinnon kehittäminen sekä kanteluiden käsittely (8 kpl).

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
SM pelastusosasto/Lslh pelastusos.	13,6	13,0

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/kpl	oka	htp	kpl	htp/kpl	oka	htp	kpl	htp/kpl
maksulliset suoritteet											
Väestönsuojan rakentamisvelv. kosk. päätös	147	77	1,9	646	141	74	1,9	615	130	68	1,9
muut seurattavat											
Valtionosuuspäätös	56	111	0,5		229	408	0,6		200	391	0,5
Kantelut	24	8	3,0		2	2	1,0		4	2	2,0
Lausunnot	74	89	0,8		235	219	1,1		100	128	0,8

Seurattaviin suoritteisiin käytetty kaiken kaikkiaan 1,8 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

OIKEUSHALLINTO-OSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- Toimintaympäristöön kohdistuvat muutokset ovat liittyneet lähinnä ulosottolain kokonaisuudistuksen sekä ulosoton uuden tietojärjestelmän käyttöönoton vaikutuksiin ulosottopiireissä. Nämä vaikutukset ovat heijastuneet myös oikeushallinto-osaston toimintaan ulosoton aluehallintoviranomaisena.
- Ulosottopiirien lukumäärä on vähentynyt vuonna 2004 kahdella, kun Ikaalisten kihlakunnanviraston ulosotto-osasto on yhteistoimintamääräyksellä liitetty Nokian kihlakunnanviraston ulosotto-osastoon ja Kauhajoen kihlakunnanviraston ulosotto-osasto Seinäjoen kihlakunnanviraston ulosotto-osastoon.
- Ulosottopiirien ja ulosoton hallinnon uudelleenorganisointia koskeva suunnittelutyö on käynnistynyt. Oikeusministeriön asettamassa asiaa valmisteleavassa työryhmässä on ollut edustaja Länsi-Suomen lääninhallituksen oikeushallinto-osastolta.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN
--

Muut budjettitavoitteet

Lääninhallitukset vastaavat kihlakunnan ulosottovirastojen ja kihlakunnanvirastojen ulosotto-osastojen toiminnan ohjauksesta muun muassa huolehtimalla ulosottopiirien tarkastamisesta ja kouluttamisesta sekä tulosohjauksesta. Vuonna 2004 painopistealueet ovat maaliskuussa 2004 voimaan tulevan ulosottolain kokonaisuudistuksen ja käyttöönotettavan uuden tietojärjestelmän edellyttämän sekä toteutettavan toiminnan muutoksen varmistamiseen liittyvän koulutuksen järjestäminen läänin ulosottopiirien henkilöstölle ja tarkastustoiminnan ja tuloksellisuuden arvioinnin kehittäminen.

Tulos: Oikeushallinto-osasto on käynyt ulosottopiirien kanssa tulosneuvottelut, joissa on sovittu määrällisistä ja laadullisista tavoitteista ja käytettävissä olevista määrärahoista.

Oikeushallinto-osasto on yhdessä oikeusministeriön kanssa toteuttanut koulutusta liittyen maaliskuussa 2004 voimaan tulleeseen ulosottolain uudistukseen sekä samana ajankohtana käyttöön otettuun ulosoton uuteen tietojärjestelmään. Näiden muutosten aiheuttamien vaikutusten seuraaminen ja piirien tukeminen muutoksessa ovat olleet teemana myös vuoden 2004 ulosottopiirien tarkastuksissa.

Tarkastustoimintaa on kehitetty yhteistyössä muiden lääninhallitusten kanssa tavoitteena valtakunnallinen yhtenäisyys ja tarkastustoiminnalla saavutettavan vaikuttavuuden lisääminen.

TULOSSOPIMUKSET KESKUSHALLINNON KANSSA
--

Tulossopimus tehty oikeusministeriön kanssa. Tuloksista raportoidaan oikeusministeriölle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	50 %
Keskushallinnon kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	50 %
Lääninhallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	60 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Muut oikeushallinto-osaston tehtäviin kuuluvat asiaryhmät:
 Lääninhallituksen määräämän asiamiehen tehtävät 48 kpl,
 Ulosottoimesta tehdyt hallintokantelut 21 kpl
 Talletukset ja vakuudet 287 kpl
 Yhtiöoikeudellista vähemmistösuojaa koskevat asiat 42 kpl
 Ulkomaiset tiedoksiannot 29 kpl
 Vahingonkorvausvaatimukset 15 kpl
 Lunastuslain mukaiset tutkimusluvut 5 kpl
 Pysäköintivirhemaksujen perintä 174 kpl

Lakisääteisten tehtävien osuus osaston toiminnasta on 40 %.

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
Ulosottotehtävien hoitaminen	5,5	5,0

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl
maksulliset suoritteet											
Talletukset / MaksutallL	128	208	0,6	223	144	276	0,5	183			
Talletukset / KiintmuodL	99	79	1,3	455	83	70	1,2	416			
Tiedoksiannot ulkomaille	10	29	0,3	125	15	32	0,5	164			
Lunastuslain 84 §:n mukainen tutkimus- lupa	28	5	5,6	2033	29	2	14,5	5083			
Yhteisöainsäädäntöön kuuluva virka- apuasiasia	142	42	3,4	1228	115	34	3,4	1186			
Ulosoton peruutus	-	-			1	6	0,2	58			
Muu maksullinen lupa, päätös suorite	-	-									
muut seurattavat											
Hallinnollinen virka-apu	5	35	0,1		20	100	0,2		20	51	0,4
Valitukset	-	-			3	1	3,0		-	-	-
Kantelut	62	21	3,0		75	10	7,5		65	21	3,1
Lausunnot	20	12	1,7		15	75	0,2		40	73	0,5

Seurattaviin suoritteisiin käytetty kaiken kaikkiaan 2,9 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

HALLINTO-OSASTO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

- Tukitoimintojen hoitoa keskitetään siihen erikoistuneille yksiköille ydintoiminnan tehostamiseksi ja hallinnon rakenteiden keventämiseksi (Hallitusohjelma 24.6.2003) / SM:n hallinnonalan päätökset 26.11.2004 ja 15.2.2005.
- Valtion keskushallinnon yksikköjen ja toimintojen alueellistamista jatketaan (VNp 8.11.2001) / Hallitusohjelma
- Hallinnon rakenteellinen tarkastelu jatkuu / Keskus-, alue- ja paikallishallintoa koskeva selonteko ja kihlakuntahallintoa koskeva selonteko on yhdistetty ja annetaan eduskunnalle maaliskuussa 2005.
- Paikallistasolla palvelujen saatavuuden ja laadun turvaaminen on ensisijaista paikallistason toimintoja kehitettäessä. Yhteisöpalvelujen toteuttamista tehostetaan.
- Talousarviolain ja -asetuksen muutokset ja niiden vaikutukset tuntuvat toiminnan ja talouden ohjauksessa (Tulosohjaus ja tilivelvollisuus uudistus, tulosprisma, ml. laadun ja henkisten voimavarojen hallinta sekä työhyvinvointi)
- Sähköinen asiointi ja verkkopalvelut lisääntyvät, tietoteknisen ympäristön uudistaminen, virkamiehen sähköiseen asiointikorttiin siirtyminen, SM:n ON-LINE -verkkopalveluhanke, valtion IT-toimintojen uudistamishanke.
- Substanssitehtävissä tapahtuvien muutosten vaikutukset, esim. alkoholihallinnon uudet tehtävät
- Eri hallinnonaloilla on siirrytty / siirrytään uusiin palkkausjärjestelmiin.

BUDJETTITAVOITTEET JA NIIDEN SAAVUTTAMINEN
--

*Muut budjettitavoitteet**Hallinto*

Lääninhallitusten verkkoasiointia kehitetään yhteisesti laaditun verkkopalvelustrategian mukaisesti.

Tulos: Hallinto-osasto on koordinoinut koko viraston sähköisen asioinnin kehittämistyötä. Verkkopalvelustrategian toteutukseen on osallistuttu yhteistyössä ministeriön ja muiden lääninhallitusten kanssa koskien toiminnallisia ja teknisiä ratkaisuja Internetin ja hallinnonalan yhteisen Intranetin kehittämisessä. Lääninhallitus on edennyt verkkopalvelustrategian mukaisesti.

Lääninhallitukset laativat vuoteen 2010 ulottuvan lääninhallituksen strategia-asiakirjan yhteisesti sovitun tarkastelukehikon mukaisesti.

Tulos: Lääninhallitus on laatinut vuoteen 2010 ulottuvan strategia-asiakirjan yhteisesti sovitun tarkastelukehikon mukaisesti. Toiminta-ajatus, arvot ja visio hyväksyttiin 10.5.2004 ja koko strategia-asiakirja tulokortistoineen 25.10.2004.

Laatutyön organisaation itsearvioinnin (EFQM) seurauksena päätti lääninhallituksen johtoryhmä kehittämiskohteista, joista ensimmäiseksi vuodelle 2004 asetettiin strategiaperustan luominen. Työn lähtökohdaksi otettiin johdon strategiatyöseminaareissa laaja toimintaympäristön analyysi, jonka pohjalta laadittiin organisaation toiminta-ajatus, visio ja arvot. Strategiatyöseminaareja oli kaikkiaan seitsemän. Prosessia kuljettiin vuorovaikutteisesti koko henkilöstön kanssa kahdeksassa eri tilaisuudessa. Työn tuloksena laadittiin strategisen suunnittelun ja seurannan vuosikello. Samalla työstettiin tasapainoisen tuloksellisuuden seurannan ja ohjauksen välineeksi BSC-tulokortisto. Osastot laativat omat strategiansa tälle pohjalle.

YLEISHALLINNOLLISET TULOSTAVOITTEET

Lääninhallitusten hallinnon vastuuhenkilöiden ja asiantuntijoiden sekä sisäasiainministeriön yhteistyönä on tehty tulosketjutaulukko eli vaikuttavuuskortti, jossa määritellyt tulostavoitteet omaksutaan yhteisiksi tavoitteiksi. Yhteisiä tavoitteita voidaan purkaa lääninhallituskohtaisiksi toimenpiteiksi.

Tulos: Lääninhallitusten hallinnon ja sisäasiainministeriön yhteistyönä on työstetty tulossopimuksen liitteeksi vaikuttavuuskortti, jossa on määritelty strategiset painopistealueet ja tulostavoitteet (Hallintopäivät elokuu 2004).

Lääninhallituksen vaikuttavuuskortin mukaisten tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan erikseen sisäasiainministeriölle.

Verkkoasiointia koskevat tavoitteet ja mahdolliset voimavaratarkistukset sovitaan erikseen.

Tulos: LSLH:n vastuulle on osoitettu alkoholilupahallinnon sähköistämisen edistäminen ja maistraattien valtakunnallisen moottorivenerekisterin sähköisten palvelujen jatkorakentaminen.

Peruspalvelujen arvioinnin osalta tavoitetta täsmennetään seuraavasti:

Lääninhallitus on kehittänyt peruspalvelujen arvioinnin tulosten tulkintaa, analyysia ja toimenpidesuosituksia.

Tulos: Lääninhallitus on järjestänyt tavoitteiden saavuttamiseksi sekä ulkopuolista arviointiosaamista syventävää koulutusta että omaa sisäistä arviointityötä tekevien yhteistä kouluttautumista arvioinnin kehittämiseksi. Lisäksi arviointityötä tekevät osallistuivat mm.

läänihallituksen järjestämään kirjoittajakoulutukseen. Karttakoulutusta on tarjottu niille henkilöille, jotka uusina sitä tarvitsevat.

Läänihallitus on kehittänyt peruspalvelujen arviointia hallinnonaloittain ministeriöiden ja Net Effect Oy:n antaman palautteen mukaisesti.

Tulos: Läänihallitus on ottanut vuoden 2003 sisäasiainhallinnon peruspalvelujen arvioinnissa huomioon edelliseltä vuodelta saamansa Net Effect Oy:n palautteen. Arviointia on edelleen kehitetty vuonna 2004 arvioinnista aikaisemmin saadun ulkopuolisen palautteen avulla.

Muut tavoitteet:

Toteutetaan liikenne- ja viestintäministeriön vesikulkuneuvorekisterin tietojärjestelmä.

Tulos: LVM:n taholla hanke ei ole edennyt suunnitellusti vuoden 2004 aikana lainsäädännön valmistelun osalta. Uuden tietojärjestelmän osalta on kuitenkin tehty alustavaa kehittämistyötä rajallisten resurssien puitteissa. Työhön tulisi panostaa vuonna 2005.

Läänihallitus huolehtii Ahvenanmaan läänihallituksen atk-tekniisten tukipalvelujen järjestämisestä.

Tulos: Läänihallitus on vastannut sovitulla tavalla Ahvenanmaan läänihallituksen ja sen rekisterihallintoyksikön tietoteknisistä tukipalveluista.

Läänihallitus kehittää läänihallitusten asiakirjahallinnon ohjeistusta ja ylläpitää arkistonmuodostussuunnitelmaa. Osallistutaan sisäasiainministeriön hallinnonalan uuden asianhallintajärjestelmän suunnitteluun läänihallitusten edustajana.

Tulos: Läänihallitus on hoitanut ASSI-asiankäsittelyjärjestelmän vastuuhenkilö- ja ylläpitotehtävää sekä läänihallitusten asiakirjahallinnon koordinointi-, informaatio- ja kehittämistehtäviä. Uuden asianhallintajärjestelmän suunnittelussa Länsi-Suomen läänihallituksella on läänihallitusten hankeryhmän sihteerin tehtävä. Asiankäsittely- ja dokumenttien hallinnan ASDO-kehittämishanke koskee koko sisäasiainministeriön hallinnonala.

Tulossopimusten kattavuus:

Budjettitavoitteiden kattama osuus osaston toiminnasta	5%
Keskushallinnon (SM) kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta (ml. budjettitavoitteet)	20 %
Läänihallituksen kanssa tehtyjen tulossopimusten kattama osuus osaston toiminnasta	75 %

Tulossopimusten ulkopuolinen toiminta:

Tulossopimusten ulkopuolelle jää osaston lakisäätöistä toimintaa kuten kantelujen käsittely. Tällaisten tehtävien osuus on noin 5 %.

Tulossopimuksessa sovitut ja tulosvuonna käytetyt htv:t:

Tulossopimus/toiminto tms.	Sovitut htv:t	Toteutuneet htv:t
Tulossopimus SM:n kanssa / LH:n sis. tulossopimus		90,1

SEURATTAVAT SUORITTEET JA TUOTTAVUUDEN KEHITYS NIIDEN PERUSTEELLA

	2004				2003				2002		
	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl	oka	htp	kpl	htp/ kpl
maksulliset suoritteet											
Tavara-arpajaislupa	41	61	0,7	136	45	95	0,5	98	126	268	0,47
Rahankeräyslupa	88	151	0,6	118	85	148	0,6	119			
Diaaritodistus	0,3	8	0,04	8	0,5	5	0,1	21	0,1	5	0,02
Lainvoimaisuustodistus	1	18	0,06	11	1	19	0,1	11			
Lainojen vuosimaksu	425	22687	0,02		469	27583	0,02		838	33895	0,02
Lainan siirtopäätös	30	109	0,3	56							
Muu pyynnöstä annettu todistus	1,9	48	0,04	8	2	53	0,04	8			
muut seurattavat											
Maksettu palkka	2627	52557	0,05		2184	46735	0,05		1536	41553	0,04
Maksettu lasku	1699	61584	0,03		1740	63029	0,03		1498	57800	0,03
Kassapalvelut	125	6280	0,02		151	6585	0,02		167	7284	0,02
Kunta-asiat	18	9	2,0		20	10	2,0		2	4	0,5
Kantelut	400	72	5,6		300	51	5,9		56	28	2
Lausunnot	114	236	0,5		56	143	0,4		52	177	0,3

Seurattaviin suoritteisiin käytetty kaikkiaan 32,8 htv (htv = välittömät henkilötyöpäivät / 170).

TOTEUMATIETOJA JA NIIDEN VERTAILUA

Seuraavassa esitetään Länsi-Suomen lääninhallituksen henkilöstö 31.12.2004 osastoit-
tain ja toimipisteittäin sekä lääninhallituksen menot ja tulot osastokohtaisina laskelmina
ajalta 1.1. - 31.12.2004. Määrärahatarkastelu koskee momenttia 26.05.21 ajalta 1.1.-
31.12.2004. Edellä mainittuja toteumatietoja on verrattu vastaaviin vuosien 2002 ja 2003
tietoihin.

Länsi-Suomen lääninhallituksen henkilöstö 31.12.2004

OSASTO	TURKU		PORI		VAASA		JYVÄSKYLÄ		TAMPERE		Henkilöt	Htv-toteuma	Htv-toteuma	Htv-toteuma	Htv-toteuma	Htv-toteuma	
	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	31.12.2004	2004	2003	2002	2001	2000	
V= vakituinen																	
M= määräaikainen																	
Virastopäällikkö	1										1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Sisäinen tarkastus	1				1						2	2,0	2,0	1,5	1,0	1,0	1,0
Erillistoiminnot											0	0,4	0,55				
Laatuhanke		1									1	1,0	0,6				
Sosiaali- ja terveysosasto	24	8	2		20	3	17		14	1	89	86,8	85,2	83,0	81,5	78,7	78,7
Sivistysosasto											85	81,3	82,5	83,0	77,9	77,7	77,7
* Suomenkielinen	16	7			9	3	10	3	7	2	57						
* Ruotsinkielinen	4				5						9						
* Liikuntatoimi	1				2		1				4						
* Nuorisotoimi	1				1		1	1			4						
* Taidetoimikunnat	3		2		2		2		2		11						
Kilpailu- ja kuluttajaosasto	9	1	1		2		2		1		16	16,2	17,5	17,5	17,8	17,3	17,3
Liikenneosasto	12				7		6		4		29	28,2	28,0	27,5	27,9	25,7	25,7
Pelastusosasto	9				2		2		1		14	13,5	13,4	13,6	13,7	13,7	13,7
Oikeushallinto-osasto	8				1						9	9,0	8,3	10,1	10,1	10,0	10,0
Hallinto-osasto											93	90,1	90,2	88,3	92,1	95,4	95,4
* Yhteiset	3										3						
* Viestintäyksikkö	2										2						
* Asiakaspalveluyksikkö	10				8		3	1	2		24						
* Henkilöstö- ja yleishallintoyksikkö	4				3		2				9						
* Taloushallintoyksikkö* ml Häke	18	8			11	1	9				47						
* Tietohallintoyksikkö	4	1			1		2				8						
Yhteensä (mom. 260521)	130	26	5		75	7	57	5	31	3	339	329,5	329,3	325,5	323,0	320,5	320,5
Poliisiosasto (mom. 267521)	20	3									23	22,5	21,7	20,5	20,5	25,8	25,8
Yhteensä	150	29	5	0	75	7	57	5	31	3	362	352,0	351,0	346,0	343,5	346,3	346,3
Eu/tekn.tuki	4				2		2		4		12	9,1	7,2	6,8	5,7		
Työllisyysvaroin palkatut (mom. 34062921)											4,8	3,4	5,4	6,5	5,8		
YHTEENSÄ											374	365,9	361,6	358,2	355,7	352,1	352,1

Työllisyysvaroin palkatut (mom. 340602)

10

Rekisterihallinnon rahoitus 5 htv
Hätäkeskuslaitoksen tukipalvelutehtävät 4,3 htv

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

Menot, tulot ja htv-toteumat osastoittain

2004										
Menot/€	Osastot									mom. 26.05.21
Käyttö	Sosiaali- ja terveysosasto	Sivistysosasto	Poliisiosasto *)	Kilpailu- ja kuluttajaosasto	Liikenneosasto	Pelastusosasto	Oikeushallintoosasto	Hallintoosasto	Johto ja yhteiset	Yhteensä
Palkat	4 217 988	3 270 489		601 462	1 105 628	543 732	399 750	3 062 880	141 060	13 342 989
Muut kulutusmenot	329 642	289 953		46 588	77 266	40 566	27 506	142 526	1 766 862	2 720 909
Kiinteistömenot									1 703 092	1 703 092
Menot	4 547 630	3 560 442		648 050	1 182 894	584 298	427 256	3 205 406	3 611 014	17 766 990
									Liiketal.erill.menot	137 944
									Yhteensä	17 904 934

*) Poliisiosaston momentilta 267521 maksettavat palkat ovat 1 062 790 euroa ja muut kulutusmenot 89 296 euroa.

Nettoutettavat maksullisen toiminnan tulot / €

Julkisoikeudell. toiminta	855 659		714	25 003	1 166 422	22 261	18 574	22 494	84	2 111 211
Liiketaloudell. toiminta	41 013	2 718			5 661		42	241 755	18 155	309 344
Muut	23 849	26 906			5 748	44		10 629	243 285	310 461
Nettoutettavat yht.	920 521	29 624	714	25 003	1 177 831	22 305	18 616	274 878	261 524	2 731 016

- Poliisiosaston tuloissa on vain momentille 260521 kohdistettu osuus. Momentin 267521 osuus on 2 856 euroa.
- Muut tulot koostuvat mm. eläkemaksujen ja työterveyshuollon palautuksista.
- Ei-nettoutettavia lainanhoitomaksuja 195 791 euroa.

HTV-toteuma

HTV	86,8	81,3	(22,5)	16,2	28,2	13,5	9,0	93,1	1,8	352,0
-----	------	------	--------	------	------	------	-----	------	-----	--------------

mom. 26.05.21 329,5 htv
mom. 26.75.21 22,52 htv
ml.sis.tarkastajat, ml. erill.teht.
laatupääll.

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

Menot, tulot ja htv-toteumat osastoittain

2003										
Menot / €	Osastot									mom. 26.05.21
Käyttö	Sosiaali- ja terveysosasto	Sivistysosasto	Poliisiosasto	Kilpailu- ja kuluttajaosasto	Liikenneosasto	Pelastusosasto	Oikeushallintoosasto	Hallintoosasto	Johto ja yhteiset	Yhteensä
Palkat	3 921 742	3 173 782	1 082	601 647	1 040 227	508 395	366 131	3 020 119	120 652	12 753 777
Muut kulutusmenot	314 333	233 431		52 737	88 895	43 238	33 796	160 122	1 678 934	2 605 486
Kiinteistömenot									1 701 679	1 701 679
Menot										17 060 942
- poliisiosaston palkkamenoissa vain Vanuatu-rahnan käyttö								Liiketal.erill.menot	89 531	
								Yhteensä	17 150 473	

Maksullisen toiminnan tulot / €

Julkisoikeudell. toiminta	608 609			21 732	652 095	15 244	13 274	13 122	1 244	1 325 320
Liiketaloudell. toiminta	32 191	1 010			1 192			186 112	20 995	241 500
Muut 1)	1 893	4 853			7 537	1 925	80	4 275	81 417	101 980
Nettoutettavat yht.										1 668 800

1) Yhteisissä mm. työturv.huollon ja eläkemaksujen palautukset sekä lh:n osuus poliisiosaston tuloista

HTV-toteuma

HTV	85,2	82,5	21,7	17,5	28,0	13,4	8,3	93,35	1,0	351,0
-----	------	------	------	------	------	------	-----	-------	-----	--------------

* ml. sis.tark.

tied.- ja laatupäällikkö, mom.26.05.21

329,3 htv

erill.teht. mom.26.75.21

21,7 htv

2002										
Menot / €	Osastot									mom. 26.05.21
Käyttö	Sosiaali- ja terveysosasto	Sivistysosasto	Poliisiosasto	Kilpailu- ja kuluttajaosasto	Liikenneosasto	Pelastusosasto	Oikeushallintoosasto	Hallintoosasto	Johto ja yhteiset	Yhteensä
Palkat	3 662 195	3 029 568	2 079	587 465	988 311	481 650	401 400	2 876 662	111 388	12 140 718
Muut kulutusmenot	304 782	257 969		53 115	141 005	40 054	24 593	135 115	1 320 988	2 277 621
Kiinteistömenot									1 677 543	1 677 543
Menot										16 095 882
								Liiketal.erill.menot	23 738	
								Yhteensä	16 119 620	

Maksullisen toiminnan tulot / €

Julkisoikeudell. toiminta	575 078		2 483	45 573	671 099	13 734	16 790	14 535	102	1 339 394
Liiketaloudell. toiminta	34 325	1 462		11				96 874		132 672
Muut 1)	9 409	13 353		170	62 422	225		8 201	197 067	290 847
Nettoutettavat yht.										1 762 913

1) sis. mm eläkemaksujen palautukset

HTV-toteuma

HTV	83,0	83,0	20,5	17,5	27,5	13,6	10,1	89,8	1,0	346,0
-----	------	------	------	------	------	------	------	------	-----	--------------

* ml. sis.tark.

mom.26.05.21

325,5 htv

tied.päällikkö ja mom.26.75.21

20,5 htv

EU-tarkastaja

MÄÄRÄRAHATARKASTELU

mom. 26.05.21

	Toimintavuosi 2004 / €	Toimintavuosi 2003 / €	Toimintavuosi 2002 / €
Siirtomääräraha edelliseltä vuodelta	319 856	909 029	903 168
Nettomääräraha	15 313 500	14 892 500	14 527 000
Nettoutettavat tulot	2 731 016	1 668 800	1 598 481
Käytettävissä	18 364 372	17 470 329	17 028 649
Käyttö toimintavuonna	17 766 990	17 060 942	16 095 882
Liiketaloudelliset erillismenot	137 944	89 531	23 738
Käyttö toimintavuonna yhteensä	17 904 934	17 150 473	16 119 620
Siirtyy seuraavalle vuodelle	459 438	319 856	909 029

MENOTARKASTELU

Palkat	13 342 989	12 753 777	12 140 718
Muut kulutusmenot	2 720 909	2 605 486	2 277 621
Kiinteistömenot	1 703 092	1 701 679	1 677 543
- vuokrat			
- siivous			
- sähkö			
Liiketaloudelliset menot (sisältää myös palkkoja)	137 944	89 531	23 738
Yhteensä	17 904 934	17 150 473	16 119 620

Nettoutettavat liiketal. ja muut tulot *)	619 805	343 480	259 087
Julkisoikeudelliset tulot	2 111 211	1 325 320	1 339 394
Nettoutettavat tulot yhteensä	2 731 016	1 668 800	1 598 481

HTV	mom. 26.05.21	329,5	329,3	325,5
	mom. 26.75.21	22,5	21,7	20,5
	Yhteensä	352,0	351,0	346,0
	EU/tekn.tuki	9,1	7,2	6,8
	mom. 34.06.29	4,8	3,4	5,4
	Kaikki htv:t yhteensä	365,9	361,6	358,2

*) Sis. mm. eläkemaksujen palautuksia 132.659 euroa ja työterveyshuollon palautuksia 57.350 euroa.
 Vuonna 2003 sis. mm. eläkemaksujen palautusta 2.971 euroa ja työterveyshuollon palautuksia 54.511 euroa.
 Vuonna 2002 oli lisäksi eläkemaksujen palautusta 62.106 euroa sekä kahdet työterveyshuollon palautukset yhteensä 102.326 euroa.

HENKILÖSTÖKATSAUS

Henkilöstön määrä

Vuoden 2004 lopussa Länsi-Suomen lääninhallituksessa oli henkilöstöä 374. Tästä henkilömäärästä vakinaisessa virkasuhteessa oli 333 eli 89 % ja määrä-aikaisia oli 41 eli 11%. Osa-aikaisia oli 35 eli 9,4 %. Työllisyysvaroin palkattuja lääninhallituksella oli vuoden 2004 aikana 10 henkilöä.

Henkilöstön lukumäärän muutosprosentti edelliseen vuoteen verrattuna on + 4,5 %.

Vuosi	vaki-naiset	määrä-aik.	yhteensä
2000	314	42	356
2001	312	47	359
2002	319	35	354
2003	310	48	358
2004	333	41	374

Osastoittain henkilöstö jakaantui seuraavasti:

maaherra ja yhteinen henkilöstö	4
hallinto-osasto	93
sos. ja terveystosasto	89
sivistysosasto	97
liikenneosasto	29
poliisiosasto	23
kilp. ja kuluttajaosasto	16
pelastusosasto	14
oikeushallinto-osasto	9

Paikkakunnittain henkilöstö jakaantui seuraavasti:

Turku	183
Vaasa	84
Jyväskylä	64
Tampere	38
Pori	5

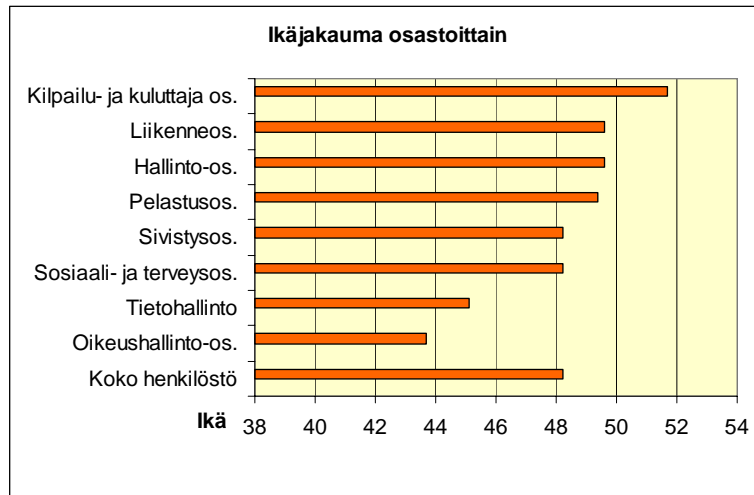
Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosien määrä oli vuonna 2004 **361,1** henkilötyövuotta.

Vuosi	HTV	%-muutos
2000	346	0,70 %
2001	344	-0,80 %
2002	346	0,70 %
2003	351	1,40 %
2004	361	10,28 %

Keski-ikä ja ikäjakauma

Keski-ikä oli **48,2** vuotta 31.12.2004. Miesten keski-ikä on naisia hieman korkeampi 49,7 vuotta, naisten keski-ikä on 47,3 vuotta. Prosentuaalisesti tarkasteltaessa miehiä on eniten ikäryhmässä 55-59 -vuotiaat, naisten suurin ikäryhmä on 50-54 -vuotiaat. Kun koko henkilöstö yhdistetään saadaan suurimmaksi ikäryhmäksi 50-54 -vuotiaat.

Koulutus rakenne

Henkilöstön koulutus rakennetta tarkasteltaessa suurimmat ryhmät muodostavat ylemmän korkeakoulututkinnon ja alimman korkea-asteen suorittaneet. Naisia tarkasteltaessa suurimman luokan muodostaa alempi korkea-aste, kun taas miehissä suurin luokka on ylemmän korkeakoulun suorittaneet. Länsi-Suomen lääninhallituksessa miehet ovat siis paremmin koulutettuja kuin naiset.

Länsi-Suomen lääninhallituksen henkilöstöstä suurimman koulutusryhmän muodostivat ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, heitä oli 39,3 %. Toiseksi suurin ryhmä oli alin korkea-aste, heitä oli 29,2 %. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli lääninhallituksessa 18,5 % ja keskiasteen koulutuksen saaneita 9,2 %. Tutkija-asteen koulutuksen henkilöstöstä oli suorittanut 1,2 %. Tuntemattomia koulutustaustaltaan henkilöstöstä oli 2,6 %, suurin osa tuntemattomista on todennäköisesti perusasteen suorittaneita henkilöitä.

Henkilöstön hyvinvointi

Työtyytyväisyys

Työtyytyväisyys	Indeksi				
	2000	2001	2002	2003	2004
Työnsisältö	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6
Johtaminen	2,9	2,8	2,9	2,9	2,9
Työyhteisön toimivuus ja kehittymisen tuki	3,0	3,2	3,2	3,3	3,3
Kehittymisen tuki		2,8	3,0	3,1	3,0
Muut organisaatioon liittyvät asiat	3,2	3,2	3,3	3,3	3,4
<i>Keskiarvo</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,2</i>	<i>3,2</i>	<i>3,2</i>

Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

Sairauspoissaoloja vuonna 2004 oli yhteensä 617. Sairaana olleita henkilöitä oli yhteensä 235. Sairauspäiviä oli yhteensä 2217 päivää. Sairauspäiviä yhtä henkilötyövuotta kohden oli 6,1. Keskimääräinen sairauden kesto oli 3,6 päivää. Yhden päivän pituisia sairauspoissaoloja oli 262 kappaletta ja 1-2 päivää kestäneitä sairauspoissaoloja oli 225 kappaletta. 61-90 päivää kestäneitä sairauspoissaoloja oli vain yksi tapaus, mutta 11-60 päivää kestäneitä poissaoloja oli 46 kappaletta. Länsi-Suomen lääninhallituksessa sairauspoissaolot olivat enimmäkseen muutaman päivän pituisia eli lyhyitä poissaoloja ja noin neljännes poissaoloista oli 11-60 päivää kestäneitä.

Tapaturmapoissaolojen määrät ovat lääninhallituksessa vähäisiä. Tapaturmien lukumäärä vuonna 2004 oli 4 ja tapaturmista kärsineitä henkilöitä oli 3. Tapaturmista johtuvia poissaolopäiviä oli yhteensä 68. Tapaturmien vähäinen määrä on suurelta osin työn luonteesta johtuvaa. Työterveyshuollon kustannukset olivat vuonna 2004 yhteensä noin 168 000 euroa.

Poistuma eläkkeelle henkilöstöryhmittäin

	synt. v	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951
	eläk. v	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Johtamistyöt				1	1	4	3	2	2	1	1	
Asiantuntijatyöt		5	3	7	4	7	8	8	6	6	8	8
Toimeenp. työt		2	4	3	6	6	3	2	7	7	4	8

Lääninhallituksessa johtotehtävissä työskentelevien miesten keski-ikä on n. 54 vuotta ja naisten n. 55 vuotta. Tämä merkitsee sitä, että johtotehtävissä työskentelevistä suurin osa eli noin 80 % saavuttaa eläkeiän vuoteen 2015 mennessä.

Asiantuntijatehtävissä työskentelevien keski-ikä on selvästi yli 50 vuotta, mikä merkitsee asiantuntijatehtävissä toimivien runsasta eläköitymistä, erityisesti sosiaali- ja terveysosastolla ja sivistysosastolla. Eläköityminen näyttää kuitenkin tapahtuvan tasaisesti ilman merkittäviä vuosittaisia "hyppäyksiä".

Toimeenpanotehtävissä työskentelevien eläköityminen jakautuu tasaisesti eri osastojen kesken. Hallinto-osaston tehtävien luonteesta johtuen eläköityvien määrä osastolla on suurin.

Osa-aikaeläkkeellä on 27 henkilöä.

Muu henkilöstön hyvinvointi

Lääninhallituksen kussakin toimipisteessä toimivat virkistystoimikunnat järjestivät henkilöstölle monipuolisia tapahtumia: pääpaino oli edelleen kulttuuri- ja liikuntatapahtumissa. Koko henkilöstön yhteistä virkistyspäivää vietettiin kesäkuun alussa Lempäälän Merunlahdella.

Lääninhallinnon 370 -juhlavuoden merkeissä järjestettiin henkilöstölle kaikissa toimipisteissä kahvitilaisuudet, joissa henkilöstölle annettiin muistolahjana läänin hopeinen vaakunamerkki.

Kaiku-hanke

Länsi-Suomen lääninhallituksen Länsikaiku-työhyvinvointihanke käynnistyi vuoden 2004 alussa, jolloin saatiin myös Valtiokonttorilta rahoituspäätös. Hanke ajoittuu vuosille 2004 ja 2005. Tavoitteena on vakiinnuttaa työhyvinvointitoiminta osaksi johtamista ja viraston "arkea" liittämällä työhyvinvointitoiminta osaksi tulosoajasta. Erityistä huomiota kiinnitetään ikääntyvien henkilöiden jaksamiseen ja heidän kokemustietonsa ja osaamisensa välittymiseen sekä esimiestaitojen monipuolistamiseen ja kehittämiseen painopisteenä osaamisen johtaminen.

Vuoden 2004 keväällä järjestettiin koko henkilöstölle paikkakuntakohtaisia tilaisuuksia (4), joissa käytiin hankkeen tavoitteita läpi. Myös syksyllä järjestettiin koko henkilöstölle vastaavanlaisia tilaisuuksia (4 kpl), joissa henkilöstöä perehdytettiin uudentyyppiseen kehityskeskustelumalliin ja lomakkeisiin. Esimiestyöpajoja järjestettiin 3 kpl, joissa työstettiin muun muassa uusi kehityskeskustelupohjamalli, jota on hyödynnetty vuoden 2004 lopun / vuoden 2005 alun kehityskeskusteluissa.

Lokakuussa 2004 tehtiin ikäasennekysely, jonka tuloksia käytetään hyväksi tehtäessä ikästrategiaa.

RUOTSINKIELISET PALVELUT 2004

Lääninhallitus on kielilaisissa tarkoitettu kaksikielinen valtion viranomaisena, jossa tavoitteena on, että jokaisen oikeus hyvään hallintoon taataan kielestä riippumatta sekä että yksilön kielelliset oikeudet toteutetaan ilman, että niihin tarvitsee erikseen vedota. Valtion viranomaisessa jokaisella on oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Hallintoasian käsittelykielenä on kaksikielisessä viranomaisessa asianosaisen kieli. Viranomaisen tulee sekä palveluksessaan että muussa toiminnassaan osoittaa yleisölle käyttävänsä molempia kieliä. Kaksikielisen viranomaisen ilmoitukset, kuulutukset ja julkisanot sekä muut yleisölle annettavat tiedotteet tulee antaa suomen ja ruotsin kielellä. Viranomaisten laatimien selvitysten, päätösten tai muiden vastaavien tekstien julkaiseminen ei velvoita kääntämään niitä sellaisinaan. Viranomaisen tulee kuitenkin huolehtia sekä suomen- että ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeista.

Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain mukaan viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaisissa ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Virkaa täytettäessä ja muuhun palvelussuhteeseen otettaessa on varmistauduttava siitä, että palvelukseen otettavalla on työtehtävien edellyttämä kielitaito.

Länsi-Suomen lääninhallitus toimii edellä mainittujen lakien ja kaksikielisen läänin asiakkaiden tarpeista lähtevän palveluperiaatteen pohjalta tavoitteenaan, että laeissa taatut kielelliset oikeudet toteutuvat myös käytännössä.

Toiminta suunnitellaan niin, että kielitaitoa on siellä, missä sitä tarvitaan ja että tavoitettavissa on aina asiakkaan omalla kielellä palveleva henkilö. Hyvän palvelun lisäksi on asiakkaan kohtaaminen hänen omalla kielellään erityisen tärkeää asiakkaan oikeusturvan kannalta.

Esimerkiksi poliisiosasto palvelee neljää ruotsinkielistä sekä neljää kaksikielistä kihlakunnan poliisilaitosta ruotsin kielellä. Osasto on julkaissut ruotsinkielisen luettelon poliisilaitoksista sekä perustiedotteen poliisipalveluista ja esim. vuosikertomus, tiedotteet, nettisivut ja osa henkilöstölehden sisällöstä julkaistaan ruotsiksi.

Lääninhallituksen päätökset hakemuksiin tai kanteluihin tehdään hakijan kielellä. Rekrytoinneissa kiinnitetään todelliseen kielitaitoon erityistä huomiota. Tiedottamisessa huomioidaan molempien kieliryhmien tiedonsaanti. Verkkopalvelut ja www-sivustot ovat pääosin kaksikieliset, samoin lomakkeet ja ohjeet. Kyselyjä tehdään molemmilla kielillä kohderyhmästä riippuen, julkaisuissa ja raporteissa on kuvailulehden lisäksi pääsääntöisesti yhteenveto ja lyhennelmä ruotsinnettu.

Alaisen hallinnon ja kuntien osalta hoidetaan esim. koulutus myös ruotsinkielisten tarpeet huomioiden. Oikeushallinto-osasto järjestää ulosottohenkilöstölle vuosittain ruotsinkielisen kaksipäiväisen ulosottoseminaarin yhdessä Ahvenanmaan maakunnanvoudinviraston ja Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa. Vuoden 2004 seminaariin Paraisilla osallistui henkilöstöä kaikista maan kaksikielisistä ulosottopiireistä.

Ett förvaltningsområde som styrs av särskilda bestämmelser visavi den svenskspråkiga servicen är bildningssektorn. Bildningsavdelningens svenska enhet strävar efter att erbjuda en så god service som möjligt inom sitt ansvarsområde.

Lääninhallituksessa on yksi kielenkääntäjä, joka vastaa viraston käännöksistä, kielenhuollosta ja osaltaan kielikoulutuksen järjestämisestä.

Länsi-Suomen läänin maaherra Rauno Saari toimii valtioneuvoston asettaman kieliasiain neuvottelukunnan puheenjohtajana.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS JA SEN KEHITYS

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2004

Julkisoikeudelliset suoritteet (t€)	2002	2002	2003	2003	2004	2004
	lainanhoitom.	nettobudjetoidut	lainanhoitom.	nettobudj.	lainahoitom.	nettobudj.
TUOTOT						
Julkisoikeudelliset suoritteet	197	1 348	199	1 325	196	2 111
KUSTANNUKSET						
<i>Erilliskustannukset</i>						
Henkilöstökustannukset	111	1 335	101	1 289	96	1 614
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1	23	2	23	1	24
Vuokrat	0	2	0	2	0	2
Palvelujen ostot	30	58	31	23	28	33
Muut erilliskustannukset	10	51	11	56	8	58
Erilliskustannukset yhteensä	152	1 469	145	1 393	133	1 731
KÄYTTÖJÄÄMÄ	45	-121	54	-68	63	380
<i>Osuus yhteiskustannuksista</i>						
Kiinteistökustannukset	17	143	12	134	11	159
Poistot	3	21	1	13	1	15
Korot	0	2	0	1	0	1
Muut yhteiskustannukset	16	135	12	134	11	165
Tukitoimintojen ja johdon erilliskustannukset	17	141	13	135	10	152
Yhteiskustannukset yhteensä	53	442	38	417	33	492
Kokonaiskustannukset yhteensä	205	1 911	183	1 810	166	2 223
Ylijäämä / Alijäämä	-8	-563	16	-485	30	-112
Kustannusvastaavuus-%	96	71	109	73	117	95

Lainanhoitomaksujen atk-kustannukset hoitaa osittain SM.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma 2004
Liiketaloudelliset suoritteet (t€)

TUOTOT	2000	2001	2002	2003	2004
Liiketaloudelliset suoritteet	193	123	170	219	285
KUSTANNUKSET					
<i>Erilliskustannukset</i>					
Henkilöstökustannukset	55	45	76	91	142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13	5	2	4	4
Vuokrat	4	2	1	1	0
Palvelujen ostot	29	11	10	14	6
Muut erilliskustannukset	13	22	8	12	8
Erilliskustannukset yhteensä	114	84	97	122	160
KÄYTTÖJÄÄMÄ	79	39	73	97	125
<i>Osuus yhteiskustannuksista</i>					
Kiinteistökustannukset	12	8	15	20	32
Poistot	2	1	2	2	3
Korot	0	0	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	13	8	14	20	33
Tukitoimintojen ja johdon erilliskustannukset	12	7	14	20	31
Yhteiskustannukset yhteensä	41	24	45	61	99
Kokonaiskustannukset yhteensä	155	108	142	183	259
Ylijäämä / Alijäämä	38	15	28	36	26
Kustannusvastaavuus-%	125	114	120	119	110

2. Läänin kihlakuntien yhtenäisvirastot

2.1. TOIMINTAKATSAUS

Toimintaympäristö

Länsi-Suomen läänissä on 34 kihlakuntaa, joista viidessä toimii erillisvirastoina poliisilaitos, ulosottovirasto, syyttäjänvirasto ja maistraatti. Näitä ovat Jyväskylän, Porin, Tampereen, Turun ja Vaasan kihlakunnat. Muut läänin 29 kihlakuntaa ovat ns. yhtenäisvirastoja, joista kuudessa toimii kaikki neljä osastoa ja neljässä vain yksi osasto. Muissa kihlakunnissa on joko kaksi tai kolme osastoa. Ulosotto-toimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi oikeusministeriö on 1.3.2004 lukien määrännyt Nokian kihlakunnanviraston hoitamaan ulosottotehtävät myös Ikaalisten kihlakunnan alueella ja Seinäjoen kihlakunnanviraston ulosotto-osaston hoitamaan ulosottotehtävät Kauhajoen kihlakunnan alueella. Oikeusministeriön 27.8.2004 tekemän päätöksen mukaan Tampereen kihlakunnan syyttäjänvirasto hoitaa syyttäjän-tehtävät Kangasalan kihlakunnan alueella ja Nokian kihlakunnanviraston syyttäjäosasto hoitaa syyttäjän-tehtävät Vammalan kihlakunnan alueella. Kangasala toimii siten Tampereen kihlakunnan syyttäjänviraston toimipisteenä ja Vammala Nokian kihlakunnanviraston syyttäjäosaston toimipisteenä. Määräykset tulivat voimaan 1.1.2005.

Toimintavuoden aikana Raision kihlakunnanvirasto pääsi muuttamaan uusiin tiloihin. Toimitiloihin on sijoitettuna myös Vakka-Suomen maistraatin Raision palveluyksikkö. Kangasalan kihlakunnanviraston ulosotto-osasto muutti vuoden 2004 alussa Kangasalan virastotaloon, jossa myös kihlakunnanviraston muut osastot toimivat. Teollisuuden Voima Oy:n syksyllä 2003 tekemä päätös sijoittaa rakennettava uusi ydinvoimalaitos Eurajoelle merkitsi Rauman kihlakunnanviraston toiminnassa huomioon otettavaa muutosta. Kertomusvuonna virasto aloitti varautumisen Eurajoen Olkiluotoon rakennettavan kolmannen ydinvoimalaitoksen viraston toimintaan aiheuttamiin muutoksiin.

Kihlakuntahallinto

Eduskunta on edellyttänyt annettavaksi uutta selontekoa kihlakuntauudistuksen toimeenpanon edistymisestä vuoden 2005 loppuun mennessä. Eduskunta on edellyttänyt myös selontekoa keskus-, alue- ja paikallishallinnon toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Eduskunnan kanssa on sovittu, että nämä selonteot yhdistetään yhdeksi selonteoksi, joka annetaan maaliskuussa 2005. Sisäasiainministeriön 6.11.2003 asettaman työryhmän tehtävänä oli valmistella elokuun 2004 loppuun mennessä keskus-, alue- ja paikallishallintoa koskevaan selontekoon kihlakuntahallintoa koskeva osuus.

Sisäasiainministeriö asetti elokuussa 2003 yhteispalvelun yhteistyöryhmän toimikaudeksi 1.9.2003 - 31.8.2005. Työryhmän tavoitteena on edistää yhteispalvelua niin, että yhteispalvelu on asiakkaiden tarpeiden mukaan kehittyvä yhteyskanava kansalaisten ja hallinnon välillä. Työryhmän tehtävänä on edistää yhteispalvelua vision toteuttamiseksi ja huolehtia hallitusohjelman yhteispalvelun kehittämistä koskevien tavoitteiden toteuttamisesta.

Sisäasiainministeriö asetti tammikuussa 2004 ohjausryhmän koordinoimaan ja kehittämään lääninhallinnon, kihlakunnanvirastojen ja maistraattien intranetpalvelujen kehittämistä. Tavoitteena oli määritellä, suunnitella ja toteuttaa ajanmukaisia verkkopalveluita, huolehtia niiden kehittämisestä ja ylläpidosta ja turvata julkaisujärjestelmän ja sillä tuotettujen sivustojen yhtenäisyys.

Kihlakuntahallinnon yhteistyöryhmä päätti asettaa toimikaudeksi 1.1.2004 - 31.12.2005 kihlakuntahallinnon tietotekniikkaryhmän, jonka tehtävänä on valmistella mm. kihlakunnanvirastojen puheratkaisun toteuttaminen.

Valmistelut sähköisen asiointikortin käyttöönottamiseksi sisäasiainministeriön hallinnonalalla vuoden 2005 aikana aloitettiin kertomusvuonna. Sisäasiainministeriön hallinnonalalla otetaan käyttöön käyttöoikeuksien hallinta- ja kertakirjautumisjärjestelmä, jonka yhteydessä siirrytään käyttäjätunnus/salasana-pohjaisesta käyttäjän tunnistuksesta varmennepohjaiseen, virkamiehen asiointikorttia hyödyntävään tunnistukseen. Virkatehtävissä ei käytetä kansalaisen sähköistä henkilökorttia, vaan erillistä virkamiehen asiointikorttia.

Sisäasiainministeriö käynnisti syksyllä 2003 sisäisen selvityksen kihlakunnanvirastojen ja poliisin tietohallintokeskuksen toimitilahankinnoista. Selvityksen perusteella ministeriö asetti tammikuussa 2004 työryhmän tekemään ehdotuksen sisäasiainhallinnon toimitilojen ja muiden keskeisten hankintojen valmistelun ja ohjauksen tehostamiseksi sekä organisoimiseksi. Tehtyjen selvitysten perusteella sisäasiainministeriö vahvisti 4.11.2004 seuraavat toiminnalliset muutokset:

- Toimitila- ja muiden keskeisten hankintojen valmistelun ja ohjauksen tehostamiseksi ministeriö kokoaa hankintatoimen ja toimitila-asioiden asiantuntemusta sisäasiainhallinnosta ja perustaa ministeriön talousyksikköön 1.1.2005 alkaen hankinta- ja toimitila-asioiden ryhmän.
- Toimitila-asioiden valmistelu- ja päätöksentekomenettelyt täydennetään ministeriön työjärjestykseen siten, että päätösvalta hankintamenettelyissä on osastopäälliköillä toimialallaan ja kansliapäälliköllä kihlakunnanvirastojen ja ministeriön omien toimitilojen osalta.

Sisäasiainministeriö antoi myös 4.11.2004 ohjeen, joka tarkentaa hankintamenettelyjä olemassa olevien ja rakennettavien toimitilojen vuokraamisessa. Ohjeen mukaan näissä hankinnoissa noudatetaan niitä hyviä periaatteita, jotka sisältyvät lakiin julkisista hankinnoista ja asetukseen kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista huolimatta siitä, että kiinteän omaisuuden ja rakennusten hankkiminen ja vuokraaminen on rajattu hankintalainsäädännön ulkopuolelle.

Atk-kaapelointi ja puhepalvelujen uudistaminen

Sisäasiainministeriö myönsi vuoden 2003 lopussa määrärahan niiden kihlakunnanvirastojen atk-kaapelointien uudistamiseen, joissa vanhentuneet puhelinjärjestelmät korvataan IP-pohjaisilla puhelinjärjestelmillä. Lääninhallituksen myöntämän lisämäärärahan turvin atk-kaapelointi saatiin kuntoon Vakka-Suomen, Rauman, Kangasalan, Valkeakosken, Ikaalisten ja Närpiön kihlakunnissa sekä Lapuan kihlakunnan Alajärven palvelutoimistossa. Atk-kaapelointia jatketaan sisäasiainministeriön vuoden 2004 lopussa myöntämän lisämäärärahan turvin vuonna 2005.

Kihlakuntahallinnon puhepalvelujen tilanne selvitettiin kihlakuntahallinnon yhteistyöryhmän asettaman työryhmän toimesta vuonna 2002. Keväällä 2003 asetettiin työryhmä laatimaan toteutussuunnitelma puheratkaisujen kehittämiseksi ja ryhmän tehtäväksi annettiin kilpailuttaa kolmen rakenteilla olleen kihlakunnan virastotalojen puhejärjestelmät. Hyväksytyjen suunnitelmien ja kilpailutuksien tuloksena puhepalvelujen uudistaminen käynnistyi ao. tavalla:

- Puhepalvelujärjestelmäksi hankitaan Ciscon CallManager puhepalvelimet ja Ciscon VoIP puhelimet. Järjestelmän ja puhelinten toimittajaksi valittiin ElisaCom.

- Puhelut ohjataan yleiseen puhelinverkkoon ja yleisestä puhelinverkosta puhelut ohjataan FinnetComin kautta. Samalla otetaan käyttöön 07187-alkuinen operaattoriin riippumaton puhelinnumerointi.

Raision, Rauman ja Vakka-Suomen kihlakunnat siirtyivät uuteen puhelinjärjestelmään kertomusvuoden aikana. Puhepalvelujen uudistamista jatketaan käytettävissä olevien määrärahojen turvin vuonna 2005.

Sisäasiainministeriö asetti myös 13.10.2004 kihlakuntahallinnon, poliisin ja maistraattien puhelunvälityksen eri vaihtoehtoja selvittämään työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia suunnitelma puheluiden välitystehtävien hoitamisesta kihlakunnanvirastoissa, poliisihallinnossa ja maistraateissa taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Sisäasiainministeriön 15.2.2005 tekemän päätöksen mukaan puheluiden välitystehtävät keskitetään palvelukeskuksen Kajaanin sivutoimipaikkaan 1.1.2007 lukien.

Työterveyshuolto

Lääninhallitus teki sisäasiainministeriön pyynnöstä selvityksen kihlakunnanvirastojen työterveyshuollon nykytilasta. Selvityksen pohjalta sisäasiainministeriössä luotiin valtakunnalliset poliisi- ja kihlakuntahallintoa koskevat linjaukset, joiden avulla työterveyshuolto palvelujen järjestäminen ja sisältö voidaan saattaa mahdollisimman yhdenmukaiseksi. Määräys poliisin ja kihlakuntahallinnon työterveyshuollosta tuli voimaan 13.1.2004. Määräyksen tarkoituksena oli saattaa työterveyshuolto palvelujen järjestäminen mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi ja palvelujen laajuus mahdollisimman yhdenmukaiseksi. Työterveyshuolto palvelut ostetaan julkisilta tai yksityisiltä palvelun tuottajilta. Palvelujen hankkimisessa noudatetaan asetusta valtion hankinnoista (1416/1993). Hankinta suoritetaan ensisijaisesti tarjouskilpailuna. Ilman tarjouskilpailua palvelut voidaan hankkia silloin, kun palveluja on saatavissa vain yhdeltä palveluntuottajalta. Jos tarjouskilpailua ei järjestetä, työterveyshuoltosopimus on kuitenkin tarkistettava vastaamaan sisäasiainministeriön hankintatyöryhmän hyväksymää sopimusmallia sekä määräyksessä mainittuja valtakunnallisia linjauksia/sopimuksia.

Länsi-Suomen läänin kihlakunnanvirastot ovat kilpailuttaneet tai tarkistaneet työterveyshuoltosopimuksensa pääosin vuoden 2004 aikana. Ainostaan Kaarinan, Kokkolan ja Raision kihlakunnanvirastot kilpailuttavat työterveyshuoltosopimuksensa vuoden 2005 aikana.

Henkilöstö

Kihlakunnanvirastosta annetun asetuksen (859/94, muut. 984/99) 5 §:n 2 momentin nojalla lääninhallitus on määrännyt kihlakunnanviraston jonkin yksikön päällikön hoitamaan viraston päällikön tehtäviä määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi. Lääninhallituksen vuonna 1999 tekemän päätöksen mukaan kihlakunnannimismiesten toimikausi päättyi 30.11.2004. Mahdollisista organisaatiomuutoksista johtuen sisäasiainministeriö antoi 24.11.2004 ohjeen, jonka mukaan kihlakunnannimismiehet määrättiin tehtävään poikkeuksellisesti 1.12.2004 - 31.12.2005.

Sisäasiainministeriön vuodelle 2003 asettaman tulostavoitteen mukaisesti lääninhallitus yhdessä kihlakunnanvirastojen kanssa laati kihlakunnanvirastojen yhteisen henkilöstön henkilöstöstrategian. Henkilöstöstrategiassa sovitun mukaisesti lääninhallitus teki ensimmäisen kerran marraskuussa 2004 kihlakunnanvirastojen yhteistä henkilöstöä koskevan

työtyytyväisyyskyselyyn. Yhteistä henkilöstöä koskeva henkilöstötilinpäätös 2004 laaditaan vuoden 2005 aikana.

Yhteisen henkilöstön uuden palkkausjärjestelmän valmistelut käynnistyivät vuonna 2003. Uutta palkkausjärjestelmää koskevat neuvottelut valtiovarainministeriön henkilöstöosaston kanssa käytiin syksyllä 2004 ja lopullisten kustannusvaikutusten laskemiseksi kihlakunnanimismiesten tuli ajantasaistaa vuonna 2003 ja 2004 laaditut yhteisen henkilöstön vaativuustasot ja suorittamaan henkilökohtaisen suorituksen arvioinnit marraskuun 2004 loppuun mennessä.

TAULUKKO: Kihlakunnanvirastojen henkilöstö osastoittain vuosina 1999 - 2003

Henkilöstö osastoittain	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004
Poliisilaitokset	1470	1480	1455	1450	1450
Syyttäjäosastot	90	88	95	93	92
Ulosotto-osastot	316	306	305	305	297
Maistraatit	92	95	96	98	98
Yhteinen henkilöstö	65	66	66	67	67
Siivoojat	18	15	15	15	14
YHTEENSÄ	2051	2050	2032	2028	2018

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

- Sisäasiainministeriön määräysten mukaisesti lääninhallitus yhteistyössä sisäasiainministeriön poliisiosaston kanssa järjesti 27.4.2004 ja 28.4.2004 Turussa ja Tampereella koulutustilaisuudet työterveyshuollon uudelleenjärjestämisestä ja yhtenäistämisestä virastojen työterveyshuollosta vastaaville.
- 2.6.2004 pidetyssä kihlakunnanimismiesten ja yhteisen henkilöstön neuvottelutilaisuudessa keskeisenä asiana olivat julkiset hankinnat; hankintalainsäädäntö ja periaatteet sekä tarjouskilpailuttamiseen ja palveluhankinnat.
- 4.11.2004 Tampereella pidetyssä yhteisten henkilöiden koulutustilaisuudessa käytiin läpi kihlakunnanvirastojen arkistonmuodostussuunnitelmaa, työterveyshuoltosopimuksia sekä sisäasiainhallinnon talous- ja henkilöstöhallinnon selvittämishanketta.
- 17.12.2004 Turussa pidetyssä kihlakunnanimismiesten tilaisuudessa kehittämisjohtaja Marko Puttonen esitteli valtioneuvoston selontekoa keskus-, alue- ja paikallishallinnon toimivuudesta ja kehittämistarpeista.

Kihlakuntien asukasluku

Kihlakuntien toimialueiden asukasluku on kasvanut edellisvuodesta. Yhtenäisvirastoina toimivissa kihlakunnissa asukasluku on kasvanut 14 kihlakunnassa. Eniten väkiluku kasvoi Nokian kihlakunnassa yhteensä 1718 hengellä.

TAULUKKO: Länsi-Suomen läänien kihlakuntien asukasluku vuosina 2000-2004 sekä asukasluvun muutos 2003/2004

Kihlakunnan nimi	Asukasluku 31.12.2000	Asukasluku 31.12.2001	Asukasluku 31.12.2002	Asukasluku 31.12.2003	Asukasluku 31.12.2004	Muutos 03/04 + / -
Alavuden kihlakunta	29 739	29 408	29 114	28 881	28 699	- 182
Ikaalisten kihlakunta	29 823	29 779	29 594	29 566	29 578	12
Jyväskylän kihlakunta	153 741	155 758	157 112	158 899	160 778	1879
Jämsän kihlakunta	31 250	31 098	30 975	30 783	30 657	- 126
Kaarinan kihlakunta	53 581	54 305	54 891	55 302	56 041	739
Kangasalan kihlakunta	45 366	45 532	45 851	46 296	46 894	598
Kankaanpään kihlakunta	26 262	26 065	25 794	25 547	25 279	- 268
Kauhajoen kihlakunta	30 679	30 331	30 074	29 852	29 678	- 174
Kaustisen kihlakunta	28 205	27 847	27 629	27 453	27 189	- 264
Keuruun kihlakunta	17 803	17 572	17 310	17 151	16 976	- 175
Kokemäen kihlakunta	35 692	35 307	35 103	34 942	34 944	2
Kokkolan kihlakunta	43 087	43 001	43 045	43 131	43 253	122
Kyrönmaan kihlakunta	17 298	17 242	17 305	17 288	17 293	5
Lapuan kihlakunta	53 063	52 437	52 044	51 732	51 599	- 133
Loimaan kihlakunta	37 203	37 125	37 088	37 152	37 238	86
Mustasaaren kihlakunta	31 433	31 469	31 460	31 569	31 765	196
Mäntän kihlakunta	29 496	29 146	28 744	28 470	28 299	- 171
Nokian kihlakunta	82 805	84 632	86 219	88 131	89 849	1718
Närpiön kihlakunta	19 417	19 190	19 128	18 969	18 781	- 188
Pietarsaaren kihlakunta	48 343	48 168	48 188	48 332	48 548	216
Porin kihlakunta	108 377	108 104	107 879	108 000	107 908	- 92
Raision kihlakunta	57 018	57 691	58 199	58 952	59 485	533
Rauman kihlakunta	59 868	59 501	59 431	59 176	58 986	- 190
Saarjärven kihlakunta	24 022	23 634	23 285	23 019	22 688	- 331
Salon kihlakunta	62 393	62 528	62 530	62 709	62 889	180
Seinäjoen kihlakunta	82 134	82 366	82 873	83 489	84 067	578
Tampereen kihlakunta	195 468	197 774	199 823	200 966	203 092	2126
Turun kihlakunta	172 561	173 686	174 619	175 059	175 000	- 59
Turunmaan kihlakunta	22 958	22 888	22 801	22 810	22 766	- 44
Vaasan kihlakunta	56 737	57 014	56 925	56 953	57 088	135
Vakka-Suomen kihlakunta	41 389	41 070	40 841	40 460	40 286	- 174
Valkeakosken kihlakunta	42 141	42 058	42 132	42 299	42 329	30
Vammalan kihlakunta	29 414	29 095	28 824	28 701	28 589	- 112
Äänekosken kihlakunta	37 070	36 700	36 396	36 230	36 065	- 165
YHTEENSÄ	1 835 836	1 839 521	1 843 226	1 848 269	1 854 576	6307

2.2. TULOSELLISUUDEN KUVAUS

Kihlakunnanvirastot antavat alueellaan poliisi-, ulosotto- ja syyttäjäpalvelut sekä valtion yleishallintoviranomaisena suorittavat sille erikseen määrätyt muut tehtävät laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Palvelujen mahdollisimman tasapuolisen saatavuuden toteuttamiseksi kihlakunnanvirastot ylläpitävät keskustuomipaikan lisäksi palvelutoimistoja ja pyrkivät viime kädessä yhteispalvelulla turvaamaan alansa palvelut ja samalla auttavat myös muita viranomaisia ylläpitämään omat palvelunsa kihlakunnan alueen eri osissa.

Kihlakunnanvirastojen toiminta-ajatuksena on edistää kansalaisten oikeusturvan parantamista, palveluiden nykyistä taloudellisempaa tuottamista ja niiden riittävää ja tasapuolista saavutettavuutta kihlakunnan alueilla. Lisäksi tavoitteena on tarjota virastossa toimiville yksiköille asianmukaiset toimitilat, riittävät tietoliikennepalvelut sekä yhteisten virastotoimintojen ylläpito- ja tukipalvelut.

Kihlakunnanvirastojen eri osastojen, palvelutoimistojen ja palvelupisteiden toiminta on vakiintunut. Samoin kihlakunnan yhteisen osan ja eri osastojen määrärahojen ja muiden resurssien käyttö on ohjeistusten ja käytännön kautta saatu kuntoon.

Vuoden 2004 talousarviossa sisäasiainministeriö asetti kihlakunnanvirastoille seuraavat tulostavoitteet:

Kihlakunnanvirastot toimivat alueensa valtionhallinnon asiakaspalvelujen järjestämisen yhteen kokoajina ja koordinaattoreina kehittäen ja laajentaen yhteispalvelua sekä nykyisten että uusien toimijoiden kanssa tarkoituksenmukaisen ja nykyistä laajemman palveluvalikoiman tarjoavan palveluverkon aikaansaamiseksi

Tulos: Yhteispalvelupisteitä on mahdollisuuksien mukaan pyritty lisäämään ja kehittämään. Toimintavuoden aikana yhteispalvelupisteiden määrä on lisääntynyt 80:sta 83:een. Mustasaaren kihlakunnan poliisilaitoksen Maalahden palvelutoimisto, Porin kihlakunnan poliisilaitoksen Noormarkun palvelutoimisto ovat muuttuneet yhteispalvelupisteiksi. Myös Jyväskylän kumppanuustalolla palvelusihteeri aloitti uudessa yhteispalvelupisteessä lokakuussa 2004. Valtionhallinnon palveluja on lisätty Vakka-Suomen kihlakunnanviraston Taivassalon palvelutoimistossa. Korpilahden palvelutoimiston palveluiden siirto yhteispalvelujen piiriin on neuvottelujen alla ja toteutunevat vuoden 2005 aikana.

Yhteispalvelupisteissä työskenteleville on järjestetty yhteispalvelupäiviä, jossa alueen yhteispalveluun osallistuvat tai sellaista kehittäevät tahot voivat yhdessä keskustella yhteispalvelutuotantoon liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä.

Yhteisen henkilöstön ja kihlakunnanimismiehen väliset kehityskeskustelut ovat osa vakiinaista johtamistoimintaa. Yhteisen henkilöstön tehtäviä laajennetaan ja yhtenäistetään edelleen ja erityisesti niissä kihlakunnanvirastoissa, joissa yhteisen henkilöstön toimenkuva muodostuu pääsääntöisesti jonkun substanssiosaston tehtäviä.

Tulos: Kehityskeskustelut ovat osa normaalia ja vakiintunutta johtamiskäytäntöä. Jatkossa kehityskeskusteluihin liitetään myös uuteen palkkausjärjestelmään kuuluva työsuorituksen arviointi. Yhteisen henkilöstön toimenkuvia on muutettu laajentamalla niitä tulostavoitteiden mukaisesti. Sen sijaan yhteisen henkilöstön siirrot substanssistehtäviin mm. poliisin lupahallintotehtäviin eivät ole toteutuneet.

Kihlakunnanvirastot laativat toimeenpanosuunnitelman avattavista verkkopalveluista.

Tulos: Kihlakunnanvirastojen kotisivuja on laadittu vuosien 2003 ja 2004 aikana. Tällä hetkellä 19 kihlakunnanvirastolla on omat kotisivunsa. Toimeenpanosuunnitelmaa avattavista verkkopalveluista ei kihlakunnanvirastoissa ole tehty. Hanke on valtakunnallinen.

Kihlakunnanvirastojen asiakaspalvelua parannetaan määrärahojen puitteissa ottamalla toimitilajärjestelyissä entistä paremmin huomioon asiakkaiden yksityisyyden suoja, tietoturvasuus sekä toimitilaturvallisuuden edellyttävät järjestelyt.

Tulos: Toimitilajärjestelyjä toimitilaturvallisuuden parantamiseksi sekä asiakkaan yksityisyyden suojan huomioimiseksi on tehty määrärahojen puitteissa. Toimitiloihin on asennettu hälytyslaitteita, opastekylttejä, numerolaitteita sekä lisätty varapoistumisteitä. Yksityisyyden suojan parantamiseksi kihlakunnanvirastoissa odotus asiointipisteeseen on pyritty järjestämään eri tilaan kuin itse palvelu. Myös kalusteita sekä koneita ja laitteita uudelleen järjestelemällä asiakkaan yksityisyyden suojaa on pyritty parantamaan.

Kihlakunnanviraston todelliset mahdollisuudet vaikuttaa eri osastojen toimintaan niin tuloksellisuuden, vaikuttavuuden kuin taloudellisuuden sekä tuottavuuden osalta ovat hyvin rajalliset. Viraston yhteisen osan tehtävä- ja toiminta-alue on kapea ja tämän vuoksi koko viraston tulokset saavutetaan pääosin sektoreiden kautta.

2.3. YHTENÄISVIRASTOJEN TALOUS

mom. 26.07.21

Sisäasiainministeriö myönsi vuoden 2004 kehyksessä Länsi-Suomen lääninhallitukselle 13 730 000 euroa. Kehysrahoitus sisälsi Raision kihlakunnanviraston uusien toimitilojen vuokratilakustannusten nousun sekä elinkustannusindeksin korotusvaikutukset toimitilojen vuokraan. Vuodelta 2003 siirtyi 1 052 349,50 euroa, johon sisältyi sisäasiainministeriön vuoden 2003 lopussa Raision kihlakunnanvirastolle myöntämä 495 000 euron suuruinen varusteluraha sekä sisäasiainministeriön myöntämä 76 000 euron määräraha atk-kaapelointia varten. Toimintavuoden aikana sisäasiainministeriö myönsi toimintamenoihin lisämäärärahaa 140 000 euroa niiden kihlakunnanvirastojen atk-kaapelointien uudistamiseen, joissa vanhentuneet puhelinjärjestelmät korvataan IP-pohjaisilla puhelinjärjestelmillä.

Sisäasiainministeriön myöntämän kehysmäärärahan kasvu vuodesta 2003 ilman lisämäärärahoja oli 9.6 %. Toimitilamenot kasvoivat 7.2 % ja henkilöstömenot 3.1 %. Muut menot nousivat 4.4 %. Toimitilamenojen kasvu johtui pääosin Raision kihlakunnanviraston uusien toimitilojen vuokratilakustannuksista. Budjetoinnissa jouduttiin edellisten vuosien tapaan käyttämään kokonaiskehysten rahoitukseen myös kihlakunnissa säästyneitä rahoja.

Kihlakunnanvirastoista kolme virastoa ylitti vuodelle 2004 annetun määräraha-kehysten. Ylitykset olivat yhteensä 41 276,98 euroa. Ylitykset johtuivat puhepalvelujen uudistamisesta sekä osittain siitä, että kaikki kihlakunnanvirastot eivät olleet toimintavuoden aikana saaneet Kelalta työterveyshuollon kustannusten palautuksia.

TAULUKKO: Menojen kehitys menoryhmittäin vuosina 2000 - 2004 sekä muutos vuosina 2003 - 2004

MENOLAJI	2000	2001	2002	2003	2004	Muutos 2003/2004 (%)
Toimitilamenot	6 799 286	7 546 987	7 640 783	7 955 017	8 528 046	7.2
Henkilöstömenot	1 951 228	1 971 826	2 019 024	2 118 782	2 185 199	3.1
Muut menot	2 715 699	2 837 842	2 570 238	2 942 582	3 074 688	4.4
YHTEENSÄ	11 466 213	12 356 655	12 230 045	13 016 381	13 787 933	5.9

Määrärahan käytön muutokset kihlakunnittain vaihtelevat voimakkaasti. Alla olevassa taulukossa on esitetty kokonaismenot kihlakunnittain vuosina 2000 - 2004 sekä menot/asukas v. 2004. Kihlakunnanvirastojen menot vuonna 2004 olivat keskimäärin 11,98 euroa/asukas.

TAULUKKO: Määrärahan käyttö kihlakunnittain vuosina 2000 - 2004 sekä menot/asukas v. 2004

Kihlakunta	Vuoden 2000 käyttö euroa	Vuoden 2001 käyttö euroa	Vuoden 2002 käyttö euroa	Vuoden 2003 käyttö euroa	Vuoden 2004	Muutos 03/04 (%)	Menot/asukas 2004 euroa
Alavuden kihlakunta	205 592	220 403	237 503	236 648	233 817	- 1,20	8,15
Ikaalisten kihlakunta	274 038	272 932	286 383	288 493	294 934	2,23	9,97
Jämsän kihlakunta	486 306	476 281	497 691	563 314	535 442	- 4,95	17,47
Kaarinan kihlakunta	441 146	507 835	471 923	454 223	454 988	0,17	8,12
Kangasalan kihlakunta	364 883	369 376	398 862	392 084	421 158	7,42	8,98
Kankaanpään kihlakunta	222 951	231 181	228 510	242 607	239 867	- 1,13	9,49
Kauhajoen kihlakunta	252 037	265 854	280 428	287 197	299 621	4,33	10,10
Kaustisen kihlakunta	182 576	169 646	165 750	168 466	163 480	- 2,96	6,01
Keuruun kihlakunta	189 078	205 787	213 051	209 444	224 316	7,10	13,21
Kokemäen kihlakunta	396 972	380 524	403 830	416 344	445 700	7,05	12,75
Kokkolan kihlakunta	790 592	1 387 313	1 119 606	1 159 928	1 167 887	0,69	27,00
Kyrönmaan kihlakunta	105 428	107 841	113 198	118 298	117 870	- 0,36	6,82
Lapuan kihlakunta	448 782	483 093	503 889	513 817	491 784	- 4,29	9,53
Loimaan kihlakunta	340 708	344 678	348 237	350 290	351 698	0,40	9,44
Mustasaaren kihlakunta	238 444	229 490	233 516	645 457	462 603	- 28,33	14,56
Mäntän kihlakunta	342 474	346 883	368 069	365 580	374 620	2,47	13,24
Nokian kihlakunta	740 069	741 151	729 627	719 899	753 789	4,71	8,39
Närpiön kihlakunta	220 149	220 108	218 550	220 682	224 772	1,85	11,97
Pietarsaaren kihlakunta	328 577	341 416	356 499	370 663	373 251	0,70	7,69
Raision kihlakunta	463 599	478 376	481 980	497 874	1 440 190	189,27	24,21
Rauman kihlakunta	744 013	758 215	776 000	805 729	841 979	4,50	1427
Saarijärven kihlakunta	263 557	275 905	292 300	287 006	292 021	1,75	12,87
Salon kihlakunta	583 357	682 399	611 523	628 351	636 902	1,36	10,13
Seinäjoen kihlakunta	767 902	775 868	817 003	876 909	812 269	- 7,37	9,66
Turunmaan kihlakunta	362 293	376 884	387 671	391 419	383 741	- 1,96	16,86
Vakka-Suomen kihlakunta	509 605	515 698	506 901	512 122	516 695	0,89	12,83
Valkeakosken kihlakunta	392 175	404 128	403 554	413 376	438 379	6,05	10,36
Vammalan kihlakunta	306 426	313 351	327 143	348 743	331 735	- 4,88	11,60
Äänekosken kihlakunta	491 452	474 038	450 848	500 182	462 424	- 7,55	12,82

3. Läänin maistraatit

3.1. TOIMINTAKATSAUS

Länsi-Suomen läänissä toimii kolmetoista maistraattia. Erillisvirastoina toimivat Jyväskylän, Porin, Tampereen, Turun ja Vaasan maistraatit. Jämsän, Kokkolan, Rauman, Saarijärven, Salon, Seinäjoen, Turunmaan, ja Vakka-Suomen maistraatit ovat hallinnollisesti kihlakunnanvirastojen osastoja.

Länsi-Suomen läänissä maistraattien toimialuejako suhteessa kihlakuntajakoon on epäyhtenäinen.

Maistraatti	Maistraatin toimialueen kihlakunnat
Pori	Kankaanpää, Kokemäki, Pori, Vammala
Rauma	Rauma
Salo	Loimaa, Salo
Turku	Turku, Kaarina
Turunmaa	Turunmaa
Vakka-Suomi	Raisio, Vakka-Suomi
Jyväskylä	Jyväskylä
Jämsä	Jämsä, Keuruu
Saarijärvi	Saarijärvi, Äänekoski
Kokkola	Kokkola, Kaustinen
Seinäjoki	Alavus, Kauhajoki, Lapua, Seinäjoki
Vaasa	Vaasa, Kyrönmaa, Mustasaari, Närpiö, Pietarsaari
Tampere	Ikaalinen, Kangasala, Mänttä, Nokia, Tampere, Valkeakoski

Turunmaan, Jämsän, Rauman, Saarijärven, Kokkolan, Jyväskylän ja Turun maistraateilla on yksi toimipaikka. Vakka-Suomen maistraatin toimipaikka on Uusikaupunki ja maistraatilla on palveluysikkö myös Raisiossa. Salon maistraatilla on palveluysikkö Loimaalla ja Vaasan maistraatilla on palveluysiköt Pietarsaareissa ja Kristiinankaupungissa, Seinäjoen maistraatilla on palveluysiköt Kauhavalla ja Ähtärissä, Porin maistraatilla Huittisissa ja Vammalassa. Tampereen maistraatin toimialue on koko Pirkanmaan maakunta lukuun ottamatta Vammalan kihlakuntaa. Maistraatilla on palveluysiköt Nokiassa, Toijalassa, Ikaalissa ja Mäntässä.

Sisäasiainministeriö asetti 30.1.2004 maistraattityöryhmän, joka loppuraportissaan ehdottaa maistraattien toimialuejakoa muutettavaksi siten, että maistraateista muodostettaisiin riittävän suuria toiminnallisia kokonaisuuksia. Mikäli työryhmän ehdotukset toteutuvat esitetyllä tavalla, jäisi Länsi-Suomen läänin kahdeksan maistraattia: Jyväskylä (Jyväskylä, Jämsä, Saarijärvi), Kokkola, Pori (Pori ja Rauma), Salo, Seinäjoki, Tampere, Turku (Turku, Turunmaa, Vakka-Suomi) ja Vaasa. Työryhmän esitykset ovat aiheuttaneet epävarmuutta maistraattien keskuudessa.

Uusi kansalaisuuslaki on työllistänyt maistraatteja. Lain voimaantulon myötä maistraatit ovat joutuneet tekemään huomattavan määrän ennakoimatonta neuvonta-, tarkistus- ja korjaustyötä. Maisa –asiankäsittelyjärjestelmä otettiin täysimittaisesti käyttöön.

Palkkaus uudistukseen liittyvät arvioinnit päivitettiin sekä maistraattien henkilöstön että päälliköiden osalta loppuvuonna. Maistraattien päälliköt ovat käyneet tulos- ja kehityskeskustelut henkilökuntansa kanssa ja lääninhallitus maistraattien päälliköiden kanssa. Työtyytyväisyyskysely maistraateissa toteutettiin marraskuussa.

Länsi-Suomen läänin maistraateissa oli vuoden 2004 lopussa 263 virkaa, joista kolme lääninhallitukseen sijoitettuja atk-tukihenkilöiden virkoja. Lisäksi oli palkattuna määräaikaista henkilöstöä sekä omilla varoilla että työvoimahallinnon rahoituksella siten, että maistraattien toteutuneet henkilötyövuodet MATTI –työajanseurannan mukaan olivat yhteensä 278,22 henkilötyövuotta.

3.2. TULOKSELLISUUDEN KUVAUS

Lääninhallitus kävi tulosneuvottelut kaikkien maistraattien kanssa. Jokaisen maistraatin kanssa tehtiin kirjallinen tulossopimus, jonka allekirjoittivat lääninhallituksen puolelta maaherra ja maistraatin puolelta maistraatin päällikkö. Tulossopimukset sisälsivät maistraattikohtaisesti ”rääätälöitynä” ohjaavien viranomaisten asettamat tulostavoitteet sekä valtion talousarvion tavoitteet. Lisäksi tulossopimukseen kirjattiin maistraatin tulotavoite, lääninhallituksen maistraatille myöntämä nettomääräraha sekä asetettiin tavoitteet suoritetuotannolle.

Seuraavassa arvioidaan koko läänin tasolla maistraateille asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

SM:n asettamat tulostavoitteet

Painopiste: Paikkatietojen oikeellisuuden lisääminen

Tavoite: Rakennustietojen tarkistukset

Tulos: Maistraatit ovat tarkistaneet rakennustietoja yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Painopiste: Henkilötietojen oikeellisuuden parantaminen

Tavoite 1: Osoitteet oikein 99 %, tilapäiset osoitteet 75 %, osoitteiden tarkistus vaaleissa.

Tulos: Valtakunnallisen selvityksen mukaan vakinaisista osoitteista 99,2 % on oikein ja tilapäisistä osoitteista 78,7 %. Maistraatit ovat tarkistaneet osoitteita vaalien yhteydessä.

Tavoite 2: Ulkomaalaisten rekisteröinnin kehittäminen

Tulos: Yhteispalvelu Kansaneläkelaitoksen ja vero toimistojen kanssa ei käynnistynyt suunnitellulla tavalla vuonna 2004. Vaasan maistraatti oli mukana pilottikokeilussa yhdessä Kuopion ja Oulun maistraattien kanssa. Kokeilussa tehtiin verohallinnon ja Kansaneläkelaitoksen kanssa yhteispalvelusopimus neljäksi kuukaudeksi. Kokeilun tarkoituksena oli maassa tilapäisesti oleskelevien ja täällä työtä tekevien ulkomaalaisten rekisteröinnin kehittäminen. Koska useimmat ulkomaalaiset kääntyivät suoraan maistraatin puoleen, saatiin yhteispalvelusta kokemusta melko vähän.

Tavoite 3: Taloyhtiöiden verkkopalvelut

Tulos: Väestörekisterikeskuksen maistraateille kehittämä nettipohjainen asukastietopalvelu valmistui 15.11.2004, joten palvelun varsinainen käyttöönotto ja markkinointi siirtyivät vuodelle 2005. Aikaisempien vuosien tapaan maistraatit luovuttivat taloyhtiöille asukasluetteloita. Vuonna 2004 tavoitteena oli luovuttaa 3.515 asukasluettelo. Maistraatit luovuttivat yhteensä 3.692 asukasluettelo.

Painopiste: Holhouslaintarkastuksen laadun parantaminen

Tavoite: Määräaikana jätetyt vuosittaiset tarkastukset riittävällä tarkkuudella viimeistään sen vuoden aikana, jona tili on jätetty maistraattiin.

Tulos: Maistraatit eivät ole saaneet aivan kaikkia tilejä tarkastettua tavoitellussa ajassa.

Painopiste: Yleishallinto

Tavoite: Vihkimispalvelujen saatavuuden turvaaminen

Tulos: Maistraatit vihkivät pääsääntöisesti virka-aikana virkapaikalla. Muutama henkikirjoittaja on vapaaehtoisesti vihkinyt myös joitakin kertoja virka-ajan ja -paikan ulkopuolella.

Painopiste: Maistraatin sisäinen hallinto

Tavoite 1: Työyhteisövalmennuksen tehokas toteuttaminen

Tulos: Maistraattien päälliköt ja muut esimiehet osallistuivat sisäasiainministeriön järjestämään esimiesvalmennukseen Tampereella. Koulutuksen jälkeen kehittämistyötä on jatkettu maistraateissa.

Tavoite 2: Henkilöstötilinpäätöksen käyttöönotto

Tulos: Maistraattien kehittämysyksikkö ei saanut henkilöstötilinpäätösmallia valmiiksi vuonna 2004, joten tavoitteen toteutuminen siirtyi seuraavalle vuodelle. Tampereen maistraatti on laatinut henkilöstötilinpäätöksen vuodelta 2003.

Tavoite 3: Muuttoilmoituspuhelimien keskittäminen

Tulos: Muuttoilmoituspuhelin keskitettiin valtakunnallisesti vuoden lopussa pääsääntöisesti Kemijärvelle perustettuun Rovaniemen maistraatin palveluyksikköön, jolloin toiminta muissa muuttoilmoituspuhelimien vastaanottopaikoissa loppui. Ruotsinkielinen muuttoilmoituspuhelin keskitettiin vastaavasti Vaasan maistraatin Pietarsaaren palveluyksikköön.

Maistraatit noudattavat sisäasiainhallinnon hankintaohjeen ja sisäasiainministeriön ja Kauppatalo Hansel Oy:n välisen kumppanuussopimuksen mukaisia menettelyjä.

Tulos: Maistraatit ovat noudattaneet hankinnoissaan sisäasiainministeriön hankintaohjeita.

Budjettitavoitteet, jotka eivät sisälly edellä oleviin tarkennettuihin tavoitteisiin

Maistraateille saapuneet holhoustoimen lupahakemukset sekä edunvalvojan ja edunvalvojan sijaisen määräämistä koskevat asiat käsitellään sekä päätöstitit tarkastetaan viipymättä.

Tulos: Lupahakemusten käsittelyaika on ollut 1 viikko – 2,5 kuukautta. Edunvalvojan määräämistä koskevien asioiden käsittelyaika on ollut noin 2 viikkoa – 6 kk. Edunvalvojan sijaisen määräämistä koskevat asiat on käsitelty 1 viikossa – 2 kuukaudessa ja päätöstitit tarkastettu noin 1 viikossa - 3 kuukaudessa. Käsittelyajat ovat hiukan pidentyneet edellisvuoteen verrattuna. Käsittelyaikojen suuri vaihtelu maistraattien välillä viittaisi siihen, että eri maistraatit laskevat käsittelyajat eri tavalla. Käyttöön otettu Maisa – asiankäsittelyjärjestelmä tuonee jatkossa yhdenmukaisuutta käsittelyaikojen seurantaan.

Maistraatit kehittävät toimintaansa vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kuten edunvalvojien, käräjäoikeuksien, sosiaali- ja terveysviranomaisten ja asiakasjärjestöjen kanssa.

Tulos: Maistraatit ovat järjestäneet koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia alueensa yleisille edunvalvojille. Maistraattien henkilökunta on käynyt luennoimassa yhteistyötahojen järjestämissä tilaisuuksissa. Lisäksi maistraatit ovat työnsä puiteissa jatkuvasti yhteydessä eri sidosryhmien kanssa.

Maistraatit ottavat toiminnassaan huomioon vuonna 2003 valmistuvan seurantatutkimuksen tulokset.

Tulos: Maistraatit ovat toiminnassaan ottaneet huomioon seurantatutkimuksen tulokset.

Asunto-osakeyhtiöitä koskevien kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelyaika on keskimäärin alle 0,5 kuukautta.

Tulos: Tulostavoite saavutettiin. Länsi-Suomen läänin maistraattien asunto-osakeyhtiöitä koskevien kaupparekisteri-ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2004 oli 9,5 päivää.

Maistraatit osallistuvat vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä annettavaa lakia koskevaan koulutukseen ja hoitavat uuden lain mukaiset tehtävät asiantuntevasti. Maistraatit vaikuttavat toiminnallaan siihen, että lain siirtymäsäännöksen tavoitteet rekisteritietojen ajantasaistamiseksi toteutuvat.

Tulos: Vesikulkuneuvorekisterilainsäädännön valmistelu on kesken. Laki tulee voimaan vuonna 2006.

3.3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN JA KUSTANNUSVASTAVUUSLASKELMAT

Länsi-Suomen läänin maistraattien käytettävissä oleva määräraha vuonna 2004 momentilla 26.06.21 oli 27.798 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Kun kuitenkin tulot nousivat peräti 393.144 euroa eli huomattavasti ennakoitua enemmän, oli maistraattien käytettävissä noin 360.000 euroa enemmän kuin vuonna 2003. Bruttomenot kasvoivat ainoastaan 77.410 euroa edellisvuodesta. Määrärahojen niukkuus näkyy investoinneissa, joita on tehty vuosi vuodelta vähemmän sekä toteutuneissa henkilötyövuosissa. Maistraateilla ei enää määrärahojen puitteissa ole ollut mahdollisuutta palkata tilapäistä apu-työvoimaa samassa määrin kuin aikaisemmin. Muut kulut toteutuivat 74.793 euroa edellisvuotta pienempinä, mikä osoittaa, että maistraatit ovat karsineet matkakulut minimiin. Taulukossa 1 on Länsi-Suomen läänin maistraattien tulot ja menot esitetty sisäasiainministeriön budjetoitiohjeiden mukaisessa asetelmassa.

Taulukossa 2 on maistraattien suoritteiden määrät esitetty koko läänin osalta ministeriön seurantaohjeen mukaisesti. Seurattavia suoritteita on tarkennettu vuonna 2004. Vastavaa seurantatietoa ei kaikilta osin ole käytettävissä aikaisemmilta vuosilta, joten taulukosta puuttuu joitakin lukuja. Maksusta vapautetut suoritteet on nostettu seurannassa maksullisten suoritteiden rinnalle. Lisäksi holhoustoimen maksuttomat suoritteet on ensimmäisen kerran määritetty. Väestötietojärjestelmä -tulosalueella henkilötietojen ylläpidossa tallennettujen ilmoitusten lukumäärä on ollut hiukan arvioitua suurempi, sen sijaan rakennus- ja kiinteistötietojen ylläpidossa tallennettujen ilmoitusten lukumäärä oli arvioitua pienempi. Julkisoikeudellisessa maksullisessa palvelussa suoritelmäärät olivat arvioitua suuremmat. Myös liiketaloudellisia tietopalvelusopimuksia tehtiin arvioitua enemmän. Kaupparekisteristä annettavien otteiden, jäljennösten ja todistusten lukumäärä laski hiukan odotettua enemmän. Sen sijaan kaupparekisterin ylläpidossa suoritteita oli huomattavasti enemmän kuin osattiin ennakoita. Holhoustoimen tulosalueella lähes kaikkien suoritteiden lukumäärät ylittivät arvioidun. Yleishallinto -tulosalueella venerekisteristä annettiin edellisvuotta enemmän otteita ja todistuksia, samoin nimenmuutoshakemuksiin annettujen päätösten lukumäärä kasvoi. Myös yleishallinnon maksuttoman palvelun osalta kaikki suoritelmäärät olivat suurempia kuin edellisenä vuotena. Kaupanvahvistusten osalta sen sijaan lievä lasku jatkui edelleen.

Taulukossa 3 on maistraattien henkilötyövuodet, bruttomenot ja tulot esitetty tulosalueittain. Välillisen työajan kustannukset on kirjattu omille tulosalueilleen. Bruttomenoissa ja henkilötyövuosissa on huomioitu kaikki maistraattien käytössä olleet määrärahat. Henkilötyövuosien määrä sisäisessä hallinnossa on laskenut, samoin väestötietojärjestelmän tulosalueella. Holhoustoimessa ja yleishallinnon tulosalueella henkilötyövuosien lukumäärä on hiukan kasvanut edellisvuoteen verrattuna.

Taulukoissa 4 - 7 on esitetty maistraattien tuottavuus-, taloudellisuus- ja kustannusvastaavuuslaskelmat tulosalueittain. Henkilötyövuodet ja henkilöstökulut perustuvat maistraattien MATTI -työajanseurantajärjestelmään kirjattuihin tunteihin. Muiden kustannusten jako maksulliseen ja maksuttomaan toimintaan perustuu henkilötyövuosijakoon. Vuoden 2004

tuottavuus- ja taloudellisuusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin verrattuna johtuen seurattavien suoritteiden muuttumisesta. Maksusta vapautetut suoritteet puuttuvat joitakin holhustoimen suoritteita lukuun ottamatta aikaisemmilta vuosilta. Lisäksi seurantaan on tullut uusia suoritteita. Suurin merkitys suoritteiden lukumäärään on kiinteistötietojärjestelmästä annetuilla otteilla ja todistuksilla, jotka ovat ensimmäisen keran mukana yleishallinto -tulosalueella erillislain mukaisissa julkisoikeudellisissa suoritteissa. Aikaisemmin suoritteiden lukumäärä sisälsi pelkät kaupanvahvistukset.

Väestötietojärjestelmä -tulosalueella väestötietojärjestelmän ylläpidon osalta taloudellisuus on säilynyt suurin piirtein ennallaan, vaikka tuottavuus on hiukan laskenut. Julkisoikeudellisessa maksullisessa palvelussa sekä tuottavuus että taloudellisuus näyttäisivät hiukan parantuneen edellisvuoteen verrattuna. Liiketaloudellisen palvelun osalta on huomattava, että henkilötyövuosissa on mukana myös osoitepalvelupuhelimen tarvitsema henkilötyöpanos, vaikka puheluiden lukumäärä puuttuu suoritetiedoista. Kauppa- ja yhdistysrekisterin tulosalueella kaupparekisterin ylläpidossa tuottavuus ja taloudellisuus ovat säilyneet ennallaan, vaikka julkisoikeudellisessa maksullisessa palvelussa sekä maksuttomassa palvelussa tunnusluvut ovat huonontuneet. Holhustoimen tulosalueella maksuttoman palvelun osalta ei löydy vertailutietoa aikaisempiin vuosiin. Julkisoikeudellisen maksullisen palvelun osalta tuottavuus ja taloudellisuus ovat parantuneet edellisvuoteen verrattuna. Yleishallinto -tulosalueella tiedot ovat vertailukelpoisia ainoastaan vuosien 2004 ja 2003 maksuttoman palvelun osalta. Tältä osin tuottavuus ja taloudellisuus näyttäisivät parantuneen.

Kustannuslaskelmissa väestötietojärjestelmä -tulosalueella alijäämä sekä julkisoikeudellisissa että liiketaloudellisissa suoritteissa on pienentynyt edellisvuoteen verrattuna. Kaupparekisterin tulosalueella alijäämän kasvu johtuu todennäköisesti siitä, että kaupparekisterin ylläpito erotettiin omaksi seurantakohteeksi vuonna 2003, jolloin eri tulosaluelajeille kohdistettu työaika perustui arvioon. MATTI -työajanseurannassa nykyinen tulosaluelajiseuranta on ollut mukana vuodesta 2004 lukien. Holhustoimen tulosalueella alijäämä on edellisvuotta pienempi. Yleishallinto -tulosalueella maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden osalta alijäämä on kasvanut edellisvuodesta, sen sijaan erillislain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden osalta ylijäämä on huomattavasti edellisvuotta suurempi. Se on myös ainoa kustannuslaskelma, jossa lopputulos on ylijäämäinen. Käyttöjäämä on kaupparekisteriä ja holhusta lukuun ottamatta kaikissa kustannuslaskelmissa positiivinen.

Taulukko 1 Maistraattien rahoitus ja määrärahat

	2004	2004	2003	2 002
1. Rahoitus ja määrärahat	Arvioitu €	Toteutunut €	Toteutunut €	Toteutunut €
Bruttomenot	12 001 000	12 111 541	11 982 072	11 559 219
Tulot suoritteista	2 490 000	2 796 947	2 594 714	2 611 252
Muut tulot	455 000	650 917	460 006	489 272
Nettomenot	9 056 000	8 663 677	8 927 352	8 458 695
Ed. vuodelta siirtyneet määrärahat	333 823	333 823	835 621	1 135 115
Määrärahat 26.06.21	8 000 000	8 000 000	7 526 000	7 410 000
Määrärahat 26.07.21	700 000	737 600	647 501	586 888
Määrärahat; muut momentit yht.				
mom. 34.06.29.2		199 395	234 768	136 779
mom. 29.10.21		14 618	17 285	25 534
Seuraavalle vuodelle siirtyvät määrärahat; 26.06.21	-22 177	621 759	333 823	835 621
2. Menot ja tulot (mom. 26.06.21)				
Bruttomenot	11 301 000	11 159 928	11 082 518	10 810 018
Investoinnit	93 300	35 097	110 194	176 883
Aineet, tarvikkeet, tavarat	223 000	325 935	199 792	239 624
Henkilöstökulut	9 358 000	9 169 255	9 132 323	8 817 999
Vuokrat	742 000	745 746	745 051	738 456
palvelujen ostot	746 500	733 889	670 359	688 445
Muut kulut	138 200	150 006	224 799	148 611
Tulot	2 945 000	3 447 864	3 054 720	3 100 524
Tulot suoritteista	2 490 000	2 796 947	2 594 714	2 611 252
<i>väestötietojärjestelmä</i>	630 000	738 522	726 915	815 316
<i>kaupparekisteri ja yhdistysrekisteri</i>	130 000	142 091	150 663	163 041
<i>holhous</i>	860 000	966 107	855 455	846 172
<i>yleishallinto</i>	870 000	950 227	861 681	786 723
Muut tulot	455 000	650 917	460 006	489 272
Nettomenot	8 356 000	7 712 064	8 027 798	7 709 494
Henkilötyövuodet mom 26.06.21	273,00	271,89	272,59	275,81
Henkilötyövuodet; muut momentit	9,00	6,33	9,19	6,50

Taulukko 2 Maistraattien suoritteet

SUORITTEIDEN LUKUMÄÄRÄ	2004	2004	2003	2002
	Arvio kpl	toteutunut kpl	toteutunut kpl	toteutunut kpl
21. Väestötietojärjestelmä				
211 Väestötietojen ylläpito ja maksuton palvelu	755 150	730 342	777 446	898 585
- henkilötietojen ylläpidossa tallennetut ilmoitukset	383 650	390 247	386 704	376 487
- rakennus- ja kiinteistötietojen ylläpidossa tallennetut ilmoitukset	371 500	340 095	390 472	522 098
212 Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	54 971	67 060	57 054	64 279
- VTJ-ote	47 930	48 925	49 494	56 679
- maksusta vapautettu VTJ-ote		9 479		
- manuaalisesti laadittu VTJ-ote	3 337	3 963	3 513	3 822
- maksusta vapautettu manuaalisesti laadittu VTJ-ote		792		
- asukasluettelon ja sen muutostietojen toimitukset	3 515	3 376	3 782	3 587
- maksusta vapautettu asukasluettelon ja sen muutostietojen toimitukset		316		
- tietopalvelusopimukset (julkisoik. massaluovutus)	189	209	265	191
213 Liiketaloudellinen palvelu	299	399	552	318
- tietopalvelusopimukset (liiketal. massaluovutus)	299	342	552	318
- laaditut perillisselvitykset		57		
22. Kaupparekisteri ja yhdistysrekisteri				
221 Kauppa- ja yhdistysrekisterin julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	14 055	14 250	15 095	16 028
- kaupparek. annettavat otteet, jälj. ja todistukset	11 180	10 925	12 104	12 975
- YTJ:stä annettavat otteet ja todistukset		329		
- yhdistysrek. annettavat otteet, jälj. ja todistukset	2 875	2 996	2 991	3 053
223 Maksuton palvelu ja muut tehtävät	2 415	2 517	2 564	2 511
- maistraattiin jätetyt yhdistysrekisteri-ilmoitukset	2 415	2 517	2 564	2 511
229 Kaupparekisterin ylläpito	10 433	11 545	11 121	10 687
- as oy:n perus- ja yhtiöjärj. muutosilmoitukset	1 138	1 315	1 171	1 165
- as oy:n muut muutosilmoitukset	3 990	4 522	4 098	3 925
- muut maistraattiin jätetyt kaupparekisteri-ilmoitukset	5 305	5 708	5 852	5 597
23. Holhoustoimi				
231 Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	18 225	17 839	17 899	15 058
- lupapäätökset	2 027	2 095	2 148	2 136
- maksusta vapautetut päätökset	826	165	620	
- tilintarkastukset	9 725	10 412	9 357	8 975
- maksusta vapautetut tilintarkastukset	5 031	4 833	4 734	4 885
- edunvalvojan määrääminen	1 265	1 017	1 149	1 211
- maksusta vapautettu edunvalvojan määrääminen		393		
- hakemus käräjäoik:lle edunvalvojan määräämiseksi	1 335	1 638	1 293	1 418
- maksusta vapautettu hakemus käräjäoikeudelle edunvalvojan määräämiseksi		287		
- holhousrekisteristä annettavat otteet	3 715	4 263	3 892	4 159
- maksusta vapautetut otteet holhousrekisteristä	1 188	1 189	1 075	
233 Maksuton palvelu ja muut tehtävät		6 190		
- alaikäisen rekisteröinti		1 247		
- omaisuusluettelo		3 168		
- nelivuotisselvitys		1 755		
- omaisuudenhoitosuunnitelma		20		

24. Yleishallinto				
241 Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	34 122	36 787	35 208	33 409
- perukirjan osakasluettelon vahvistukset	3 250	2 976	3 298	3 321
- julkisen notaarin tehtävät	24 010	23 592	24 924	23 074
- venerekisteristä annetut otteet	6 035	6 699	6 150	6 181
- nimenmuutoshakemukseen annetut päätökset	827	957	836	833
- avioehtosopimusten tms. rekisteröinti		2 563		
243 Maksuton palvelu ja muut tehtävät	13 180	15 360	12 338	6 100
- avioliiton esteiden tutkinat	3 415	4 118	3 401	3 329
- vihkimiset ja parisuhteen rekisteröinnit	2 655	3 217	2 605	2 771
- isyyden tunnustamisen vahvistamiset	7 110	8 025	6 332	
249 Kaupanvahvistukset ja muut erillislain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet	3 325	6 221	3 543	3 673
- kaupanvahvistukset	3 325	3 471	3 543	3 673
- kiinteistötietojärjestelmästä annetut otteet ja tod.		2 750		

Taulukko 3 Maistraattien henkilötyövuodet, menot ja tulot tulosalueittain

	2004	2003	2002
Sisäinen hallinto			
Henkilöstön määrä htv	28,19	33,51	36,86
Bruttomenot €	3 254 786	3 530 248	3 435 460
Tulot €	19 672	21 878	74 848
Väestötietojärjestelmä			
Henkilöstön määrä htv	92,47	94,93	98,62
Bruttomenot €	2 877 811	2 864 077	2 857 621
Tulot €	737 938	725 908	814 245
Kauppa- ja yhdistysrekisteri			
Henkilöstön määrä htv	20,29	20,35	22,00
Bruttomenot €	693 200	694 666	725 142
Tulot €	713 135	593 425	583 658
Holhous			
Henkilöstön määrä htv	54,22	52,30	53,08
Bruttomenot €	1 991 738	1 922 073	1 905 100
Tulot €	963 246	853 997	844 106
Yleishallinto			
Henkilöstön määrä htv	20,62	19,47	14,91
Bruttomenot €	1 042 564	896 979	748 377
Tulot €	948 792	859 511	783 667
Koulutus- ja kehittämistehtävät			
Henkilöstön määrä htv	6,05	6,42	6,38
Bruttomenot €	260 223	259 798	259 732
Tulot €			
Muu palkallinen poissaolo			
Henkilöstön määrä htv	51,38	54,8	50,46
Bruttomenot €	1 745 665	1 814 231	1 627 786
Tulot €			

VÄESTÖTIETOJÄRJESTELMÄ

Taulukko 4

Väestötietojärjestelmä –tulosalueen tuottavuus-, taloudellisuus- ja kustannusvastaavuuslaskelmat

1. Tuottavuus ja taloudellisuus

Ylläpito	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	730 342	777 446	898 585
Henkilöstön määrä; htv	75,97	75,76	79,76
Kustannukset	4 496 870	4 764 311	4 805 206
Tuottavuus; suoritetta/htv	9 614	10 262	11 266
Taloudellisuus; €/suorite	6,16	6,13	5,35
Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	67 060	57 054	64 279
Henkilöstön määrä; htv	6,70	6,92	7,39
Kustannukset	399 104	421 995	435 367
Tuottavuus; suoritetta/htv	10 009	8 245	8 698
Taloudellisuus; €/suorite)	5,95	7,40	6,78
Liiketaloudellinen palvelu	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	399	552	318
Henkilöstön määrä; htv	9,78	12,24	11,50
Kustannukset	582 542	696 586	616 945
Tuottavuus; suoritetta/htv	41	45	28
Taloudellisuus; €/suorite	1 460,01	1 261,94	1 940,08

2. Kustannusvastaavuuslaskelmat

Julkisoikeudelliset suoritteet	2004	2003	2002
Tulot; €	313 163	284 750	310 743
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 931	533	1 020
41 Henkilöstökulut	191 016	193 340	195 824
42 Vuokrat	243	317	582
43 Palvelujen ostot	13 868	10 446	10 780
45 Muut kulut	1 598	1 615	1 820
Erilliskustannukset yhteensä	208 656	206 251	210 026
Käyttöjäämä; €	104 507	78 498	100 717
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	4 070	5 610	5 756
korot	216	372	648
muut yhteiskustannukset	186 161	209 761	218 940
Yhteiskustannukset yhteensä	190 448	215 743	225 344
Kustannukset yhteensä	399 104	421 994	435 370
Yli-/alijäämä	-85 941	-137 245	-124 627

Liiketaloudelliset suoritteet	2004	2003	2002
Tulot; €	425 360	442 167	389 131
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	1 756	944	2 139
41 Henkilöstökulut	274 311	305 079	231 490
42 Vuokrat	32	276	1 133
43 Palvelujen ostot	19 852	19 641	16 452
45 Muut kulut	1 554	2 128	1 097
Erilliskustannukset yhteensä	297 505	328 068	252 311
Käyttöjäämä; €	127 854	114 098	136 820
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	6 063	10 034	9 462
korot	283	601	868
muut yhteiskustannukset	278 691	357 880	278 277
Yhteiskustannukset yhteensä	385 037	368 515	288 607
Kustannukset yhteensä	582 542	696 583	540 918
Yli-/alijäämä	-157 183	-254 417	-151 787

KAUPPA- JA YHDISTYSREKISTERI

Taulukko 5 Kaupparekisteri ja yhdistysrekisteri –tulosalueen tuottavuus-, taloudellisuus- ja kustannusvastauslaskelmat

1. Tuottavuus ja taloudellisuus

Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu

	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	14 250	15 095	
Henkilöstön määrä; htv	4,20	2,58	
Kustannukset	259 239	166 159	
Tuottavuus; suoritetta/htv	3 393	5 851	
Taloudellisuus; €/suorite	18,19	11,01	

Maksuton palvelu ja muut tehtävät

	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	2 517	2 564	2 511
Henkilöstön määrä; htv	10,49	8,08	10,24
Kustannukset	640 018	538 171	647 894
Tuottavuus; suoritetta/htv	240	317	245
Taloudellisuus; €/suorite	254,28	209,90	258,03

Kaupparekisterin ylläpito

	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	11 545	11 121	
Henkilöstön määrä; htv	10,30	9,30	
Kustannukset	622 418	614 805	
Tuottavuus; suoritetta/htv	1 121	1 196	
Taloudellisuus; €/suorite	53,92	55,28	

2. Kustannusvastaavuuslaskelmat

Julkisoikeudelliset suoritteet	2004	2003	2002
Tulot; €	137 453	145 563	
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	1 264	1 196	
41 Henkilöstökulut	129 185	78 509	
42 Vuokrat	162	1 208	
43 Palvelujen ostot	11 388	6 355	
45 Muut kulut	1 649	2 000	
Erilliskustannukset yhteensä	143 647	89 268	
Käyttöjäämä; €	-6 195	56 295	
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	2 430	1 789	
korot	132	120	
muut yhteiskustannukset	113 030	82 262	
Yhteiskustannukset yhteensä	115 592	84 171	
Kustannukset yhteensä	259 239	173 439	
Yli-/alijäämä	-121 786	-27 876	

HOLHOUSTOIMI

Taulukko 6 Holhous –tulosalueen tuottavuus, taloudellisuus ja kustannusvastaavuuslaskelma

1. Tuottavuus ja taloudellisuus

Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	26 292	24 268	22 784
Henkilöstön määrä; htv	30,41	30,57	29,69
Kustannukset	1 981 808	2 065 397	1 959 070
Tuottavuus; suoritetta/htv	865	794	767
Taloudellisuus; €/suorite	75,38	85,11	85,99
Maksuton palvelu ja muut tehtävät	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	6 190		
Henkilöstön määrä; htv	23,79		
Kustannukset	1 534 905		
Tuottavuus; suoritetta/htv	260		
Taloudellisuus; €/suorite	247,97		

2. Kustannusvastaavuuslaskelma

Julkisoikeudelliset suoritteet	2004	2003	2002
Tulot; €	966 089	855 456	846 165
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	16 085	7 091	6 553
41 Henkilöstökulut	1 063 035	1 047 341	984 738
42 Vuokrat	1 169	1 404	1 163
43 Palvelujen ostot	16 462	20 309	20 970
45 Muut kulut	25 716	19 354	20 171
Erilliskustannukset yhteensä	1 122 467	1 095 499	1 033 595
Käyttöjäämä; €	-156 378	-240 043	-187 430
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	17 422	23 495	27 380
korot	944	1 579	2 567
muut yhteiskustannukset	840 976	943 875	895 527
Yhteiskustannukset yhteensä	859 341	968 949	925 474
Kustannukset yhteensä	1 981 808	2 064 448	1 959 069
Yli-/alijäämä	-1 015 719	-1 208 992	-1 112 904

YLEISHALLINTO

Taulukko 7 Yleishallinto -tulosalueen tuottavuus, taloudellisuus- ja kustannusvastaavuuslaskelma

1. Tuottavuus ja taloudellisuus

Julkisoikeudellinen maksullinen palvelu	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	36 787	35 208	33 409
Henkilöstön määrä; htv	10,15	9,96	8,81
Kustannukset	724 523	669 912	599 485
Tuottavuus; suoritetta/htv	3 624	3 535	3 792
Taloudellisuus; €/suorite	19,70	19,03	17,94
Maksuton palvelu ja muut tehtävät	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	15 360	12 338	6 100
Henkilöstön määrä; htv	8,80	7,96	4,65
Kustannukset	619 419	575 907	325 741
Tuottavuus; suoritetta/htv	1 745	1 550	1 312
Taloudellisuus; €/suorite	40,31	46,68	53,40
Erillislain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet	2004	2003	2002
Suoritteiden kokonaismäärä; kpl	6 221	3 543	3 673
Henkilöstön määrä; htv	1,23	1,19	1,14
Kustannukset	206 139	226 187	227 580
Tuottavuus; suoritetta/htv	5 058	2 977	3 222
Taloudellisuus; €/suorite	33,14	63,84	61,96

2. Kustannusvastaavuuslaskelmat

Maksuperustelain mukaiset
julkisoikeudelliset suoritteet

	2004	2003	2002
Tulot; €	623 693	603 200	529 578
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	10 829	8 151	12 555
41 Henkilöstökulut	404 019	326 906	285 793
42 Vuokrat	87	638	1 279
43 Palvelujen ostot	18 633	17 909	23 829
45 Muut kulut	4 636	5 424	8 273
Erilliskustannukset yhteensä	438 205	359 028	331 729
Käyttöjäämä; €	185 488	244 172	197 849
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	6 263	8 079	8 148
korot	353	544	789
muut yhteiskustannukset	279 702	302 261	258 820
Yhteiskustannukset yhteensä	286 318	310 884	267 757
Kustannukset yhteensä	724 523	669 912	599 486
Yli-/alijäämä	-100 830	-66 712	-69 908

Erillislain mukaiset
julkisoikeudelliset suoritteet

	2004	2003	2002
Tulot; €	309 514	242 577	241 617
Kustannukset; €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
40 Aineet, tarv. ja tavarat	1 274	832	1 568
41 Henkilöstökulut	166 844	186 002	187 686
42 Vuokrat	25	130	234
43 Palvelujen ostot	2 312	2 288	2 784
45 Muut kulut	419	531	1 142
Erilliskustannukset yhteensä	170 874	189 783	193 414
Käyttöjäämä; €	138 640	52 794	48 203
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
poistot	800	1 132	1 193
korot	43	72	113
muut yhteiskustannukset	34 421	35 199	32 864
Yhteiskustannukset yhteensä	35 265	36 403	34 170
Kustannukset yhteensä	206 139	226 186	227 584
Yli-/alijäämä	103 375	16 391	14 033

4. Läänin poliisitoimi

4.1. KATSAUS PAIKALLISPOLIISIN TOIMINTAAN

TOIMINTA-AJATUS

Läänin paikallispoliisin toiminta-ajatuksena on väestön yleisen järjestyksen ja turvallisuuden, ympäristön ja omaisuuden suojan sekä oikeusturvallisuuden ylläpitäminen poliisihallinnon toimenpitein normaaliaikana ja poikkeusoloissa siten, että läänin asukkaat, yritykset ja yhteisöt voivat toimia turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä.

Poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ja rikosten ennalta ehkäiseminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen.

KIHLAKUNTIEN JA POLIISILAITOSTEN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Länsi-Suomen läänissä on 34 kihlakuntaa ja 34 kihlakunnan poliisilaitosta, joista Jyväskylän, Porin, Tampereen, Turun ja Vaasan poliisilaitokset ovat erillisvirastoja ja muut yhteisvirastojen osastoja.

Poliisin lääninjohdon toimipaikka on Turussa. Ahvenanmaan itsehallintolain perusteella lääninpoliisijohtaja antaa maakuntahallituksen pyynnöstä virka-apua maakunnan poliisille.

Poliisin vakituisessa ja määräaikaisessa palveluksessa Länsi-Suomen läänissä vuoden 2004 aikana oli keskimäärin 2 863 henkilöä (2 831), joista poliiseja noin 2 074 henkilöä (2 066). Henkilöstön tarkempi kuvaus on kohdassa 4.2.

POLIISIN TIEToon TULLUT RIKOLLISUUS VUONNA 2004

Poliisin tietoon tulleiden kaikkien rikosten määrä (255 422) lisääntyi Länsi-Suomessa vajaa neljä prosenttia edellisestä vuodesta. Koko maassa nousu oli kolme prosenttia.

Rikosten määrä Länsi-Suomen läänissä on viimeisten viiden vuoden aikana vaihdellut 240 000 ja 255 000 välillä. Rikosten määrä / poliisimies on pysytellyt tasaisesti 120 - 124 paikkeilla viimeisten neljän vuoden aikana.

Poliisin tietoon tulleiden rikoslakirikosten määrä (175 495) laski Länsi-Suomen läänissä puoli prosenttia. Maakunnittain tarkasteltuna rikoslakirikokset laskivat Varsinais-Suomessa (-5,4%), Keski-Suomessa (-8,3%) ja Keski-Pohjanmaalla (-2,6%). Etelä-Pohjanmaalla rikoslakirikokset nousivat eniten (10,6%) ja muissa maakunnissa nousu oli maltillisempaa.

Yleisten paikkojen turvallisuutta mitataan katuturvallisuusindeksillä. Katuturvallisuus on huonontunut hieman Länsi-Suomessa indeksissä mukana olevien rikosten osalta. Indeksillä on pienentynyt viime vuosina ja on nyt alimmillaan seitsemään vuoteen (105). Katuturvallisuusindeksi vaihtelee kihlakunnittain Länsi-Suomessa 67 (Vaasa) ja 364 (Mustasaari) välillä. Mitä pienempi indeksi on, sitä suurempi on indeksin laskentaan vaikuttavien rikosten lukumäärä asukasta kohti. Indeksillä mitattuna Vaasassa on turvattomampaa kuin Mustasaassa. Indeksien vertailuluku on koko maan keskiarvo 100 vuodelta 1999 (kts. katuturvallisuusindeksin laskentaperusteet).

Omaisuusrikokset vähenivät 8 prosenttia ja näin jo useita vuosia kestänyt omaisuusrikosten määrän nousu kääntyi laskuun. Omaisuusrikoksista varkausrikokset vähenivät 15 prosenttia ja ryöstörikokset 3 prosenttia. Vahingontekorikosten kohdalla kirjattiin lähes 5 prosentin nousu.

Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten lukumäärät ovat läänissä vuosi vuodelta nousseet ja nousuprosentti vuonna 2004 oli vajaat kaksi. Eniten nämä rikokset lisääntyivät Pirkanmaalla, jossa kasvua oli 4,4 prosenttia. Rikoksista vakavimpia, henkirikoksia ja niiden yrityksiä, tehtiin Länsi-Suomessa 18 enemmän kuin edellisellä vuonna, yhteensä 156. Myös törkeät pahoinpitelyt nousivat (7%).

Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten lukumäärän noususta huolimatta Länsi-Suomen poliisi pystyi parantamaan näiden rikosten selvitysastetta edellisvuodesta viidellä prosenttiyksiköllä, 86 prosenttiin.

Länsi-Suomessa tuli poliisin tietoon 36 prosenttia kaikista maan liikennesrikoksista, 67 378 rikosta vuonna 2004. Rattijuopumukset lisääntyivät seitsemällä prosentilla ja törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen lisääntyi liki 15 prosenttia. Rattijuopumuksista törkeät rattijuopumukset lisääntyivät 9 prosenttia ja trendi on ollut nouseva jo muutaman vuoden.

Tieliikenteessä tapahtuneissa henkilövahinko-onnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä väheni edellisestä vuodesta 117 henkilöllä. Loukkaantuneita oli yhteensä 3 165 henkilöä. Henkilövahinko-onnettomuuksissa kuoli 153 henkilöä, 9 henkilöä enemmän kuin edellisellä vuonna. Kuolleiden määrässä ovat mukana Konginkankaan liikenneonnettomuudessa menehtyneet 23 ihmistä. Liikenneturvallisuusindeksillä mitattuna tilanne on viime vuosina pysynyt samana.

4.2 TOIMINNAN TULOKSELLISUUDEN KUVAUS TUNNUSLUKUIINEEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Sisäasiainministeriön poliisiosaston ja Länsi-Suomen poliisin lääninjohdon välisessä tulossopimuksessa vuosille 2003 - 2004 kirjattujen tulostavoitteiden toteutumisesta on raportoitu poliisin ylijohdon marraskuussa 2004.

Vuoden 2004 osalta Länsi-Suomen läänin poliisitoiminnan kehitystä arvioidaan kansalais- ja asiakasnäkökulman, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, toimintojen sujuvuuden ja taloudellisuuden sekä henkilöstönäkökulman suhteen. Raporttia käsitellään valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti poliisin strategiapäivillä huhtikuussa 2005. Raportissa arvioidaan läänin poliisitoiminnan kehitystä suhteessa poliisin visioon ja strategioissa vahvistettuihin kriittisiin menestystekijöihin.

Länsi-Suomen läänin poliisitoimintaa on arvioitu vuodelta 2004 myös peruspalvelujen näkökulmasta. Arvio julkaistaan osana Länsi-Suomen lääninhallituksen vuoden 2004 peruspalvelujen arviointiraporttia.

Länsi-Suomen lääninhallituksen ja valtion talousarviossa poliisitoiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on raportoitu toisaalla tässä raportissa.

TOIMINNAN TALOUDELLISUUS JA TUOTTAVUUS

Poliisitoiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioimiseksi oheisissa taulukoissa on tuotu esille eräitä poliisin tulosseurantajärjestelmän tilastoja ja tunnuslukuja vuosilta 2001

– 2004. Tulosseurantajärjestelmään tiedot saadaan poliisin rikosilmoitusjärjestelmästä, hälytyspäivystyskeskusjärjestelmästä, henkilöstötietojärjestelmästä ja taloushallintojärjestelmästä.

Taulu 1. Poliisin tietoon tullut rikollisuus ja poliisin tehtävien määrä

Mittari	2004*	2003	2002	2001
Poliisin tietoon tullut rikollisuus:				
* Kaikki rikokset	255 422	246 401	244 244	246 810
* Poliisin tietoon tulleet rikoslakirikokset	175 495	176 517	169 987	167 836
* Omaisuusrikokset	82 151	89 904	88 709	87 069
* Varkausrikokset (törkeä varkaus, varkaus)	34 803	41 147	37 994	36 428
* Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	10 185	10 022	9 548	9 341
* Törkeät yksilöön kohdistuvat rikokset	822	822	867	832
Valvontarikokset:				
* Huumausainerikokset	5 136	4 790	4 790	5 371
* Liikennerikokset	67 378	61 779	57 252	56 508
Poliisin tehtävämäärät				
* Kaikki tehtävät (A,B,C)	286 047	266 860	265 157	266 769
* Kiireellisesti hoidettavat A-luokan tehtävät 1)	7 098	7 563	8 365	10 027
* A- ja B-luokan tehtävät	235 319	218 328	223 952	227 114
Takaisin saatu rikoshyöty, talousrikokset, milj.€	5,7	5,3	5,4	7,5
Katuturvallisuusindeksi 2)	105	107	112	113
Liikenneturvallisuusindeksi 3)	123	125	123	124

* ennakkotietoja, lähde poliisin tulostietojärjestelmä.

1) Poliisin A-luokan tehtävien lasku johtuu tehtäväluokitusten yhtenäisen kirjaamiskäytännön ohjeistamisesta vuonna 2000 ja hätäkeskusten erilaisesta kirjaamiskäytännöstä verrattuna poliisin omiin hälytyskeskuksiin.

Tunnuslukujen laskentaperusteet:

2) Katuturvallisuusindeksin laskentaperusteet:

Katuturvallisuusindeksi = alueen asukasluku / turvattomuuspisteet. Suhteellinen indeksi, jossa vuoden 1999 koko valtakunnan tasoindeksi on 100.

Turvattomuuspisteet: eräiden rikosnimikkeiden tilastollisten lukumäärien painotettu (kertoimella 10, 5 tai 1) summa.

Rikosnimikkeet: - Ryöstö, törkeä ryöstö, törkeä pahoinpitely, väkisinmakaaminen, kpl * 10.
- Pahoinpitely, lievä pahoinpitely, kpl * 5.
- Vahingonteko, lievä ja törkeä vahingonteko, ratti-, törkeät ratti- ja muut liikennejuopumukset kpl * 1.

3) Liikenneturvallisuusindeksi = alueen rekisteröidyt ajoneuvot lkm / onnettomuuspisteet. Suhteellinen indeksi, jossa vuoden 1997 indeksi on 100 (indeksin absoluuttinen arvo oli 56,5).

Onnettomuuspisteet: tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden lukumäärien painotettu summa.

- Tieliikenteessä kuolleet, lkm * 50

- Tieliikenteessä loukkaantuneet, lkm * 5.

Taulu 2. Selvitettyjen rikosten määrä ja poliisin myöntämät maksulliset luvat

Mittari	2004*	2003	2002	2001
Selvitettyjen rikosten lkm:				
* Kaikki rikokset	199 632	183 266	176 489	183 689
* Poliisin tietoon tulleet rikoslakirikokset	121 447	115 363	103 801	106 206
* Omaisuusrikokset	32 997	35 986	29 805	32 123
* Varkausrikokset (törkeä varkaus, varkaus)	7 602	8 133	6 232	6 649
* Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	8 752	8 160	7 298	7 073
* Törkeät yksilöön kohdistuneet rikokset	796	765	746	706
Poliisin myöntämät maksulliset luvat, lkm				
* Ajoluvat	108 111	109 812	113 725	93 636
* Ampuma-aseluvat	27 472	24 538	24 474	22 917
* Passit	120 766	98 286	112 952	132 350
* Henkilökortit	18 369	29 074	19 026	12 955
* Ulkomaalaisluvat	14 848	16 027	15 060	12 820
* Muut luvat / suoritteet	25 880	23 648	21 421	19 716

* ennakkotietoja, lähde poliisin tulostietojärjestelmä.

Taulu 3. Poliisin toiminnan, tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut

Mittari	2004*	2003	2002	2001
Toimintavalmiusaika (minuuttia)				
* Kiireellisesti hoidettavat A-luokan tehtävät (0-4)	12,7	13,8	12,5	12,9
* A+B-luokan tehtävissä	22,6	22,5	21,1	20,7
Rikosten selvitysaste (%) 1)				
* Kaikki rikokset	78,2	74,4	72,3	74,4
* Poliisiin tietoon tulleet rikoslakirikokset	69,2	65,4	61,1	63,3
* Omaisuusrikokset	40,2	40	33,6	36,9
* Varkausrikokset (törkeää varkaus, varkaus)	21,8	19,8	16,4	18,3
* Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset	85,9	81,4	76,4	75,7
* Törkeät yksilöön kohdistuvat rikokset	89,3	93,1	86	86
Tuottavuus				
* Selvitetyt rikokset (kaikki) / tutkinnan htv	257	246	242	258
* Lupapalvelut, poliisin maksullisten lupien kokonaismäärä / maksullisen toiminnan htv	1 938	1 834	1 865	1 950
Taloudellisuus				
Kustannukset avainprosesseittain (€) esitetty toisaalla tässä raportissa. Tunnusluvut on laskettu ennakkotiedoista.				
* Kustannukset (€) / htv, kaikki momentit	60 699	58 755	54 514	54 832
* Tutkinnan kustannukset (€) / rikos (RL-rikos – liikenerikokset)	444	383	340	350
* Tutkinnan kustannukset (€) / selvitetty rikos (kaikki)	877	784	792	760
* Kustannukset (€) / hälytystehtävä	52	58	54	50

* ennakkotietoja, lähde poliisin tulostietojärjestelmä.

1) Rikosten selvitysprosentit: tilastovuonna ja ennen tilastovuotta tutkintaan tulleiden tilastovuoden aikana selvitettyjen rikosten määrän suhde tilastovuonna ilmoitettujen rikosten määrään. Laskutavasta johtuen tapauksissa, joissa rikosten kokonaismäärät ovat pieniä, niin selvitysprosentit voivat nousta yli 100 %.

Tauluissa 3. ja 4. esitettävien poliisitoiminnan taloudellisuuteen ja henkilöstöön liittyvien tunnuslukujen arvioinnit on esitetty tilinpäätöslukujen arvioinnin yhteydessä toisaalla tässä raportissa.

Taulu 4. Poliisin henkilöstöresurssit Länsi-Suomessa

Mittari	2004*	2003	2002	2001
Henkilöstövoimavarat (keskimääräinen lkm)				
Henkilöstön määrä ja rakenne (kaikki mom.)	2 863	2 831	2 857	2 855
1) lkm				
- päälliköt	48	48	48	49
- päällystö	128	127	128	123
- alipäällystö	579	581	591	595
- miehistö	1 319	1 310	1 296	1 307
- vartijat	144	142	138	137
- toimistotyöntekijät	445	435	448	439
- muut virat	72	73	82	86
- poliisiopiskelijat	128	115	127	120
2) keski-ikä				
- päälliköt	52	52	51	51
- päällystö	48	48	49	50
- alipäällystö	49	49	48	48
- miehistö	39	39	40	40
- vartijat	44	44	44	43
- toimistotyöntekijät	47	47	47	47
- muut virat	46	46	46	45
- poliisiopiskelijat	26	26	27	26

* henkilöstötilanne 30.11.2004, lähde: poliisin tulostietojärjestelmä

KUSTANNUSRAPORTTI 2004
KOKONAISKUSTANNUKSET

Kaikki momentit yhteensä

Yksikkö	Lisätietojen antajan yhteystiedot									
	LÄNSI-SUOMI									
Selite	2003	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
		Ennalta estävä toiminta			42 Hälytys-toiminta	43 Tutkinta	44 Tuki-toiminnot	47 Muut tehtävät	40 Prosesseille jakamaton	Yhteensä
		411 Maksulliset lupa-palvelut	412 Muu ennalta estävä toiminta	413 Muu maksullinen toiminta						
1. TUOTOT										
Maksullisen toiminnan tuotot	10 472 670	10 724 183	1 636	83	68 047	1 524	163 922	293	4 399	10 959 687
Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	213 561	651	0	0	0	0	143 153	0	0	143 804
Lupapalvelut	10 058 722	10 605 065	0	0	0	0	0	0	0	10 605 065
* Ampuma-asetulvat	521 731	620 579	0	0	0	0	0	0	0	620 579
* Ajokortit	3 650 686	3 612 813	0	0	0	0	0	0	0	3 612 813
* Henkilökortit	567 373	200 810	0	0	0	0	0	0	0	200 810
* Passit	3 984 920	4 888 570	0	0	0	0	0	0	0	4 888 570
* Oleskelu- ja ulkomaalaisluvat	607 724	497 615	0	0	0	0	0	0	0	497 615
* Muut lupamaksut	726 287	784 679	0	0	0	0	0	0	0	784 679
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	200 387	118 468	1 636	83	68 047	1 524	20 768	293	4 399	210 818
Muut tuotot	426 495	17 993	48 429	56	12 898	22 949	103 067	165 760	41 919	371 151
TUOTOT YHTEENSÄ	10 899 165	10 742 176	50 064	139	80 944	24 474	266 988	166 053	46 319	11 330 838
2. KULUT										0
Aineet ja tarvikkeet	5 195 673	252 859	1 521 073	1 888	174 984	1 060 813	1 430 259	113 760	1 181 468	4 555 635
Atk-laitteet ja -ohjelmat (ei pitkäaikais)	693 300	32 893	148 243	335	25 220	169 190	388 080	17 269	227 819	781 230
Kuljetusvälineiden käyttökulut	1 071 611	2 386	591 716	0	60 483	162 547	231 052	6 865	130 822	1 055 049
Toimistotarvikkeet	756 418	114 228	156 440	335	26 108	162 610	269 218	18 095	233 279	747 034
Toimitilojen LVIS	506 605	47 699	87 394	523	9 959	95 124	191 477	22 147	138 002	454 322
Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 167 740	55 653	537 280	695	53 214	471 342	350 432	49 385	451 546	1 517 999
Henkilöstökustannukset	111 216 268	6 457 369	44 272 024	121 058	11 353 374	41 553 390	7 196 543	7 327 138	116 924 750	118 280 895
Kiinteät palkat	67 874 972	4 738 171	26 050 902	88 793	6 681 624	24 359 178	5 325 680	4 332 245	70 788 938	71 576 595
Työaikakorvaukset	11 580 737	0	5 132 732	0	1 320 420	4 822 459	0	838 890	12 095 066	12 114 501
Ylityökorvaukset	1 761 721	488	780 871	5	200 653	739 959	669	127 083	1 836 173	1 849 727
Lomarahat	3 848 198	261 634	1 465 328	4 855	373 243	1 364 601	284 042	243 063	3 938 358	3 996 765
Muut palkkausmenot	2 371 115	20 719	976 174	369	249 082	997 036	24 023	158 430	2 314 522	2 425 833
Henkilöstösivukulut	23 235 185	1 347 462	9 314 091	25 349	2 385 806	8 751 092	1 465 601	1 538 126	24 461 746	24 827 527
Lomapalkkavelan muutos (4108+41)	544 339	88 894	551 926	1 687	142 546	519 064	96 527	89 302	1 489 947	1 489 947
Vuokrat	10 418 409	978 162	1 923 707	10 041	137 939	1 793 222	5 511 081	410 817	2 778 825	10 764 968
Toimitilojen vuokrat	10 226 937	971 902	1 917 862	9 978	142 919	1 670 061	5 434 497	411 980	2 828 540	10 559 199
Kuljetusvälineiden vuokrat	32 533	0	-21 811	0	-9 681	80 346	6 037	-5 505	-88 955	49 386
Muut vuokrat	158 939	6 260	27 655	62	4 701	42 815	70 547	4 343	39 240	156 384
Palvelujen ostot	7 794 142	1 489 227	1 433 592	3 969	177 041	2 484 942	1 914 416	376 049	1 597 855	7 879 237
IT-palvelut	1 787 429	95 338	429 023	791	56 207	540 500	616 956	36 889	468 070	1 775 705
Toimistopalvelut	1 428 330	1 202 080	53 276	171	7 856	45 714	195 843	7 850	62 154	1 512 789
Henkilöstöpalvelut	706 456	30 476	213 000	436	34 194	164 591	286 872	23 752	416 148	753 322
Asiantuntija-, tutkimus- ja koulutuspa	870 547	15 577	50 564	97	8 735	785 773	10 074	6 665	41 030	877 484
Toimitilojen kiinteistöpalvelut	1 242 887	127 015	256 350	1 395	12 712	211 840	565 856	67 517	335 876	1 242 685
Kuljetusvälineiden ylläpito	557 529	255	268 292	0	43 305	95 906	128 386	11 226	156 131	547 369
Muut palvelut	1 200 964	18 486	163 087	1 079	14 032	640 619	110 429	222 150	118 445	1 169 883
Muut kulut	1 672 531	79 377	673 906	535	98 497	617 752	167 775	78 640	776 181	1 716 483
Matkakulut	1 013 472	70 848	394 706	424	35 236	350 364	123 435	67 265	243 727	1 042 279
Henkilöstölle maksetut korvaukset	528 282	969	220 793	0	53 660	193 952	23 033	4 003	437 731	496 411
Muut kulut	130 777	7 559	58 408	111	9 601	73 436	21 307	7 372	94 723	177 793
Autojen käyttömaksut	937 341	2 273	555 912	0	139 843	244 107	988	45 165	988 287	988 287
Poistot ja varaston muutos	1 248 930	20 655	472 675	363	90 252	403 968	175 097	59 421	0	1 222 431
Korot	129 007	1 498	44 399	26	8 410	37 363	16 412	5 457	0	113 566
Osuudet yhteisistä kuluista	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KUSTANNUKSET YHT.	138 612 301	9 281 420	50 897 287	137 880	12 180 339	48 195 558	16 412 571	8 416 448	124 247 367	145 521 502
Kustannukset ilman	135 752 683	9 168 099	49 272 376	135 803	11 799 289	46 991 055	16 123 546	8 217 102	121 769 132	141 707 271
3. Investoinnit										0
Kuljetusvälineet	1 775 817	0	609 734	0	150 590	548 572	20 741	94 848	1 378 048	1 424 485
Atk-laitteet ja ohjelmat	522 778	18 071	195 350	300	26 066	181 718	290 230	18 468		730 203
Toimitilojen kalustaminen	158 411	6 550	37 592	122	9 233	84 134	22 660	6 044	58 690	166 335
Muut investoinnit	445 013	5 819	186 886	105	8 471	46 322	46 610	5 976	83 209	300 190
Hallinnan siirrot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit yht.	2 902 020	30 440	1 029 562	528	194 361	860 746	380 240	125 336	1 519 947	2 621 213
RAHOITUKSEN KÄYTTÖ YHT.	127 755 537	-1 543 636	50 251 874	136 192	11 912 705	47 827 328	16 236 798	8 176 385	123 242 760	132 997 646
Saatu rahoitus yhteensä	120 775 667		Vain momentin 26.75.21. osalta							124 940 810
Toimintamääräraha	116 108 885		Vain momentin 26.75.21. osalta							121 488 805
Ed. vuodelta siirtynyt	4 666 782		Vain momentin 26.75.21. osalta							3 452 005
Seuraavalle vuodelle siirtyvä	3 452 005		Vain momentin 26.75.21. osalta							3 250 264

TUKITOIMINTOJEN VYÖRRYTYS										
Kokonaistyöajat		257 342	1 419 140	4 800	361 409	1 322 691	276 748	236 888	52 785	3 931 803
Kokonaistyöaikojen %-osuudet		7	37	0	9	34	7	6		100
Prosessien osuudet ilman tukit.		7	39	0	10	37		7		100
Tukitoimintojen vyörrytys		1 172 495	6 465 849	21 870	1 646 642	6 026 411		1 079 303		16 412 571
KUSTANNUKSET II (tukitoiminnot vyörrytetty)		10 453 915	57 363 137	159 749	13 826 982	54 221 969		9 495 751		145 521 502

KUSTANNUSRAPORTTI 2004
KOKONAISKUSTANNUKSET
Poliisin toimintamenot 26.75.21

Yksikkö		Lisätietojen antajan yhteystiedot								
LÄNSI-SUOMI		Tarja Koivisto 02051-72107								
Selite	2003	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
		Ennalta estävä toiminta			42 Hälytys-toiminta	43 Tutkinta	44 Tuki-toiminnat	47 Muut tehtävät	40 Prosesseille jakamaton	Yhteensä
		411 Maksulliset lupapalvelut	412 Muu ennalta estävä toiminta	413 Muu maksullinen toiminta						
1. TUOTOT										
Maksullisen toiminnan tuotot	10 472 590	10 724 178	1 609	82	68 040	1 500	163 916	289	4 399	10 959 615
Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot	213 561	651	0	0	0	0	143 153	0	0	143 804
Lupapalvelut	10 058 722	10 605 065	0	0	0	0	0	0	0	10 605 065
* Ampuma-aseluvat	521 731	620 579	0	0	0	0	0	0	0	620 579
* Ajokortit	3 650 686	3 612 813	0	0	0	0	0	0	0	3 612 813
* Henkilökortit	567 373	200 810	0	0	0	0	0	0	0	200 810
* Passit	3 984 920	4 888 570	0	0	0	0	0	0	0	4 888 570
* Oleskelu- ja ulkomaalaisuudet	607 724	497 615	0	0	0	0	0	0	0	497 615
* Muut lupamaksut	726 287	784 679	0	0	0	0	0	0	0	784 679
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	200 307	118 463	1 609	82	68 040	1 500	20 763	289	4 399	210 747
Muut tuotot	417 962	17 414	45 236	46	12 085	19 967	100 357	165 227	39 975	360 332
TUOTOT YHTEENSÄ	10 890 552	10 741 592	46 846	128	80 124	21 468	264 274	165 516	44 374	11 319 947
2. KULUT										0
Aineet ja tarvikkeet	4 376 100	168 646	1 276 021	883	129 967	841 721	1 111 761	73 746	727 096	3 602 745
Atk-laitteet ja -ohjelmat (ei pitkäaikaiset)	659 340	27 301	129 615	273	20 558	151 693	367 414	14 213	220 646	711 068
Kuljetusvälineiden käyttökulut	1 069 542	2 386	591 716	0	60 483	162 547	228 982	6 865	130 822	1 052 979
Toimistotarvikkeet	451 907	98 348	82 974	136	11 097	92 750	156 058	8 128	109 985	449 490
Toimitilojen LVIS	286 724	9 682	47 712	217	9 959	76 097	68 372	11 436	39 382	223 475
Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 908 586	30 929	424 003	258	27 871	358 633	290 934	33 105	226 261	1 165 733
Henkilöstökustannukset	108 773 809	5 755 568	43 831 523	109 479	11 353 374	41 400 817	6 132 159	7 088 062	116 234 730	115 670 982
Kiinteät palkat	66 036 425	4 204 260	25 720 145	80 034	6 681 624	24 247 652	4 498 441	4 158 405	70 282 034	69 590 561
Työaikaorvaukset	11 568 537	0	5 128 952	0	1 320 420	4 818 679	0	831 440	12 079 948	12 099 491
Ylityökorvaukset	1 759 428	0	780 326	0	200 653	739 618	0	126 380	1 836 173	1 846 977
Lomarahat	3 777 201	237 195	1 450 242	4 459	373 243	1 359 571	259 293	235 086	3 916 022	3 919 089
Muut palkkausmenot	2 361 484	18 271	974 734	335	249 082	996 609	21 215	157 671	2 312 712	2 417 919
Henkilöstösivukulut	22 744 439	1 205 255	9 224 284	22 947	2 385 806	8 719 416	1 254 363	1 489 298	24 312 264	24 301 369
Lomapalkkavelan muutos (4108+4118)	526 295	90 587	552 840	1 703	142 546	519 270	98 847	89 782	1 495 576	1 495 576
Vuokrat	5 288 658	128 545	915 046	3 206	134 716	1 350 940	2 570 322	160 458	506 091	5 263 233
Toimitilojen vuokrat	5 175 062	125 647	930 817	3 187	142 979	1 246 630	2 523 843	164 507	579 384	5 137 610
Kuljetusvälineiden vuokrat	29 872	0	-22 885	0	-9 734	80 152	3 037	-5 539	-89 080	45 031
Muut vuokrat	83 724	2 898	7 114	20	1 471	24 158	43 442	1 489	15 787	80 591
Palvelujen ostot	5 913 477	1 302 530	971 499	2 398	125 362	2 163 008	1 064 807	304 501	856 705	5 934 105
IT-palvelut	1 118 358	45 738	252 179	368	25 515	390 165	362 642	17 642	233 421	1 094 249
Toimistopalvelut	1 283 072	1 195 532	22 449	93	2 044	18 419	113 035	3 972	20 815	1 355 544
Henkilöstöpalvelut	419 661	19 155	138 306	318	25 232	114 493	124 324	15 947	256 743	437 774
Asiantuntija-, tutkimus- ja koulutuspalvelut	865 108	13 036	36 553	49	5 166	772 713	4 152	2 476	39 992	834 146
Toimitilojen kiinteistöpalvelut	516 377	12 841	106 181	526	12 712	142 713	238 632	33 101	48 809	546 705
Kuljetusvälineiden ylläpito	556 529	255	268 288	0	43 304	95 902	126 686	11 225	156 121	545 659
Muut palvelut	1 154 372	15 974	147 545	1 044	11 389	628 602	95 337	220 138	100 803	1 120 028
Muut kulut	1 612 869	70 331	661 490	465	96 955	606 897	145 500	76 316	760 143	1 657 955
Matkakulut	978 961	63 142	390 621	364	35 236	349 028	112 320	65 474	239 983	1 016 186
Henkilöstölle maksetut korvaukset	518 847	297	217 555	0	52 864	189 345	21 149	4 003	431 465	485 213
Muut kulut	115 061	6 893	53 314	101	8 855	68 524	12 031	6 838	88 695	156 556
Autojen käyttömaksut	937 341	2 273	555 912	0	139 843	244 107	988	45 165	988 287	988 287
Poistot ja varaston muutos	939 053	7 118	384 632	120	71 961	315 961	141 717	45 627	0	967 135
Korot	104 810	729	39 394	12	7 370	32 361	14 515	4 673	0	99 055
Osuudet yhteisistä kuluista	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KUSTANNUKSET YHT.	127 946 118	7 435 740	48 635 516	116 565	12 059 547	46 955 811	11 181 769	7 798 548	120 073 052	134 183 497
Kustannukset ilman laskennallisia	125 438 619	7 335 033	47 102 738	114 729	11 697 828	45 844 112	10 925 702	7 613 301	117 589 189	130 633 444
3. Investoinnit										0
Kuljetusvälineet	1 775 817	0	609 734	0	150 590	548 572	20 741	94 848	1 378 048	1 424 485
Tieto/viestintälaitt./järj.	515 671	13 717	163 686	224	20 334	154 060	285 647	13 551	197 010	651 219
Toimitilojen kalustaminen	88 444	200	2 573	4	315	40 944	1 830	198	3 302	46 064
Muut investoinnit	395 662	3 577	169 366	67	5 629	32 999	40 097	3 545	59 055	255 281
Hallinnan siirrot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit yht.	2 775 595	17 494	945 558	295	176 867	776 577	348 316	112 143	1 637 414	2 377 050
RAHOITUKSEN KÄYTTÖ YHT.	117 323 662	-3 389 065	48 001 251	114 897	11 794 570	46 599 221	11 009 744	7 559 929	119 182 229	121 690 546
Saatu rahoitus yhteensä	120 775 667		Vain momentin 26.75.21. osalta							124 940 810
Toimintamääräraha	116 108 885		Vain momentin 26.75.21. osalta							121 488 805
Ed. vuodelta siirtynyt	4 666 782		Vain momentin 26.75.21. osalta							3 452 005
Seuraavalle vuodelle siirtyvä	3 452 005		Vain momentin 26.75.21. osalta							3 250 264

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2004

Kaikki momentit yhteensä

Yksikkö	Lisätietojen antajan yhteystiedot						Päivämäärä
LÄNSI-SUOMI	Tarja Koivisto puh. 02051-72107						2.3.2005
Selite	2002	2003	2004	2004			Yhteensä
				1. Lupapalvelu suoritteet	2. Muut julkis- oikeudelliset suoritteet	3. Liike- taloudelliset suoritteet	
1. TUOTOT	11 131 500	10 473 000	10 906 831	10 605 065	210 747	143 804	10 959 615
2. KUSTANNUKSET							
Erilliskustannukset							
2.1 Aineet ja tarvikkeet	269 000	276 000	288 000	252 859	4 676	3 191	260 726
2.2 Henkilöstökustannukset	7 076 000	6 547 000	6 755 000	6 457 369	161 117	109 940	6 728 426
2.3 Vuokrat	844 000	945 000	1 008 000	978 162	5 968	4 073	988 203
2.4 Palvelujen ostot	1 539 000	1 456 000	1 520 000	1 489 227	2 359	1 610	1 493 196
2.5 Muut kulut	107 500	83 000	90 000	79 377	318	217	79 912
Yhteensä	9 835 500	9 307 000	9 661 000	9 256 994	174 439	119 030	9 550 463
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 296 000	1 166 000	1 245 831	1 348 071	36 307	24 774	1 409 153
Yhteiskustannukset (osuus)							
2.6 Tukitoiminnot	1 417 000	1 235 000	1 140 550	1 056 105	11 527	7 866	1 075 498
2.7 Poistot	92 000	23 000	25 000	20 655	0	0	20 655
2.8 Korot	13 000	2 000	2 000	1 498	0	0	1 498
2.9 Muut yhteiskustannukset	61 000	50 000	52 500	51 628	555	379	52 562
Yhteensä	1 583 000	1 310 000	1 220 050	1 129 887	12 082	8 245	1 150 214
KAIKKI KUSTANNUKSET	11 418 500	10 617 000	10 881 050	10 386 880	186 521	127 275	10 700 676
YLIJÄÄMÄ (+)							
ALIJÄÄMÄ (-)	-287 000	-144 000	25 781	218 184	24 225	16 529	258 939

KUSTANNUSVASTAAVUUS: 97,49 % 98,64 % 100,24 % 102,10 %

5. Hätäkeskuslaitos

5.1. TOIMINTAKATSAUS

Vuosi 2004 on ollut Hätäkeskuslaitoksessa uusien hätäkeskusten rakentamisen ja käynnistämisen täyttämää aikaa, asetetut tulostavoitteet saavutettiin pääosin toimintavuoden aikana. Vuoden 2003 aikana käynnistyneet Kaakkois-Suomen, Satakunnan ja Etelä-Savon hätäkeskukset sekä tammikuussa 2004 käynnistynyt Pohjois-Savon hätäkeskus vakiinnuttivat toimintansa. Joulukuun aikana käynnistyivät Hämeen ja Pirkanmaan hätäkeskukset ja Varsinais-Suomen hätäkeskus otti vastuun alueensa hätäkeskustoiminnasta 21.12.2004. Pohjois-Savon hätäkeskuksessa laadittu hätäkeskuksen perustamisprojektisuunnitelma on otettu käyttöön kaikissa Hätäkeskuslaitoksen valmisteluvaiheissa olevissa hätäkeskuksissa.

Toimintavuoden aikana Hätäkeskuslaitoksessa on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön riittävyyteen. Erityisesti Varsinais-Suomen hätäkeskuksessa oli avoimia virkoja vielä keskuksen käynnistyessä, useissa keskuksissa avoinna olevia virkoja ei ole kyetty täyttämään viran pätevyysvaatimukset täyttävillä päivystäjillä vaan virat on jouduttu täyttämään määräaikaikaisesti epäpätevillä, esimerkiksi Pohjanmaan hätäkeskuksessa oli toimintavuoden aikana 10 virkaa täytettynä määräaikaikaisesti. Avoinna olevien virkojen määrään on vaikuttanut erityisesti poliisitaustaisten päivystäjien rekrytoinnin vaikeutuminen koska poliisi ei myönnä enää henkilöstölleen virkavapautta. Helsingin pelastuskoululla aloitti 9.8.2004 ensimmäinen pääkaupunkiseudulla yhteistyössä Uudenmaan TE-keskuksen kanssa järjestettävä päivystäjäkurssi. Tavoitteena oli, että vuoden 2005 alussa pääkaupunkiseudulla käynnistyisi monimuoto-opetus, johon opiskelijat tulisivat eri hätäkeskusalueilta, koulutus ei valitettavasti toteutunut koska työministeriö ei myöntänyt tarvittavia määrärahoja, nyt selvitetään yhteistyössä Satakunnan TE-keskuksen kanssa mahdollisuutta kyseisen kurssin käynnistämiseen. Henkilöstömäärän riittävyyden ja työnjakautumisen selvittämiseksi Hätäkeskuslaitoksen johtaja asetti Vuores-työryhmän ja sille jatkotyöryhmän. Työryhmä selvitti hätäkeskusten päivystäjä- ja työmääriä. Jatkotyöryhmä laati suosituksen Hätäkeskuslaitoksen työvuorosunnittelusta.

Pohjois-Karjalan hätäkeskus siirtyi yhteen puhelinjonoon 27.7. Kaksi puhelinjonoa on käytössä enää Lapin hätäkeskuksessa, jossa siirrytään yhteen jonoon hätäkeskuksen siirtyessä ELS-tietojärjestelmän käyttöön kevään 2005 aikana.

Toimintavuoden aikana on aloitettu selvitystyö Lapin ja Pohjois-Karjalan hätäkeskusten toiminnan siirtämisestä uusiin ajanmukaisiin toimitiloihin. Suunnittelua tehdään yhteistyössä Poliisin tietotekniikkakeskuksen sekä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen ja Liikkuvan poliisin kanssa.

Alkuvuoden aikana on yhteistyössä ministeriön kanssa selvitetty Hätäkeskuslaitoksen taloudellisen tilanteen korjausvaihtoehtoja. Hätäkeskuslaitoksen laskelmien mukaan laitoksen kehys vuonna 2006 on noin 4,9 milj. euroa alijäämäinen. Kehykseen on laskettu mukaan Helsingin hätäkeskuksen alkuperäistä arviota suurempi vuokratustannus sekä Pohjois-Karjalaan mahdollisesti rakennetaan uuden hätäkeskusrakennuksen aiheuttama vuokratkorotus. Alijäämästä 1,2milj. euroa Hätäkeskuslaitos on arvioinut kykenevänsä kattamaan omin toimintaa tehostavien toimenpitein. Laitoksen tulorahoitusta ollaan lisäämässä muuttamalla paloilmointimien testaus maksulliseksi palvelutoiminnaksi kuten rikosilmointimien testauskin. Muutos edellyttää maksuasetuksen muutosta jonka valmistelu on meneillään.

Hätäkeskuslaitoksen uusi tietojärjestelmä ELS otettiin tuotantokäyttöön Etelä- ja Pohjois-Savon, Pirkanmaan ja Hämeen hätäkeskuksissa niiden käynnistyessä. Satakunnan, Keski-Suomen ja Lapin hätäkeskukset syöttävät järjestelmään perustietoja. Tietojärjestelmän käyttöönottoa on hidastanut kaikilla hätäkeskusalueilla erityisesti pelastuspuolen vastetieto-

tojen saannin hitaus. Pohjois-Savon hätäkeskuksessa tietojärjestelmä vikaantui 26.6. eikä järjestelmä ollut käytettävissä vajaan kolmeen vuorokauteen. Katkoksen aikana hätäkeskuksessa siirryttiin manuaaliseen päivystykseen, hätäkeskus selviytyi työstään erittäin hyvin ja keskuksen luoman toimintamallin pohjalta laaditaan ohjeistus koko laitokseen. Varsinais-Suomen hätäkeskus käynnistyi Häke4-tietojärjestelmällä, järjestelmän valinnalla haluttiin turvata hätäkeskuksen käynnistyminen uhkaavassa henkilöstöpulassa. Tarvittaessa Hätäkeskuslaitoksen muista Häke4-keskuksista voidaan siirtää päivystäjiä turvaamaan Varsinais-Suomen hätäkeskuksen toiminta.

Toimintavuoden loppupuolella laadittiin myös suunnitelmat vuoden 2005 alussa käynnistyvästä Itä-Suomen hätäkeskusten kehittämisprojektistä. Projektin tavoitteena on selvittää kuinka Itä-Suomessa toimivat kolme hätäkeskusta, Etelä- ja Pohjois-Savon sekä Pohjois-Karjalan hätäkeskusten toimintaa voidaan kehittää entistä tiiviimpään yhteistyöhön mm siirtämällä osa puheluista kiireisessä tilanteessa toiseen hätäkeskukseen, projekti selvittää myös hallintotehtävien kehittämistä. Projektin keskeisenä tavoitteena on määrittellä ja ottaa käyttöön ELS-tietojärjestelmästä versio joka mahdollistaa saman tietokannan käytön useammalle hätäkeskukselle. Kyseinen versio mahdollistaa hätäkeskuksille toistensa korvaavuuden. Toimintavuoden aikana työryhmä määritteli Hätäkeskuslaitokselle toiminnan seuraamista varten tarvittavat raportit, raportit saadaan käyttöön vuoden 2005 aikana.

Joulukuun alusta Hätäkeskuslaitoksessa otettiin käyttöön uusi työn vaativuuteen ja henkilökohtaiseen suoritukseen perustuva palkkausjärjestelmä. Palkkauksen ja työn kannustavuuden kehittämistä jatketaan kuluvan vuoden aikana käynnistämällä projekti tulospalkkauksen käyttöönottamisesta Hätäkeskuslaitoksessa.

Organisaatorakenne

Hätä keskuslaitos on sisäasianministeriön alainen tulohajattu laitos, jonka ohjaukseen sosiaali- ja terveysministeriö osallistuu. Hätäkeskuksissa toimii eri viranomaisista koostuvia yhteistyöryhmiä, joissa on hätäkeskuksen ohella edustajat pelastustoimesta, poliisista, sosiaali- ja terveystoimesta sekä sairaanhoitopiiristä. Hätäkeskusyksikkö koostui vuoden 2004 aikana 15 toimivasta hätäkeskuksesta ja hätäkeskusyksiköstä.

Toimintaympäristö

Hätäkeskuslaitoksen toimintaan vuonna 2004 vaikuttivat seuraavat toimintaympäristön muutokset:

- Pelastustoimialueiden käynnistyminen: pelastustoimi järjestetään 444 kunnan sijasta 22 alueella
- Väestön ikärakenteen muutos ja voimakas muuttoliike, mikä johtaa yleiseen avun ja turvapalvelujen tarpeen kasvuun sekä vaikuttaa palvelujen tarpeen alueelliseen ja laadulliseen jakaumaan
- Terveystoiminnan kansallisen hankkeen työnjako- ja yhteistyötoimenpiteet, jotka koskevat erityisesti päivystystoimintaa
- Sosiaalihuollon päivystystoiminnan laajeneminen
- Mobiilipaikannuksen ja henkilökohtaisen navigoinnin sekä viranomaisradioverkon ja langattoman tiedonsiirron kehittyminen
- Kansainvälisen yhteistyön lisääntyminen siviilikriisinhallinnan ja sisäisen turvallisuuden alalla
- Turvallisuuden tarpeen korostuminen yhteiskunnassa ja siitä seuraava turvallisuuspalveluiden lisääntyminen
- Työmarkkinoita uhkaava ammattitaitoisen henkilöstön pula
- Alkoholin kulutuksen kasvusta aiheutuva hälytystehtävien määrän kasvu

Hätäkeskuslaitoksen toiminnan painopisteet vuonna 2004 olivat:

- Uusien Hämeen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen hätäkeskusten toiminnan käynnistäminen
- Hätäkeskuslaitoksen toiminnan yhdenmukaistaminen ja uuden hätäkeskustietojärjestelmän käyttöönotto
- Hätäkeskuslaitoksen henkilöstön osaamisen kehittäminen ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden turvaaminen
- Johtamis- ja esimiestoiminnan sekä viestinnän kehittäminen

- Varautuminen rikollisuuden sekä terrorismin uhan lisääntymiseen tavoitteena tehokkaat ja taloudelliset hätäkeskuspalvelut sekä viranomaisyhteistyön sujuvuuden parantaminen

5.2. TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Hätäkeskuslaitoksen tulostavoitteet valtion vuoden 2004 talousarviossa:

Hätäkeskuslaitos vastaa hätäkeskuspalveluiden laadusta, saatavuudesta ja tasapuolisuudesta toiminnassa olevilla hätäkeskusalueilla.

Hämeen, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan hätäkeskukset aloittavat toimintansa. Henkilöstö on koulutettu niin, että toiminnan laatu ja varmuus kyetään takaamaan käynnistysvaiheessa sekä apua tarvitsevien että yhteistoimintaviranomaisten kannalta.

Tulos: Hämeen ja Pirkanmaan hätäkeskusten uudet toimitilat valmistivat suunnitelmien mukaisesti ja hätäkeskukset aloittavat toimintansa uusissa tiloissa (Häme 30.11. ja Pirkanmaa 14.12.), Varsinais-Suomen hätäkeskus otti vastuun alueensa hätäkeskustoiminnasta 21.12.2004 mutta toiminta uusissa tiloissa alkoi vuoden 2005 puolella. Alueiden kunnallisissa hätäkeskuksissa ja poliisin hälytyskeskuksissa työskenteleviä päivystäjiä on koulutettu ja koulutetaan yhteensä 5 viikon täydennyskoulutuskurssilla. Hätäkeskusten päivystäjien virat ovat olleet avoinna, mutta kaikkia virkoja ei ole kyetty täyttämään hakijoiden vähäisyydestä johtuen.

Helsingin, Länsi-Uudenmaan, Keski- ja Itä-Uudenmaan sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun hätäkeskusten käyttöönottoa valmistellaan huolehtimalla keskusten toimitilojen hankinnasta, henkilöstön koulutuksesta ja toimintamallien suunnittelusta vuoden 2005 aikana tapahtuvaa käyttöönottoa varten.

Tulos: Länsi-Uudenmaan hätäkeskuksen rakennustyöt ovat käynnistyneet ja tilat tulevat valmistumaan vuoden 2005 aikana ja hätäkeskus voi aloittaa toimintansa. Keski- ja Itä-Uudenmaan hätäkeskuksen tilojen vuokrasopimus on käsitelty rahanvaliokunnassa ja tilojen rakentaminen on aloitettu, tilojen valmistuminen kuitenkin siirtyy vuoden 2006 puolelle, hätäkeskus samoin kuin Helsingin hätäkeskuskin ottaa vastuun alueensa hätäkeskustoiminnasta suunnitellusti joulukuussa 2005.

Taulu 1. Tulostavoitteet vuodelle 2004

Hätäpuhelun vastaamista ja hälyttämistä koskevat tavoitteet:						
	2000	2001	2002	2003	2004	2004
	toteutuma	toteutuma	toteutuma	toteutuma	tavoite	toteutuma
90 %:ssa hätäpuheluista keskimääräinen vastausaika alle	6,7	6,9	7,08	< 8*	< 8*	8,44*
90 %:ssa tehtäväksiantoa edellyttävistä hätäilmoituksista aika ilmoituksesta tehtäväksiantoon on enintään	60	115	95	90	90	90
Hälytystoiminnasta aiheutuvat kustannukset, euroa/asukas/vuosi	8,7	9,1	8,4	8,4	8,4	8,4

* Talousarvioesityksessä alustava luku 10, tulossopimuksessa sisäasiainministeriö täsmentää tavoitteen alle 8:aan sekuntiin

TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Taulu 2. Hätäkeskuslaitoksen henkilötyövuodet ja kustannukset (1000 euroa)

	2000 tot	2001 tot	2002 tot	2003 tot	2004 budj	2004 tot
Henkilötyövuodet	107	107	261	343	485	381 vak. 55 määr.
Bruttomenot	5 187	10 893	16 548	30 997	35 214	33 441
Tulot	50	143	206,3	367	562	459

Taulu 3. Häätäkeskuslaitoksen kustannusvastaavuuslaskelma 2002-2004

	Vuosi		
	2004	2003	2002
Tulot	444 971	333 091	206 312
Kustannukset			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarv. ja tavarat	1 589	1 481	10 109
Henkilöstökulut	347 000	32 833	144 038
Vuokrat	17 224	32 404	13 247
Palvelujen ostot	6 379	31 633	12 666
Muut kulut	5 707	13 336	3 646
Erilliskustannukset yhteensä	377 898	111 687	183 706
Käyttäjäämä	67 074	221 404	22 606
Osuus yhteiskustannuksista		-	1 627
tukitoimintojen kustannukset	7 419	6 331	-
poistot	8 200	6 882	813
korot	195	100	1
muut yhteiskustannukset	3 709	3 100	-
Yhteiskustannukset yhteensä	19 523	16 413	2 441
Kustannukset yhteensä	397 421	128 100	186 147
Yli-/alijäämä	47 551	204 992	20 165

II TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA NIIDEN LIITTEENÄ ANNETTAVAT TIEDOT SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN TARKASTELU

1. Tilinpäätöslaskelmat

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2004-31.12.2004		1.1.2003-31.12.2003	
Toiminnan tuotot:				
Maksullisen toiminnan tuotot	16 807 680,00		15 158 626,74	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	52 640,58		30 611,88	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 008 023,17</u>	18 868 343,75	<u>2 257 594,07</u>	17 446 832,69
Toiminnan kulut:				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	-7 633 932,89		-7 981 973,93	
Henkilöstökulut	-164 644 851,44		-152 930 502,08	
Vuokrat	-19 990 190,42		-18 503 672,91	
Palvelujen ostot	-16 810 216,57		-16 703 835,58	
Muut kulut	-3 305 662,70		-3 446 961,41	
Poistot	-4 128 063,49		-3 229 632,70	
Sisäiset kulut	<u>-4 919 746,77</u>	<u>-221 432 664,28</u>	<u>-3 334 767,12</u>	<u>-206 131 345,73</u>
Jäämä I		-202 564 320,53		-188 684 513,04
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Rahoitustuotot	65 310,00		54 768,00	
Rahoituskulut	<u>-5 148,37</u>	60 161,63	<u>-3 184,69</u>	51 583,31
Satunnaiset tuotot ja kulut:				
Satunnaiset tuotot	4 682,31		140 058,27	
Satunnaiset kulut	<u>-36 875,73</u>	<u>-32 193,42</u>	<u>-19 585,16</u>	<u>120 473,11</u>
Jäämä II		-202 536 352,32		-188 512 456,62
Siirtotalouden tuotot ja kulut:				
Kulut:				
Kunnille	-27 099 943,64		-23 731 960,78	
Kuntayhtymille	-49 580 335,26		-46 881 554,08	
Elinkeinoelämälle	-8 285 283,23		-8 976 308,73	
Voittoa tavoittelemattomille y	-6 696 232,59		-4 748 159,93	
Kotitalouksille	-706 254,54		-627 125,81	
Palautukset	<u>43 548,97</u>	<u>-92 324 500,29</u>	<u>30 154,45</u>	<u>-84 934 954,88</u>
Jäämä III		-294 860 852,61		-273 447 411,50
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Verot ja veronluonteiset maks	37 228 470,48		36 975 617,40	
Muut pakolliset maksut	45 501,05		43 193,41	
Perityt arvonlisäverot	182 781,80		170 204,09	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-9 289 460,25</u>	<u>28 167 293,08</u>	<u>-9 243 889,18</u>	<u>27 945 125,72</u>
Tilikauden tuotto/kulujäämä		<u><u>-266 693 559,53</u></u>		<u><u>-245 502 285,78</u></u>

TASE**31.12.2004****31.12.2003****VASTAAVAA****KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT
PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET****Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet	3 864 964,58		3 654 413,90	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>3 638,33</u>	3 868 602,91	<u>3 654 413,90</u>	3 654 413,90

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja laitteet	9 960 396,88		7 981 063,86	
Kalusteet	531 065,64		621 097,44	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>38 313,35</u>	10 529 775,87	<u>44 182,95</u>	8 646 344,25

**Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut
pitkäaikaiset sijoitukset**

Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>216 155,13</u>	<u>216 155,13</u>	<u>216 155,13</u>	<u>216 155,13</u>
---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

**Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset
sijoitukset yhteensä**

	<u>14 614 533,91</u>		<u>12 516 913,28</u>	
--	----------------------	--	----------------------	--

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS**Pitkäaikaiset saamiset**

Pitkäaikaiset saamiset		2 046 555,04		3 031 961,84
------------------------	--	--------------	--	--------------

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	581 361,87		591 569,75	
Siirtosaamiset	100,92		0,00	
Muut lyhytaikaiset saamiset	479 797,04		431 010,97	
Ennakkomaksut	<u>4 903,38</u>	1 066 163,21	<u>14 176,83</u>	1 036 757,55

**Rahat, pankkisaamiset ja muut
rahoitusvarat**

Kassatilit	143 793,87		136 305,95	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>5 108 992,72</u>	<u>5 252 786,59</u>	<u>4 930 552,21</u>	<u>5 066 858,16</u>

Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä

	<u>8 365 504,84</u>		<u>9 135 577,55</u>	
--	---------------------	--	---------------------	--

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	<u><u>22 980 038,75</u></u>		<u><u>21 652 490,83</u></u>	
--	-----------------------------	--	-----------------------------	--

TASE**VASTATTAVAA****31.12.2004****31.12.2003****OMA PÄÄOMA****Valtion pääoma**

Valtion pääoma 1.1.1998	-22 107 916,14		-22 107 916,14	
Edellisten tilikausien pääoman muuto:	6 229 125,38		-5 270 267,65	
Pääoman siirrot	265 447 521,83		257 001 678,81	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-266 693 559,53</u>	-17 124 828,46	<u>-245 502 285,78</u>	-15 878 790,76

VIERAS PÄÄOMA**Lyhytaikainen**

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	5 159 963,50		5 104 463,91	
Saadut ennakot	190 700,74		194 563,92	
Ostovelat	4 527 749,72		5 227 646,75	
Tilivirastojen väliset tilitykset	3 552 756,29		3 344 965,22	
Edelleen tilittävät erät	4 901 495,85		4 551 390,29	
Siirtovelat	21 651 101,32		19 015 900,88	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>121 099,79</u>	40 104 867,21	<u>92 350,62</u>	37 531 281,59

VASTATTAVAA YHTEENSÄ22 980 038,7521 652 490,83

TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA 1.1.2004 - 31.12.2004

		Tilinpäätös 2003	Talousarvio 2004	Tilinpäätös 2004	Tilinpäätös - Talousarvio Suurempi Pienempi (-)
Tuloarviotilit					
11.04.01	Arvonlisävero	159 916,06	170 313,29	170 313,29	
11.04.03	Apteekkimaksut	36 975 617,40	37 228 470,48	37 228 470,48	
12.26.99	Muut tulot/sm	280 971,74	235 574,52	235 574,52	
12.26.99.1	Lääninhallituksen lainanhoitom.	198 629,19	195 791,80	195 791,80	
12.26.99.2	Muut tulot/sm	82 342,55			
12.26.99.3	Muut tulot/sm		39 782,72	39 782,72	
12.29.99	Opetusministeriö, muut tulot	7 915,00	8 157,00	8 157,00	
12.30.35	Hirvihuutokauppatulot	9 204,15	10 743,39	10 743,39	
12.33.98	Valtionapujen palautukset	3 877,00	10 107,93	10 107,93	
12.33.98.02	Muut valtionavut ja valtion os.	3 877,00	10 107,93	10 107,93	
12.39.01	Sakkovarot	43 193,41	45 501,05	45 501,05	
12.39.02	Tilitettävät veronlisäykset ja viivek.	30 637,86	25 873,97	25 873,97	
12.39.04	Peruutukset/menorästit ja siirtomr.	1 138 441,15	272,30	272,3	
12.39.10	Muut sekalaiset tulot	20 455,64	37 159,88	37 159,88	
12.39.50	Nettotulot osakemyynnistä	11 050,00			
13.03.01	Osinkotulot	15 738,00	28 090,80	28 090,80	
	Tuloarviotilit yhteensä	38 697 017,41	37 800 264,61	37 800 264,61	
Menoarviotilit					
26.01.19	SM, arvonlisäverot	9 073 400,13	9 077 983,28	9 077 983,28	
26.01.23	Viranomaisradioverkon toim.m	630 000,00			
26.01.23.2	Verkon käyttö	180 000,00			
26.01.23.3	VIRVE-yksikön toimintamenot	450 000,00			
26.05.21	Toimintamenot lääninhallitus	14 804 500,00	15 313 500,00	15 313 500,00	
26.06.21	Toimintamenot maistraatit	7 526 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00	
26.07.21	Toimintamenot kihlakunnanvirastot	13 392 100,00	13 870 000,00	13 870 000,00	
26.75.21	Toimintamenot poliisi	116 108 885,44	121 488 805,00	121 488 805,00	
26.80.21	Pelastustoimen toimintamenot	25 745 806,00	32 618 094,00	32 618 094,00	
26.80.21.3	Toimintamenot hätäkeskukset	25 741 400,00	32 362 000,00	32 362 000,00	
26.80.21.4	Muu pelastustoimen toimintam.	4 406,00	256 094,00	256 094,00	
26.80.22	Pelastushallinnon erityismenot	98 878,95	115 996,00	115 995,54	0,46
26.80.22.2	Metsäpalojen tähyystoiminta	98 878,95	115 996,00	115 995,54	0,46
26.80.31	Valtionosuudet	2 275 896,00	1 293 171,00	1 293 171,00	
26.80.31.1	Valtionosuus kalustohank.	2 207,00	1 252 966,00	1 252 966,00	
26.80.31.2	Pelastuslain 77 §:n muk. avust.	1 888 589,00	40 205,00	40 205,00	
26.80.31.3	Pelastustoimilain 74 § muk. av.	385 100,00			
26.97.35	Korv.edunvalvontapalvelujen tuott.	928 390,50	1 007 594,00	990 458,00	17 136,00
26.98.61	EU:n osall. rak.-ja aluekeh.ohj.	2 776 959,29	5 551 000,00	3 891 134,70	1 659 865,30
26.98.61.23	EAKR/Tavoite1/Pohjois-Suomi	346 618,33	500 000,00	414 341,92	85 658,08
26.98.61.33	EAKR/Tavoite2/Etelä-Suomi	435 494,49	643 000,00	350 982,34	292 017,66
26.98.61.43	EAKR/Tavoite2/Länsi-Suomi	1 994 846,47	4 408 000,00	3 125 810,44	1 282 189,56
27.10.21.15	Muut toimintamenot/	46 840,00			
28.01.19	Arvonlisävero, Valtiovarainm.		3 301,47	3 301,47	
28.80.24	VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutus		35 500,00	35 500,00	
29.01.19	Opetusministeriö, arvonlisäverot	37 514,63	45 480,88	45 480,88	
29.01.22	Kehittämistoiminta	15 000,00	11 000,00	11 000,00	
29.01.22.1.2	Kirjastoitoimen tutkimus ja kehitt.		11 000,00	11 000,00	
29.01.22.1.3	Kirjastoitoimen tutkimus ja kehitt.	15 000,00			
29.01.62	EU:n rakennerahast. valtionosuus	8 382 054,14	15 473 000,00	9 345 989,01	6 127 010,99
29.01.62.1.1	ESR/Kansallinen tavoite 1	146 640,22	283 000,00	166 118,57	116 881,43
29.01.62.1.2	ESR/Kansallinen tavoite 2	2 165 178,81	4 284 000,00	2 467 756,67	1 816 243,33
29.01.62.1.3	ESR/Kansallinen tavoite 3	3 725 209,72	5 413 000,00	3 322 630,94	2 090 369,06
29.01.62.2.1	EAKR/Kansallinen tavoite 1	289 047,55	430 000,00	326 546,69	103 453,31
29.01.62.2.2	EAKR/Kansallinen tavoite 2	1 733 286,40	4 400 000,00	2 605 904,19	1 794 095,81
29.01.62.2.4	EAKR 2000-2006	322 691,44	663 000,00	457 031,95	205 968,05

		Tilinpäätös 2003	Talousarvio 2004	Tilinpäätös 2004	Tilinpäätös - Talousarvio Suurempi Pienempi (-)
29.69.22	Opetustoimen henkilöstökoulutus	107 000,00	110 000,00	110 000,00	
29.69.22.08	Opetusministeriön käyttöön		110 000,00	110 000,00	
29.69.22.11	Opetusministeriön käyttöön	107 000,00			
29.69.25	Aikuiskoulutuksen kehittäminen		80 000,00	80 000,00	
29.69.34	Ammatillinen lisäkoulutus	3 924 400,00	6 560 000,00	6 560 000,00	
29.69.34.2	Ammatillinen aikuiskoulutus	3 924 400,00	6 560 000,00	6 560 000,00	
29.90.21	Toimintamenot taidetoimikunnat	514 922,00	514 922,00	514 922,00	
29.90.21.3	Alueellisten taidetoimik. toim.menot	245 307,00	245 307,00	245 307,00	
29.90.21.4	Alueellisen taiteen edistäminen	269 615,00	269 615,00	269 615,00	
29.90.52	Veikkaukv. taiteen tukemiseen	1 349 953,43	1 550 385,00	1 550 385,00	
29.90.52.05	Rakennustaiteen edistämiseen	4 000,00			
29.90.52.17.1	Rahoituslain mukainen avustus	23 000,00	23 000,00	23 000,00	
29.90.52.17.5	Rahoituslain muk. av. kirjastoille	6 752,46	7 000,00	7 000,00	
29.90.52.20	Taiteen edistäminen		1 520 385,00	1 520 385,00	
29.90.52.21	Taidetoimik. hall.menot, tutkimus	1 310 200,97			
29.90.52.30	Lasten kulttuurikeskuksille	6 000,00			
29.98.50	Veikkaukv. urheiluun ja liikuntakavv.	2 147 775,77	1 885 000,00	1 873 259,02	11 740,98
29.98.50.03	Lasten ja nuorten liikuntaohjelma	376 687,34	130 000,00	130 000,00	
29.98.50.06.1	Liikuntatoimi, rakentamisen av.	1 670 000,00	1 635 000,00	1 635 000,00	
29.98.50.12	Läänien liikuntatoimi	101 088,43			
29.98.50.13	Läänien liikuntatoimi		120 000,00	108 259,02	11 740,98
29.99.50	Veikkaukv. nuorisonkasv.työhön	257 739,82	755 000,00	727 793,99	27 206,01
29.99.50.09	Koululaisten iltapäivätoiminta	175 410,00	560 000,00	559 900,00	100,00
29.99.50.11	Läänien nuorisotoimi	82 329,82	115 000,00	87 893,99	27 106,01
29.99.50.12	Nuorten työpajat		80 000,00	80 000,00	
29.99.51	Nuorten työpajatoiminnan kehitt.	280 000,00	575 000,00	575 000,00	
29.99.51.1	Nuorten työpajatoim.kehittäminen		575 000,00	575 000,00	
30.01.19	Maa- ja metsätal.ministeriö, alv	719,49	807,18	807,18	
30.01.25	Eläinlääkintähuolto		215 000,00	212 084,38	2 915,62
30.04.25	Eläinlääkintähuolto	188 000,00			
31.24.21.2	Muu perustienpito	14 100,00			
31.60.63	Joukkoliikenteen palvelujen ostot	14 103 000,00	14 631 000,00	14 631 000,00	
31.60.63.2	Alueell. ja paikall. liikenteen palv.	8 572 000,00	8 867 000,00	8 867 000,00	
31.60.63.3	Kehittämis-,suunnittelu-, ja tutk.han	796 000,00	1 022 000,00	1 022 000,00	
31.60.63.4	Kaupunki- ja seutulippuliikenteen va	3 735 000,00	3 742 000,00	3 742 000,00	
31.60.63.5	Merenkurkun liikenne	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	
33.06.26	Mielentilatutkimustoimin.menot	509 109,50	632 963,00	632 963,00	
33.32.31	Valtionosuus kunnille sos.-ja terv.	8 428 125,00	1 571 335,00	1 571 335,00	
33.32.31.1	Pienet hankkeet	5 257 222,00	1 571 335,00	1 571 335,00	
33.32.31.2	Suuret hankkeet	3 170 903,00			
33.32.32	Erikoissairaanhoidollain muk. tutkim.	15 409 053,00	15 515 351,00	15 515 351,00	
33.32.33	Valtion korv. lääkärikoulutukseen	23 898 185,35	27 263 134,72	27 263 134,72	
33.32.33.1	Koulutuskorv. yliop. sairaaloille	17 212 259,00	17 708 596,00	17 708 596,00	
33.32.33.2	Erikoistumiskoulutukseen	3 972 066,14	5 275 992,93	5 275 992,93	
33.32.33.3	Hammaslääkäriin erik.koulutus	93 312,34	170 427,56	170 427,56	
33.32.33.4	Lääkärien perusterv.huoll. korv	2 544 570,12	3 930 611,42	3 930 611,42	
33.32.33.5	Hammaslääkäriin käytännön palv.	16 909,85	48 026,11	48 026,11	
33.32.33.6	Terv.huollon henkilöstökoul.	59 067,90	129 480,70	129 480,70	
33.32.34	Valtion korv. mielentilatutk. ja pot.sii	142 667,43	149 185,00	149 185,00	
33.32.34.1	Mielentilatutkimukset	140 337,00	114 185,00	114 185,00	
33.32.34.2	Potilassiirrot	2 330,43	35 000,00	35 000,00	
33.32.36	Valtionav.sosiaali- ja terv.huoll.hankk	5 116 805,00	17 678 700,00	17 678 700,00	
33.32.36.1	Sosiaali- ja terv.huollon kehitt.h.	2 076 000,00	2 868 000,00	2 868 000,00	
33.32.36.2	Valtakunnall.kehittämishankkeet		911 800,00	911 800,00	
33.32.36.3	Valtak. terveydh.kehitt.hank.	3 040 805,00	6 855 100,00	6 855 100,00	
33.32.36.4	Kans.tervhuoll.hankk.keh.hankk.		3 443 000,00	3 443 000,00	
33.32.36.5	Perustamishankkeet		2 889 000,00	2 889 000,00	
33.32.36.6	Tartuntatautien hoitovalmius		711 800,00	711 800,00	
33.32.37	Lasten ja nuorten psykiatr. palv.	1 646 035,00	2 444 980,00	2 444 980,00	
33.32.38	Valtionavustus huumeidenkäyttäjien	2 069 133,00			
33.33.32	Valtionavustus kunnille syrjäyt.	5 035 400,00			
33.33.32.1	Lasten ja nuorten palveluihin	4 902 800,00			
33.33.32.2	Syrjäytymisuhan al.lasten ja nuort.	132 600,00			
33.33.63.2	Oikeuslääkeopill.kuolemansyynselvit	2 114 402,97	2 215 000,00	2 213 789,56	1 210,44

		Tilinpäätös 2003	Talousarvio 2004	Tilinpäätös 2004	Tilinpäätös - Talousarvio Suurempi Pienempi (-)
34.05.61	EU:n osall. työvoimapolitiikkaan	5 348 420,90	8 956 000,00	6 322 666,20	2 633 333,80
34.05.61.12.1	ESR Tavoite 1	175 486,31	377 000,00	197 446,26	179 553,74
34.05.61.12.2	ESR Tavoite 2	1 723 266,42	3 666 000,00	2 507 551,48	1 158 448,52
34.05.61.12.3	ESR Tavoite 3	3 449 668,17	4 913 000,00	3 617 668,46	1 295 331,54
34.06.02	Palkkaperusteinen työllistämist.	1 147 421,47			
34.06.02.1	Palkkaukset/valtionhallinto	1 147 421,47			
34.06.29	Työllistämis-, koul.-, ja erityis.t.		1 320 169,22	1 320 169,22	
34.06.29.21	Palkkaukset		1 320 169,22	1 320 169,22	
	Menoarviotilit yhteensä	295 594 594,21	328 528 357,75	318 047 938,15	10 480 419,60
	TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-256 897 576,80	-290 728 093,14	-280 247 673,54	-10 480 419,60

2. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavat tiedot

Liite 1: Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin perustein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet eivät ole muuttuneet varainhoitovuoden aikana.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Käyttöomaisuus	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

Vähäiset omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 1.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Liite 2: Henkilöstökulut ja luontoisedut sekä lomapalkkavelat

Henkilöstökulut ja luontoisedut	1.1. - 31.12.2004 euroa		
- Palkat ja palkkiot *)		130 488 331	
- Luontoisedut		5 800	
- Eläkekulut		24 061 955	
- Muut henkilösivukulut (sis. SVL:n mukaiset palautukset)		10 094 566	
Yhteensä		164 650 652 euroa	
Lomapalkkavelat	1.1.2004	31.12.2004	Muutos euroa
- Lomapalkkavelka	14.481.769	16 084 029	1 602 260
- Henkilösivukuluvelka	3.798.269	4 272 196	473 927
Lomapalkkavelat yhteensä	18.280.038	20 356 225	2 076 187

*) Palkat ja palkkiot sisältävät palkkioita 1 392 783 euroa.
Tulospalkkioita ei ole maksettu.

LIITE 3: Kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset

Käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2004	4 419 914		4 419 914
Lisäykset	1 266 481		1 266 481
Vähennykset	-8 707		-8 707
Hankintameno 31.12.2004	5 677 688		5 677 688
Kertyneet poistot 1.1.2004	765 501		765 501
Vähennysten kertyneet poistot	-8 707		-8 707
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	1 052 292		1 052 292
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot			0
Kertyneet poistot 31.12.2004	1 809 086		1 809 086
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	3 868 603		3 868 603

Käyttöomaisuus

	Aineelliset hyödykkeet			
	Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2004	16 922 050	2 054 920	56 981	19 033 950
Lisäykset	4 808 148	189 442	1 130	4 998 720
Vähennykset	-715 199	-32 008	-6 290	-753 497
Hankintameno 31.12.2004	21 014 999	2 212 354	51 821	23 279 174
Kertyneet poistot 1.1.2004	8 940 358	1 433 822	12 798	10 386 978
Vähennysten kertyneet poistot	-678 966	-32 008	-2 377	-713 351
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	2 793 211	279 474	3 086	3 075 771
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	5 302	0		5 302
Kertyneet poistot 31.12.2004	11 054 602	1 681 288	13 507	12 749 398
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	9 960 397	531 066	38 313	10 529 776

Käyttöomaisuus

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
	Käyttöomaisuusarvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2004	216 155	216 155
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Hankintameno 31.12.2004	216 155	216 155
Kertyneet poistot 1.1.2004		
Vähennysten kertyneet poistot		
Tilikauden arvonalennukset		
Kertyneet poistot 31.12.2004		
Arvonkorotukset		
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	216 155	216 155

Liite 4: Kansallis- ja käyttöomaisuuden arvonkorotukset

Tilivirastossa ei ole tehty arvonkorotuksia.

Liite 5: Myönnetyt varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet lainat eriteltyinä, eur

Tilivirastolla ei ole liitekohdassa tarkoitettuja lainoja.

Liite 6: Myönnetyt valtiontakaukset, valtion takuut ja muut vastuusitoumukset eriteltyinä

Muut vastuusitoumukset, (eur)

Leasingvastuut

Sitoumus	Tulevana tilikautena maksettavat	Myöhemmin maksettavat	Sitoumukset yhteensä
Leasingvastuut 31.12.2004			
- Autot	169 163	115 922	285 085
- Kopiokoneet	269 655	502 155	771 810
- muut	243 825	538 603	782 428
Leasingvastuut yhteensä	682 643	1 156 680	1 839 323

Leasingsopimuksiin ei liity olennaisia irtisanomis- tai lunastusehtoja.

Vastuusitoumukset on ilmoitettu arvonlisäverollisin hinnoin.

Liite 7: Peruste, jonka mukaan kurssia on käytetty muunnettaessa ulkonmaanrahan määräiset velat, saamiset ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Tilivirastolla ei ole liitekohdassa tarkoitettuja velkoja ym.

Liite 8: Ks. jälj.**Liite 9: Hallinnassa oleva kansallisuusomaisuus, jota ei ole merkitty taseeseen**

Tilivirastolla ei ole liitekohdassa tarkoitettua kansallisuusomaisuutta.

Liite 10: Selvitys kirjanpidon täydentämisestä tilinpäätöksessä talousarvioasetuksen 42 f §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla

Tuotannon tekijän hankinnasta aiheutuneiden menojen ja suoritteiden myynnistä saatavien tulojen kirjaamisperusteet talousarviokirjanpidossa siltä osin kuin ne eroavat liikekirjanpidon kirjaamisperusteesta (suoriteperuste)

Talousarviokirjanpidon tili		Tulo- /menolaji	Kirjausperuste TaKp:ssa
Menoarviotilit			
26.05.21	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
26.06.21	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
26.07.21	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
26.75.21	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
26.80.21.3	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
29.90.21.3	Toimintamenot (S2V)	loma-ajan palkka	maksuperuste
34.06.29	Palkkaperusteinen työllistämistuki valtionhallinnolle	loma-ajan palkka	maksuperuste

Liite 8 Hallinnassa olevat eri yhtiöiden erilaiset osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeisiin rinnastettavat arvopaperit

Arvopaperin nimi	Omistus- osuus-%	Kpl	Kirjanpito- arvo	Kirjanpitoarvo yhteensä EUR	Osingot yht. EUR	Myyty kpl
1301 Muut osakkeet						
Etelä-Satakunnan Puhelin Oy		12	420,47	5 045,64	600,00	
Forssan Seudun Puhelin Oy		1	437,29	437,29	100,00	
Härkätien Puhelin Oy		9	504,56	4 541,07	360,00	
Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy		2	437,29	874,58		
Kimito Telefon Ab		10	470,93	4 709,26		
Kokkolan Puhelin Oy-Gamlakarleby Tel.		5	403,65	2 018,26		
Liedon Puhelin Oy		8	454,11	3 632,86		
Lounet Oy (Lounais-Suomen P.Oy)		14	487,74	6 828,43	3719,80	
Lännen Puhelin Oy		109	403,65	43 997,96	16 459,00	
Paraisten Puhelin Oy		16	386,83	6 189,32	400,00	
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy		30	403,65	12 109,53		
Pohjanmaan PPO Oy		9	420,47	3 784,23	380,00	
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy		29	437,29	12 681,37		
Salon Seudun Puhelin Oy		43	555,02	23 865,86	2150,00	
Vaasan Läänin Puhelin Oy		144		61 724,97	2184,00	
Vakka-Suomen Puhelin Oy		25	454,11	11 352,69	1170,00	
1301 Muut osakkeet yht.LH				203 793,30	27 522,80	
Joensuun Puhelin Oy (P-K häke)		5	336,38	1 681,90	400,00	
1301 Muut osakkeet yht.				205 475,20	27 922,80	
1303 Muut osuudet						
Alajärven Puhelinosuuskunta		13	386,83	5 028,82		
Laitilan Puhelin Osuuskunta		14	403,65	5 651,10	168,00	
1303 Muut osuudet yhteensä				10 679,92		
Arvopaperit yhteensä				216 155,12	28 090,80	
1123 Liittymismaksut						
Auria Oy		86	420,47	36 160,42		
1123 Liittymismaksut yhteensä				36 160,42		

Liite 11: Erittely seuraavaan varainhoitovuoteen siirretyistä määrärahoista, eur

	Alkusaldo 1.1.2004	Kertymä vuoden aikana	Loppusaldo 31.12.2004	
4.02.31.60.63.3	Kehittämisen-, suunnitt. ja tutk.hankkeet	-337 280,25	-337 280,25	0,00
4.03.26.01.23.2	Viranomaisradioverkon käyttö	-224 000,00	-52 570,32	-171 429,68
4.03.26.01.23.3	Viranomaisradioyksikön toimintamenot	-550 000,00	-52 934,70	-497 065,30
4.03.26.05.21	Toimintamenot, lääninhallitus	-319 855,76	-319 855,76	0,00
4.03.26.06.21	Toimintamenot, maistraatti	-333 823,28	-333 823,28	0,00
4.03.26.07.21	Toimintamenot kihlakunnat	-1 052 349,50	-1 052 349,50	0,00
4.03.26.75.21	Toimintamenot poliisi	-3 452 005,53	-3 452 005,53	0,00
4.03.26.80.21.3	Toimintamenot hätäkeskukset	-2 039 440,14	-2 039 440,14	0,00
4.03.26.80.21.4	Muut pelastustoimen toimintamenot	-4 406,00	-4 406,00	0,00
4.03.26.80.31.1	Valtionsuus aluehälytyskeskuksille	-272,30	-272,30	0,00
4.03.26.80.31.2	Valtionosuus kalustohankintoihin	-1 451 427,39	-1 451 427,39	0,00
4.03.26.80.31.3	Pelastustoimilain 74 § muk. avustus	-221 925,00	-221 925,00	0,00
4.03.29.01.22.1	Kirjastotoimen kehittäminen	-8 808,33	-8 808,33	0,00
4.03.29.69.22.1	Opetustoimen henkilöstökoulutus	-11 072,37	-11 072,37	0,00
4.03.29.69.34.2	Ammatillinen aikuiskoulutus	-3 721 776,81	-2 874 798,36	-846 978,45
4.03.29.90.21.3	Toimintamenot taidetoimikunta	-73 518,17	-73 518,17	0,00
4.03.29.90.21.4	Alueellisen taiteen edistäminen	-49 462,05	-49 462,05	0,00
4.03.31.24.21.2	Muu perustienpito	-3 942,15	-3 942,15	0,00
4.03.31.60.63.2	Alue- ja paikallisliikennepalvelut	-1 830 968,85	-1 830 968,85	0,00
4.03.31.60.63.3	Kehittämisen-, suunnitt. ja tutk.hankkeet	-665 364,94	-329 341,56	-336 023,38
4.03.31.60.63.4	Kaupunki- ja seutulippujen valt.os	-2 366 178,45	-2 366 178,45	0,00
4.03.31.60.63.5	Merenkurkun liikenne	-87 660,94	0,00	-87 660,94
4.03.33.32.36.1	Sosiaali- ja terv.huoll.valtak.kehitt.hankk	-1 357 923,50	-876 252,00	-481 671,50
4.03.33.32.36.3	Kansallisen terveydenhuoll.kehitt.hankk	-2 993 141,00	-1 075 295,49	-1 917 845,51
4.03.33.32.38	Valtionavustus huumeidenkäyttäjien	-1 071 633,00	-1 071 633,00	0,00
4.03.33.33.32.1	Lasten ja nuorten palveluihin	-4 558 835,00	-2 295 257,50	-2 263 577,50
4.03.33.33.32.2	Syrjäytymisuhan.al.lasten ja nuorten p.	-132 600,00	-66 300,00	-66 300,00
4.04.26.05.21	Toimintamenot lääninhallitus	0,00	459 437,94	-459 437,94
4.04.26.06.21	Toimintamenot maistraatit	0,00	621 758,81	-621 758,81
4.04.26.07.21	Toimintamenot kihlakunnat	0,00	1 000 122,62	-1 000 122,62
4.04.26.75.21	Toimintamenot poliisi	0,00	3 250 264,07	-3 250 264,07
4.04.26.80.21.3	Toimintamenot hätäkeskukset	0,00	1 616 056,46	-1 616 056,46
4.04.26.80.21.4	Muut pelastustoimen toimintamenot	0,00	57 298,15	-57 298,15
4.04.26.80.31.1	Valtionsuus aluehälytyskeskuksille	0,00	1 033 098,79	-1 033 098,79
4.04.26.80.31.2	Valtionosuus kalustohankintoihin	0,00	40 205,00	-40 205,00
4.04.28.80.24	Kuntoutus/vk	0,00	20 396,98	-20 396,98
4.04.29.01.22.1	Kirjastotoimen kehittäminen	0,00	8 048,57	-8 048,57
4.04.29.69.22.0	Opetustoimen henkilöstökoulutus	0,00	18 714,24	-18 714,24
4.04.29.69.25	Aikuiskoulutuksen kehittäminen	0,00	74 287,48	-74 287,48
4.04.29.69.34.2	Ammatillinen aikuiskoulutus	0,00	6 316 434,33	-6 316 434,33
4.04.29.90.21.3	Toimintamenot taidetoimikunta	0,00	57 599,68	-57 599,68
4.04.29.90.21.4	Taiteen edistäminen	0,00	140 459,19	-140 459,19
4.04.31.60.63.2	Alue- ja paikallisliikennepalvelut	0,00	2 534 761,80	-2 534 761,80
4.04.31.60.63.3	Kehittämisen-, suunnitt. ja tutk.hankkeet	0,00	1 022 000,00	-1 022 000,00
4.04.31.60.63.4	Kaupunki- ja seutulippujen valt.os	0,00	2 604 885,43	-2 604 885,43
4.04.31.60.63.5	Merenkurkun liikenne	0,00	4,00	-4,00
4.04.33.32.36.1	Sosiaali- ja terv.huoll.kehitt.hankk	0,00	2 741 189,74	-2 741 189,74
4.04.33.32.36.2	Valt.kun.sos.ja terv.huoll.kehitt.hankk	0,00	911 800,00	-911 800,00
4.04.33.32.36.3	Valt.kunn.terv.huollon kehitt.hankkeet	0,00	6 594 701,48	-6 594 701,48
4.04.33.32.36.4	Kans.terv.huollon kehittäminen	0,00	3 153 368,76	-3 153 368,76
4.04.33.32.36.5	Perustamishankkeet	0,00	1 810 311,96	-1 810 311,96
4.04.33.32.36.6	Tartuntatautien hoitovalmius	0,00	711 800,00	-711 800,00
	SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	-28 919 670,71	14 547 887,03	-43 467 557,74

Liite 12: Talousarviossa myönnetty valtuudet sekä niiden käyttö ja käytöstä aiheutuvat menot

Valtuudet, niiden käyttö ja käytöstä aiheutuvat menot vuosina 2000-2006, vuoden 2004 seurannassa, (1 000 euroa)

Valtuudet ja niiden käyttö					Valtuuksien käytöstä aiheutuvat menot						
		Valt.laji	Määrä	Käytetty	Jäljellä	Aikai- sempina vuosina	2004	2005	2006	2007	Yhteensä
26.98.61 EAKR-hankkeet/SM											
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0052400	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	658	353		290	51	12			353
0052401	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	2 974	2 007		2 032	7	-32			2 007
0052402	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	383	212		227	-19	4			212
0052403	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	410	14		16	-2	0			14
0052404	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	67	67		67					67
Yhteensä			4 492	2 653		2 632	37	-16			2 653
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0152400	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	514	210		240	-30	0			210
0152401	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 749	2 575		1 726	291	558			2 575
0152402	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	567	440		313	39	88			440
0152403	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	710	331		294	28	9			331
0152404	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	52	52		52		0			52
Yhteensä			5 592	3 608		2 625	328	655			3 608
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0252400	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	775	563		215	241	107			563
0252401	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 369	3 499		1 602	1 048	849			3 499
0252402	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	527	496		283	133	80			496
0252403	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	578	347		132	-2	217			347
0252404	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	79	79		63	10	6			79
Yhteensä			6 328	4 984		2 295	1 430	1 259	0		4 984
Käytettävissä olevat valtuudet											
0352400	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	584	174		29	94	41	10		174
0352401	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 741	2 094		310	1 198	469	117		2 094
0352402	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	465	339		51	109	143	36		339
0352403	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	440	121		5	69	38	9		121
0352404	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	56	55		2	43	7	3		55
Yhteensä			6 286	2 783		397	1 513	698	175	0	2 783
Käytettävissä olevat valtuudet											
0452400	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	814	346	468		58	144	86	58	346
0452401	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	5 997	3 570	2 427		261	1 654	993	662	3 570
0452402	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	596	439	157		37	201	121	80	439
0452403	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	531	321	210		68	126	76	51	321
0452404	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	190	96	94			48	29	19	96
Yhteensä			8 128	4 772	3 356		424	2 173	1 305	870	4 772
26.98.61 EAKR-hankkeet/SM yhteensä			30 826	18 800	3 356	7 949	3 732	4 769	1 480	870	18 800
29.01.62 ESR-hankkeet/OPM											
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0052405	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	274	3		3					3
0052406	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 324	1 730		1 740	-62	52			1 730
0052407	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	230	107		95	0	12			107
0052408	Tavoite 3	EUM	5 893	3 588		3 510	-4	82			3 588
Yhteensä			9 721	5 428		5 348	-66	146			5 428
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0152405	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	568	172		122	27	23			172
0152406	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 681	2 729		1 744	367	618			2 729
0152407	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	420	318		147	85	86			318
0152408	Tavoite 3	EUM	8 180	4 778		3 357	802	619			4 778
Yhteensä			13 849	7 997		5 370	1 281	1 346			7 997
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0252405	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	630	287		82	67	138			287
0252406	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	5 359	4 223		1 620	1 235	1 368			4 223
0252407	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	417	300		127	50	123			300
0252408	Tavoite 3	EUM	9 432	4 836		2 318	1 099	1 419			4 836
Yhteensä			15 838	9 646		4 147	2 451	3 048			9 646

Valtuudet ja niiden käyttö					Valtuuksien käytöstä aiheutuvat menot					
		Valt.laji	Määrä	Käytetty	Jäljellä	Aikai- sempina vuosina	2004	2005	2006	2007 Yhteensä
Käytettävissä olevat valtuudet										
0352405	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	512	222		10	67	116	29	222
0352406	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 304	2 603		451	616	1 229	307	2 603
0352407	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	450	336		24	91	177	44	336
0352408	Tavoite 3	EUM	8 591	4 395		714	1 223	1 966	492	4 395
Yhteensä			13 857	7 556		1 199	1 997	3 488	872	7 556
0452405	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	627	288	339		6	141	85	288
0452406	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	5 095	2 332	2 763		91	1 120	672	2 332
0452407	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	503	133	370			66	40	27
0452408	Tavoite 3	EUM	10 299	3 692	6 607		204	1 744	1 046	698
Yhteensä			16 524	6 445	10 079		301	3 071	1 843	1 230
29.01.62 ESR-hankkeet/OPM yhteensä			69 789	37 072	10 079	16 064	5 964	11 099	2 715	1 230
29.01.62 EAKR-hankkeet/OPM										
Ei-käytettävissä olevat valtuudet										
0052409	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	445	243		202	35	6		243
0052410	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	2 485	1 471		1 400	21	50		1 471
0052411	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	290	145		173	-14	-14		145
0052412	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	429	12		14	-2			12
0052413	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	50	49		49				49
Yhteensä			3 699	1 920		1 838	40	42		1 920
Ei-käytettävissä olevat valtuudet										
0152409	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	382	142		162	-20			142
0152410	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 370	2 076		1 380	184	512		2 076
0152411	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	432	361		243	40	78		361
0152412	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	732	295		256	19	20		295
0152413	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	37	37		37				37
0152414	Interreg III A	EUM	437	134		117	17			134
Yhteensä			5 390	3 045		2 195	240	610		3 045
Ei-käytettävissä olevat valtuudet										
0252409	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	621	497		196	200	101		497
0252410	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 907	2 577		1 016	791	770		2 577
0252411	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	361	312		143	92	77		312
0252412	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	640	363		146	-2	219		363
0252413	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	59	59		48	7	4		59
0252414	Interreg III A	EUM	799	244		292	126	-174		244
Yhteensä			6 387	4 052		1 841	1 214	997	0	4 052
Käytettävissä olevat valtuudet										
0352409	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	420	151		22	81	38	10	151
0352410	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 944	1 850		287	862	560	141	1 850
0352411	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	376	178		16	82	64	16	178
0352412	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	522	135		5	84	38	8	135
0352413	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	41	41		2	31	6	2	41
0352414	Interreg III A	EUM	1 180	689		12	303	300	74	689
Yhteensä			7 483	3 044		344	1 443	1 006	251	0
0452409	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	572	254	318		30	112	67	45
0452410	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	5 967	3 129	2 838		191	1 469	881	588
0452411	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	548	317	231		27	145	87	58
0452412	Tavoite 2 Länsi-Suomen siirt.	EUM	607	295	312		49	123	74	49
0452413	Tavoite 2 Etelä-Suomen siirt.	EUM	149	65	84			32	19	14
0452414	Interreg III A	EUM	1 018	258	760			129	77	52
Yhteensä			8 861	4 318	4 543		297	2 010	1 205	806
29.01.62 EAKR-hankkeet/ OPM yhteensä			31 820	16 379	4 543	6 218	3 234	4 665	1 456	806
34.05.61 ESR-hankkeet/TM										
Ei-käytettävissä olevat valtuudet										
0052415	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	331	3		3				3
0052416	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	2 622	1 327		1 352	-62	37		1 327
0052417	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	210	76		68		8		76
0052418	Tavoite 3	EUM	4 634	2 746		2 630	38	78		2 746
Yhteensä			7 797	4 152		4 053	-24	123		4 152
Ei-käytettävissä olevat valtuudet										
0152415	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	670	214		155	36	23		214
0152416	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 886	2 343		1 571	323	449		2 343
0152417	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	343	306		149	78	79		306

Valtuudet ja niiden käyttö					Valtuuksien käytöstä aiheutuvat menot						
		Valt.laji	Määrä	Käytetty	Jäljellä	Aikai- sempina vuosina	2004	2005	2006	2007	Yhteensä
0152418	Tavoite 3	EUM	6 514	4 013		2 891	623	499			4 013
Yhteensä			11 413	6 876		4 766	1 060	1 050			6 876
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
0252415	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	733	363		93	82	188			363
0252416	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	4 368	3 622		1 353	1 178	1 091			3 622
0252417	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	259	200		70	35	95			200
0252418	Tavoite 3	EUM	7 256	4 392		2 233	1 132	1 027			4 392
Yhteensä			12 616	8 577		3 749	2 427	2 401			8 577
Käytettävissä olevat valtuudet											
0352415	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	560	270		31	73	132	34		270
0352416	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 332	2 428		117	805	1 205	301		2 428
0352417	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	291	262		1	83	142	36		262
0352418	Tavoite 3	EUM	7 539	4 675		281	1 538	2 285	571		4 675
Yhteensä			11 722	7 635		430	2 499	3 764	942		7 635
0452415	Tavoite 1 Pohjois-Suomi	EUM	684	341	343		6	168	100	67	341
0452416	Tavoite 2 Länsi-Suomi	EUM	3 593	1 833	1 760		68	882	529	354	1 833
0452417	Tavoite 2 Etelä-Suomi	EUM	310	178	132			89	53	36	178
0452418	Tavoite 3	EUM	8 676	3 886	4 790		284	1 801	1 081	720	3 886
Yhteensä			13 263	6 238	7 025		358	2 940	1 763	1 177	6 238
34.05.61 ESR-hankkeet/TM yhteensä			56 811	33 478	7 025	12 998	6 320	10 278	2 705	1 177	33 478
33.32.31 Pienet hankkeet											
Ei-käytettävissä olevat valtuudet											
02524021	Kuntien pienet hankkeet	VAP	5 930	5 930		2 530	392				2 922
03524021	Kuntien pienet hankkeet	VAP	11 860	11 860		4 641	1 179				5 820
Yhteensä			17 790	17 790		7 171	1 571				8 742
33.32.31 Pienet hankkeet yhteensä			17 790	17 790		7 171	1 571				8 742

Liite 13: Tilinpäätöksen täsmäytyslaskelma**Täsmäytyslaskelma 1.1. – 31.12.2004, eur**

1. Kulujäämä	- 266.693.559,53
2. Kirjaukset, jotka ovat mukana tuotto-/kulujäämässä, mutta eivät talousarvion yli-/alijäämässä. Debet +/ Kredit -	
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, joita ei kirjata talousarviokirjanpitoon	7.227.265,64
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa joko talousarvio- tai siirretyn määrärahan tilille kirjaamista odottavien erien tileille	-20.282,54
Liikekirjanpidon tuotot, kulut ja tekniset kirjaukset, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa siirrettyjen määrärahojen tileille	-16.615.239,12
Liikekirjanpidon tuotot ja kulut, jotka on kirjattu talousarviokirjanpidon tililuokassa ulkopuolisen rahoituksen tilille	0,00
3. Kirjaukset, jotka eivät ole mukana tuotto-/kulujäämässä, mutta ovat mukana talousarvion yli-/alijäämässä. Debet - / Kredit +	
Liikekirjanpidon tasetilikirjaukset, jotka on kirjattu talousarviotulona tai -menona	-4.145.857,99
4. Laskelma yhteensä	-280.247.673,54
5. Talousarvion yli-/alijäämä	-280.247.673,54
6. Ero	0,00

Liite 14
Oman pääoman muutokset

OMA PÄÄOMA	2004	2003
Valtion pääoma 1.1.1998	-22 107 916	-22 107 916
Edellisten tilikausien pääoman muutos 1.1.	-5 270 268	-799 032
Tilinavaussiirto (Tilikauden kulujäämä)	-245 502 286	-242 418 662
Tilinavaussiirto (Pääoman siirrot)	257 001 679	237 947 425
Edellisten tilikausien pääoman muutos 31.12	6 229 125	-5 270 268
Pääoman siirrot 1.1.	257 001 679	237 947 425
Tilinavaussiirto	-257 001 679	-237 947 425
Siirrot valtion yleiseltä maksuliikemenotililtä	340 403 019	331 653 078
Siirrot valtion yleiselle maksuliiketulotilille	-74 985 298	-74 671 722
Siirrot läheteiden tililtä	0	0
Tilivirastojen väliset hallinnan siirrot	23 433	16 418
Yhteishankinnoista aiheutuvat menonsiirrot	6 368	3 905
Pääoman siirrot 31.12.	265 447 522	257 001 679
Tilikauden kulujäämä 1.1.	-245 502 286	-242 418 662
Tilinavaussiirto	245 502 286	242 418 662
Tilikauden kulujäämän siirto taseeseen	-266 693 560	-245 502 286
Tilikauden kulujäämä 31.12.	-266 693 560	-245 502 286
Valtion pääoma yhteensä 31.12.	-17 124 829	-15 878 791

Liite 15: Tuotto- ja kululaskelmaan kirjattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Tilivirastolla ei ole tuotto- ja kululaskelmaan kirjattavaa talousarvion ulkopuolista rahoitusta.

Liite 16: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liitekohdassa tarkoitettuja varoja ei ole.

Liite 17: Taseeseen sisältymättömät tiliviraston hallinnoimat rahastoidut varat, säätiöt ja yhdistykset

Tilivirasto on hallinnoinut kahta rahastoa:

- 1) Vapaaherratar Maria Catharina Armfeltin Viurilan rahasto, jonka taseen loppusumma 31.12.2004 oli 62 euroa.
- 2) Vapaaherratar Maria Catharina Armfeltin Joensuun rahasto, jonka taseen loppusumma 31.12.2004 oli 687,41 euroa.

Liite 18: Arviomäärärahojen ylitykset ja niiden perustelut

Tilivirastolla ei ole ollut arviomäärärahojen ylityksiä.

Liite 19: Menomomentin käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan tarkoitukseen

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa
29.98.50.13 Läänien liikuntatoimi	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	7.784,77
	41 Henkilöstökulut	25.359,78
	42 Toimitilojen vuokrat	1.528,32
	43 Palvelujen ostot	21.476,41
	45 Muut kulut	45.521,30
	Yhteensä	101.670,58
29.99.50.11 Nuorisotoimi	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	2.002,22
	41 Henkilöstökulut	7.039,67
	42 Toimitilojen vuokrat	1.944,49
	43 Palvelujen ostot	23.850,79
	45 Muut kulut	39.146,31
	45 Yhteistoiminnan kulu- korvaukset	400,00
	Yhteensä	74.383,48
33.33.63.2 Oikeuslääketieteellisen kuoleman- synnyn selvittämisen menot	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	6.213,13
	41 Henkilöstökulut	707.174,60
	42 Toimitilojen vuokrat	376.584,82
	43 Palvelujen ostot	1.095.094,11
	45 Muut kulut	24.353,01
	Yhteensä	2.209.419,67

3. Tilinpäätöksen laskelmien tarkastelu

Tiliviraston tilinpäätös koostuu lääninhallituksen, poliisihallinnon, rekisterihallinnon ja lääninhallituksen hoitamien hätäkeskusten tilinpäätöstiedoista. Näiden yksiköiden koon ja toiminnan erot rajoittavat tilinpäätöksen summatietojen informatiivisuutta, sillä tuotto- ja kululaskelmasta tai taseesta ei voi yleensä erottaa yksittäisen viraston vaikutusta. Seuraavanlaisia kehityspiirteitä voidaan kuitenkin mainita.

Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelman kulujäämä on 266 693 559 euroa. Tuotto- ja kululaskelman henkilöstökulut ovat 164 644 851 euroa, kun vastaava luku edellisellä vuonna oli 152 930 502 euroa. Henkilöstökulujen kasvu johtuu keskeisesti hätäkeskuslaitoksen henkilöstön lisääntymisestä (kuluneen vuoden aikana yli sadalla henkilöllä) sekä osin lääninhallituksessa ja poliisihallinnossa vuonna 2003 käyttöönotetusta uudesta palkkausjärjestelmästä. Kulujen kokonaismäärää on kasvattanut myös vuokratilustannusten nousu.

Tase

Taseen vastaavasta ilmenevä käyttöomaisuuden arvo on noussut edellisestä vuodesta yli 2 milj. eurolla. Kasvu johtuu lähinnä uusien hätäkeskusten perustamiseen liittyvistä huomattavista hankinnoista. Taseen loppusumma on 22 980 038 euroa, kun se edellisellä vuonna oli 21 652 490 euroa.

Lääninhallitus

Lääninhallituksen menokehitys vuonna 2004 oli 15 313 500 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 2,8 prosenttia.

Lääninhallituksen bruttomenot vuonna 2004 olivat 17 904 934 euroa, josta palkkausmenojen osuus oli selvästi suurin (74,5 %). Kiinteistömenojen osuus oli vastaavasti 9,5 %. Palkkausmenojen kasvu vuodesta 2003 oli 4,6 %. Palkkausmenojen kasvuun on uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton lisäksi vaikuttanut jäljempänä käsiteltävien, nettotutettavilla tuloilla rahoitettavien tehtävien siirtyminen lääninhallituksen hoidettavaksi. Kiinteistömenot ovat säilyneet lähes ennallaan lääninhallituksen luovuttua Jyväskylän johtokeskuksen tiloista ja saatua tilapäisluontoisen hyvityksen Turun johtokeskuksen vuokrasta.

Lääninhallituksen toimintamenot asukasta kohti laskettuna olivat 9,7 euroa, kun vastaava luku vuonna 2003 oli 9,3 euroa ja vuonna 2002 8,8 euroa.

Lääninhallituksen nettotutettavien julkisoikeudellisten tulojen määrä vuonna 2004 oli 2 111 211 euroa. Määrä on 785 891 euroa (59,3 %) enemmän kuin vuonna 2003. Tulojen kasvu aiheutuu ensi sijassa maksuasetukseen tehdystä tasotarkistuksesta sekä lääninhallitukselle siirtyneistä alkoholihallinnon lupa- ja valvontatehtävistä. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2004 oli 95 %.

Liiketaloudellisten tulojen kertymä 309 344 euroa oli 67 844 euroa (28 %) suurempi kuin vuonna 2003. Tulojen lisäys johtuu keskeisesti hätäkeskuslaitoksen toiminnan laajentamisen aiheuttamasta palvelutuotannon kasvusta.

Vuodelle 2005 siirtyi rahoitusta 459 438 euroa, kun vastaava luku edellisellä vuonna oli 319 856 euroa ja sitä edellisellä vuonna 909 029 euroa. Lopputulos perustuu sekä määrätietoisiin säästö- ja tehostamistoimiin että maksuasetuksen tasotarkistuksen ja eläke- ja työterveyshuollon maksujen palautuksiin.

Maistraatit

Maistraattien bruttomenot olivat 11.159.928 euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 77.410 euroa (0,7 %). Henkilöstömenot olivat suurin yksittäinen menoerä (osuus noin 84 %). Tulot kasvoivat 393.144 euroa (lähes 13 %).

Vuodelle 2005 siirtyi 621 759 euroa. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 333.823 euroa ja sitä edellisenä vuotena 835.621 euroa.

Maistraattien menojen, tulojen ja rahoitustilanteen kehitystä sekä niihin vaikuttaneita tekijöitä on selvitetty tarkemmin edellä jaksossa 3.3.

Polisi

Länsi-Suomen paikallispoliisin kokonaiskustannukset olivat 145,5 milj. euroa (138,6 milj. euroa v. 2003) ja kustannusnousu oli 5 %. Yhtä läänin asukasta kohti kokonaiskustannukset tekivät 79 euroa/asukas (75 euroa v. 2003). Kustannukset kertyivät eri rahoituskokemuksilta seuraavasti:

Polisi	92,2 %	134,2 milj. euroa
Kihlakunnan virastot	6,8 %	9,9 milj. euroa
Lääninhallitus	0,5 %	0,7 milj. euroa
Työllisyysmenot	0,5 %	0,7 milj. euroa
Valtiokonttorin rahoitt. kuntoutus		0,0075 milj. euroa

Paikallispoliisin osalta henkilöstömenot muodostavat pääosan kustannuksista ja ne olivat vuonna 2004 noin 86 % määrärahan käytöstä (85 % v. 2003). Vuonna 2003 poliiseille käyttöön otettu uusi palkkausjärjestelmä, jossa korotukset tulevat asteittain voimaan, on nostanut henkilöstökuluja.

Muitten menojen (aineet ja tarvikkeet, vuokrat, palvelujen ostot ja muut kulut) osalta paikallispoliisin menot laskivat noin 0,5 milj. euroa samoin kuin investoinnit laskivat n. 0,4 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kaikkiaan Länsi-Suomen paikallispoliisin investoinnit olivat n. 2,4 milj. euroa vuonna 2004.

Poliisin tuottojen määrä nousi lupatuottojen osalta n. 0,5 milj. euroa ja muitten tuottojen osalta laski n. 0,1 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkiaan lupapalveluista kertyi tuloja 10,6 euroa ja muita tuottoja saatiin yhteensä 0,7 milj. euroa. Lupatuottojen osalta asetettu tuottotavoite saavutettiin, mutta muiden osalta jäätin tavoitteesta.

Vuodelta 2004 Länsi-Suomen paikallispoliisilta siirtyi 3,25 milj. euroa vuodelle 2005, josta noin 0,6 milj. euroa on sidottu vuonna 2004 tehtyihin tilauksiin ja menoihin.

Kihlakuntien yhtenäisvirastot

Vuonna 2004 kihlakuntien käyttömenot olivat 13 787 933 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 5,9 %. Sisäasiainministeriön läänin yhtenäisvirastoille myöntämää määrärahaa oli kaiken kaikkiaan 13 870 000 euroa, josta 140 000 euroa oli osoitettu kihlakunnanvirastojen atk-kaapelointien uudistamiseen. Vuodelle 2005 siirtyi 1 000 122 euroa, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 1 052 349 euroa. Kihlakuntien yhtenäisvirastojen menojen, tulojen ja rahoitustilanteen kehitystä sekä niihin vaikuttaneita tekijöitä on selvitetty tarkemmin edellä jaksossa 2.3.

Hätäkeskuslaitos

Hätäkeskuslaitokselle vuodelle 2004 myönnetty määrärahakehys oli 32 362 000 euroa, kun se edellisenä vuonna oli ollut 25 741 400 euroa. Lisäystä oli 25,7 %. Vuodelta 2003 siirtyi 2 039 440 euroa, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 6 922 595 euroa. Vuodelle 2005 siirtyi 1 616 056 euroa.

Talousarvion toteumalaskelman täydentäminen

Bruttobudjetoidut talousarviotulot

Bruttobudjetoidut Tilin nimi	Määräraha tai tuloarvio		Käytettävissä	Käytetty, kertynyt tai peruutettu	Siirretty seuraavalle vuodelle	Vertailu talousarvioon
	Varainhoitovuodelta	Edellisiltä vuosilta				
11.04.01 Arvonlisävero	170 313,29			170 313,29		0,00
11.04.03 Apteekkimaksut	37 228 470,48			37 228 470,48		0,00
12.26.99 Muut tulot (SM)	235 574,52			235 574,52		0,00
12.29.99 Muut tulot (OPM)	8 157,00			8 157,00		0,00
12.30.35 Hirvihuutokauppa- tulot	10 743,39			10 743,39		0,00
12.33.98 Valtionapujen palautukset	10 107,93			10 107,93		0,00
12.39.01 Sakkovarot	45 501,05			45 501,05		0,00
12.39.02 Valtiolle tilitettävät veronlisäykset ja viivekorot	25 873,97			25 873,97		0,00
12.39.04 Menorästien ja siirrettyjen määrä- rahojen peruutukset	272,30			272,30		0,00
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	37 159,88			37 159,88		0,00
13.03.01 Osinkotulot	28 090,80			28 090,80		0,00
Yhteensä	37 800 264,61	0,00	0,00	37 800 264,61	0	0,00

Talousarvion toteumalaskelman täydentäminen

Bruttobudjetoidut talousarviomenot

Bruttobudjetoidut Tilin nimi	Määräraha tai tuloarvio		Käytettävissä	Käytetty, kertynyt tai peruttettu	Siirretty seuraavalle vuodelle	Vertailu talousarvioon
	Varainhoitovuodelta	Edellisiltä vuosilta				
26.01.19 Arvonlisäverot, SM (A)	9 077 983,28		9 077 983,28	9 077 983,28		0,00
26.07.21 Kihlakunnanvirastojen yhteiset toimintamenot (S2V)	13 870 000,00	1 052 349,50	14 922 349,50	13 922 226,88	1 000 122,62	0,00
26.80.22 Pelastushallinnon erityismenot (A)	115 996,00		115 996,00	115 995,54		0,46
26.80.31 Valtionosuudet (S2V)	1 293 171,00	1 673 624,69	2 966 795,69	1 893 491,90	1 073 303,79	0,00
26.97.35 Valtion korvaus edunvalvontapalvelujen tuottamisesta (A)	1 007 594,00		1 007 594,00	990 458,00	0,00	17 136,00
26.98.61 EU:n rakenne- ja aluekehitys-ohjelmat (A)	5 551 000,00		5 551 000,00	3 891 134,70		1 659 865,30
28.01.19 Arvonlisäverot VM (A)	3 301,47		3 301,47	3 301,47		0,00
28.80.24 VEL-perusteinen ja varhaiskuntoutustoiminta (S2V)	35 500,00		35 500,00	15 103,02	20 396,98	0,00
29.01.19 Arvonlisä-verot, OPM (A)	45 480,88		45 480,88	45 480,88		0,00
29.01.22. Kehittämistoiminta (S3V)	11 000,00	8 808,33	19 808,33	11 759,76	8 048,57	0,00
29.01.62 EU:n rakennerahastot, opetusministeriö (A)	15 473 000,00		15 473 000,00	9 345 989,01		6 127 010,99
29.69.22. Opetustoimen henkilöstökoulutus (S2V)	110 000,00	11 072,37	121 072,37	102 358,13	18 714,24	0,00
29.69.25 Aikuiskoulutuksen kehittäminen (S2V)	80 000,00		80 000,00	5 712,52	74 287,48	0,00
29.69.34 Ammatillinen lisäkoulutus (S3V)	6 560 000,00	3 721 776,81	10 281 776,81	3 118 364,03	7 163 412,78	0,00
29.90.52 Veikkausvarat taiteen tukemiseen(A)	1 550 385,00		1 550 385,00	1 550 385,00		0,00
29.98.50 Veikkausvoittovarat urheiluun ja liikuntaan (A)	1 885 000,00		1 885 000,00	1 873 259,02		11 740,98
29.99.50 Veikkausvoittovarat nuorisotyön edistämiseen (A)	755 000,00		755 000,00	727 793,99		27 206,01
29.99.51 Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (S2V)	575 000,00		575 000,00	575 000,00		0,00
30.01.19 Arvonlisävero MMM (A)	807,18		807,18	807,18		0,00

Talousarvion toteumalaskelman täydentäminen

Bruttobudjetoidut talousarviomenot

Bruttobudjetoidut	Määräraha tai tuloarvio		Käytettävissä	Käytetty, kertynyt tai peruutettu	Siirretty seuraavalle vuodelle	Vertailu talousarvioon
	Tilin nimi	Varainhoitovuodelta				
30.01.25 Eläinlääkintähuolto (A)	215 000,00		215 000,00	212 084,38		2 915,62
31.60.63 Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehitt. (S3V)	14 631 000,00	5 287 453,43	19 918 453,43	13 333 117,88	6 585 335,55	0,00
33.06.26 Mielentilatutkimustoiminnan menot (A)	632 963,00		632 963,00	632 963,00		0,00
33.32.31 Valtionosuus kunnille sosiaali- ja terv.palvelujen perustamiskustannuksiin (A)	1 571 335,00		1 571 335,00	1 571 335,00		0,00
33.32.32 Valtion korvaus erikoissairaanhoidon muk. tutkimustoimintaan (K)	15 515 351,00		15 515 351,00	15 515 351,00		0,00
33.32.33 Valtion korvaus lääkärinkoulutukseen (A)	27 263 134,72		27 263 134,72	27 263 134,72		0,00
33.32.34 Valtion korvaus kunnille mielentilatutkimuspotilaista ja potilassiirroista (A)	149 185,00		149 185,00	149 185,00		0,00
33.32.36 Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin (S3V)	17 678 700,00	4 351 064,50	22 029 764,50	3 707 075,55	18 322 688,95	0,00
33.32.37 Lasten ja nuorten psykiatrian palvelut (K)	2 444 980,00		2 444 980,00	2 444 980,00		0,00
33.32.38 Valtionavustus huumeidenkäyttäjien (S2V)		1 071 633,00	1 071 633,00	1 071 633,00		0,00
33.33.32 Valtionavustus kunnille syrjäytymisuhan alaisten lasten ja nuorten palveluihin (S3V)		4 691 435,00	4 691 435,00	2 361 557,50	2 329 877,50	0,00
33.33.63 Oikeuslääkeopillinen kuolemansyynselvitys (A)	2 215 000,00		2 215 000,00	2 213 789,56		1 210,44
34.05.61 EU:n osallistuminen työvoima- ja sosiaalipolitiikkaan (A)	8 956 000,00		8 956 000,00	6 322 666,20		2 633 333,80
34.06.29 Työllistämiskoulutus-, ja erityistoimet (A)	1 320 169,22		1 320 169,22	1 320 169,22		0,00
Yhteensä	150 593 036,75	21 869 217,63	172 462 254,38	125 385 646,32	36 596 188,46	10 480 419,60

Nettobudjetoidut talousarviomenot

Nettobudjetoidut		Määräraha tai tuloarvio		Käytetty, kertynyt tai peruutettu	Siirretty seuraavalle vuodelle	Vertailu talousarvioon
Tilin nimi	Varainhoitovuodelta	Edellisiltä vuosilta	Käytettävissä			
26.01.23 Viranomaisradio- verkon toiminta- menot (S2V) Bruttomenot - bruttotulot = nettomenot	0,00	774 000,00	774 000,00	105 505,02 0,00 105 505,02	668 494,98	0,00
26.05.21 Toimintamenot läänihallitus (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	15 313 500,00	319 855,76	15 633 355,76	12 638 319,10 2 535 598,72 15 173 917,82	459 437,94	0,00
26.06.21 Toimintamenot maistraatit (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	8 000 000,00	333 823,28	8 333 823,28	4 275 149,96 3 436 914,51 7 712 064,47	621 758,81	0,00
26.75.21 Toimintamenot poliisitoimi (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	121 488 805,00	3 452 005,53	124 940 810,53	110 381 809,55 11 308 736,91 121 690 546,46	3 250 264,07	0,00
26.80.21.3 Toimintamenot, häätäkeskus (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	32 362 000,00	2 039 440,14	34 401 440,14	32 326 092,00 459 291,68 32 785 383,68	1 616 056,46	0,00
26.80.21.4 Pelastuspalvelu- koulutus (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	256 094,00	4 406,00	260 500,00	203 201,85 0,00 203 201,85	57 298,15	0,00
29.90.21 Toimintamenot taidetoimikunta (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot	514 922,00	122 980,22	637 902,22	437 479,13 2 364,22 439 843,35	198 058,87	0,00
31.24.21.2 Muu perustienpito (S2V) Bruttomenot - bruttotulot =nettomenot		3 942,15	3 942,15	3 942,15 0,00 3 942,15	0,00	0,00
Yhteensä	177 935 321,00	7 050 453,08	184 985 774,08	178 114 404,80	6 871 369,28	0,00

III SISÄINEN VALVONTA

JOHDON SUORITTAMA VALVONTA

Toiminnan ja taloudenhoidon tuloksellisuus ja laillisuus sekä oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta ja taloudesta varmistetaan taloussäännön mukaisilla sisäisen valvonnan rakenteilla ja menettelyillä. Virastossa toteutettavista sisäisen valvonnan menettelyistä vastaavat lääninhallituksen ja sen alaisten virastojen johto. Kunkin yksikön johto huolehtii siitä, että sisäisen valvonnan tulosten johdosta ryhdytään tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Lääninhallitus on päivittänyt taloussääntönsä 1.2.2004 ja valmistellut 1.1.2005 voimaan tulleet, talousarviolainsäädännön uudistukseen liittyvät taloussääntömuutokset. Muutoksissa sisäisen valvonnan asema on korostunut. Sisäisen valvonnan kehittämistä on tukenut myös lääninhallituksen 16.2.2004 voimaan tullut uusi työjärjestys ja sen nojalla laaditut osastojen uudistetut työjärjestykset. Tulossuunnittelun, seurannan ja raportoinnin kehittämistä uudistetun talousarviolainsäädännön pohjalta on valmisteltu lääninhallituksen asettamassa työryhmässä.

Määrärahat on jaettu tulostavoitteiden pohjalta yksiköille, joiden päälliköt ovat vahvistaneet sisäiset käyttösunnitelmat. Määrärahojen käyttö yksiköissä on vastuutettu, ja hyväksyjät ja tarkastajat on määrätty taloussäännön mukaisesti välttämään vaarallisia toimintaketjuja.

Toiminnan tuloksellisuutta on tilivirastotasolla valvottu tulosneuvottelujen ja -raportoinnin avulla. Lisäksi yksiköillä on omia tuloksellisuusvalvonnan välineitä kuten tuloskorttipohjainen suunnittelu ja seurantajärjestelmä sekä tavoite- ja tehtäväkohtainen vastuuttaminen sosiaali- ja terveysosastolla. Lääninhallituksen asettama toiminnan suunnittelu- ja seurantatyöryhmä on ehdottanut koko lääninhallituksen kattavan, säännöllisen työajanseurannan käyttöönottoa.

Valvontatoiminnan asianmukaisuutta on arvioitu tulosohejausprosessissa. Lääninhallituksen osastot ja alainen hallinto ovat raportoineet sisäisestä valvonnasta edellytetyllä tavalla.

Lääninhallituksen ja sen alaisen hallinnon sisäisen valvonnan järjestelyt ovat olleet asianmukaisia. Valvonnan kehittämiseen tullaan kuitenkin jatkossakin kiinnittämään huomiota.

SISÄINEN TARKASTUS

Länsi-Suomen lääninhallituksella on osastojaon ulkopuolinen sisäinen tarkastaja, joka toimii suoraan maaherran alaisuudessa. Lisäksi lääninhallitus on resurssoinut opetusministeriön EU-rakennerahastohankkeiden edellyttämiin tarkastuksiin yhden henkilötyövuoden.

Tarkastustehtävät on suoritettu maaherran kanssa sovittujen toimintasuunnitelmien mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen vuosittain toistuvien tarkastusten (tositarkastukset, lääninhallituksen ja sen alaisten yksiköiden sisäisen valvonnan tason arviointi, tilinpäätöstarkastus) tarkoituksena on selvittää sisäisen valvonnan asianmukaisuus ja riittävyys. Tarkastetuilla alueilla voidaan todeta tapahtuneen positiivista kehitystä vuosittain.

Kertomusvuonna on lisäksi suoritettu uusien palkkausjärjestelmien (poliisi ja lääninhallitus) toteutuksen ja virka-autojen käytön tarkastukset sekä talousohjausjärjestelmän liikekumppanirekisterin ja käyttöomaisuusmenettelyjen jälkitarkastukset. Sisäinen tarkastus on osallistunut myös taloussäännön uudistamiseen ja lääninhallituksen suunnittelu- ja seurantatyöryhmän työhön.

EU-rakennerahastohankkeet on tarkastettu työ- ja sisäasiainministeriön otantalistojen perusteella laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti.

IV ALLEKIRJOITUKSET

Hyväksytään toimintakertomuksesta ja tilinpäätöslaskelmista muodostuva tiliviraston tilinpäätös.

Turussa 30 päivänä maaliskuuta 2005

Maaherra

Rauno Saari

Osastopäällikkö

Monika Kastu-Häikiö